

EDUKACINIŲ UŽSIĖMIMŲ BE RASIZMO IR KSENOFOBIJOS VADOVAS

Edukacinių užsiėmimų be rasizmo ir ksenofobijos vadovas

TURINYS

Pratarmė.....	5
Pagrindinė veikla - Seminarai	6
Seminarai 1-3 Informacija apie Projektą/ edukaciniai užsiėmimai „be rasizmo ir be islamofobijos“/Seminarai.7	
Seminarai 4-6: Dalijimosi, įtraukiančios ir dalyvavimo atmosferos Edukaciniuose užsiėmimuose kūrimas	7
Seminarai 7-9: Fašizmas, nacionalizmas, populizmas ir kraštutinių dešiniųjų partijos/judėjimai	8
Seminaras 7. PIRMA DIENA: Fašizmas-Nacionalizmas-Populizmas	8
Seminaras 8. ANTROJI DIENA: Populizmas ir kraštutinių dešiniųjų partijos/judėjimai	8
Seminaras 9. TREČIOJI DIENA: Terminų nagrinėjimas ir vartojimas visose socialinėse situacijose, kurioms buvo padaryta ideologinė-socialinė įtaka. Išvados	9
Seminarai 10-12: Rasė ir rasizmas	9
Seminaras 10. PIRMOJI DIENA: Rasė ir rasizmas	9
Seminaras 11. ANTROJI DIENA: Įvairūs rasizmo aspektai (Migracijos – pabėgėlių klausimas).....	9
Seminaras 12. TREČIOJI DIENA: Rasizmas: Praktiniai užsiėmimai, piešimas, išvados	10
Seminarai 13-15: Etninė priklausomybė, tautinė kilmė, tautybė.....	10
Seminaras 13. PIRMOJI DIENA: Etninė priklausomybė.....	10
Seminaras 14. ANTROJI DIENA: Tautinė kilmė ir tautybė	10
Seminaras 15. TREČIOJI DIENA: Panašumai – skirtumai tarp tautinės kilmės – etninės priklausomybės - tautybės. Praktiniai užsiėmimai, piešimas, išvados	11
Seminarai 16-18: Ksenofobija	11
Seminaras 16. PIRMOJI DIENA: Ksenofobija: Sąvokos supratimas socialiniame kontekste.....	11
Seminaras 17. ANTROJI DIENA: Ksenofobija-Rasizmas-Fašizmas-Kraštutinė dešinioji ideologija.....	11

Seminaras 18. <i>TREČIOJI DIENA</i> : Ksenofobija-Rasizmas-Fašizmas-Kraštutinė dešinioji ideologija.....	12
Seminarai 19-21: Diskriminacija dėl religijos arba tikėjimo.....	12
Seminaras 19. <i>PIRMOJI DIENA</i> : Dvasingumas ir religija, įvairių pasaulio religijų formos ir aspektai	12
Seminaras 20. <i>ANTROJI DIENA</i> : Judaizmas-Islamas-Krikščionybė: sąsajos ir diskriminaciniai aspektai .	12
Seminaras 21. <i>TREČIOJI DIENA</i> : Diskriminacija religijos pagrindu.....	13
Seminarai 22-24: Lytis ir diskriminavimas dėl lyties	13
Seminaras 22. <i>PIRMOJI DIENA</i> : socialiai apibrėžtų lyties vaidmenų ir biologinės lyties terminų pristatymas. Istorinis ir sociopolitinis lyties kontekstas.	13
Seminaras 23. <i>ANTROJI DIENA</i> : Lytis socialiniame gyvenime, pokyčiai švietime-darbe	13
Seminaras 24. <i>TREČIOJI DIENA</i> : Diskriminacija dėl lyties naikina orumą.	14
Seminarai 25-27: Žmonių su negalia diskriminacija	14
Seminaras 25. <i>PIRMOJI DIENA</i> : Negalia ir jos rūšys.....	14
Seminaras 26. <i>ANTROJI DIENA</i> : Žmonių su negalia teisės	14
Seminaras 27. <i>TREČIOJI DIENA</i> : Žmonės su negalia, gyvenantys oriai. Išvados.	15
Seminarai 28-30: Diskriminacija dėl amžiaus: Asmeninių-socialinių padarinių aspektai	15
Seminaras 28. <i>PIRMOJI DIENA</i> : Diskriminacija dėl amžiaus visuomenėje	15
Seminaras 29. <i>ANTROJI DIENA</i> : Diskriminacija dėl amžiaus darbe.....	15
Seminaras 30. <i>TREČIOJI DIENA</i> : Kaip užkirsti kelią diskriminacijai dėl amžiaus	16
Seminarai 31-34: Pabėgėlių krizė / migracija žmonijos istorijoje.....	16
Seminaras 31. <i>PIRMOJI DIENA</i> : Pabėgėlių krizė ir migracija istoriniame, politiniame ir socialiniame kontekste	16
Seminaras 32. <i>ANTROJI DIENA</i> : Pabėgėlių migracijos priežasčių tyrinėjimas. Rasistinių-ksenofobinių kalbų ir kraštutinių dešiniųjų partijų politika kaip diskriminuojančio požiūrio į pabėgėlius ir imigrantus pagrindas.	16
Seminaras 33. <i>TREČIOJI DIENA</i> : Pabėgėlių / migracijos krizė kaip ekonominių-religinių-bendruomenių problema.....	17
Seminaras 34. <i>KETVIRTOJI DIENA</i> : Pabėgėlių / migracijos klausimas: išvados ir pasiūlymai diskriminacijai panaikinti	17
Seminarai 35-37: Islamofobija.....	18
Seminaras 35. <i>PIRMOJI DIENA</i> : Islamas ir krikščionybė: du lygiagretūs pasauliai. Šio konflikto tyrinėjimas istoriniame kontekste	18
Seminaras 36. <i>ANTROJI DIENA</i> : Islamofobija, sukelianti rasizmą ir ksenofobiją	18
Seminaras 37. <i>TREČIOJI DIENA</i> : Islamofobija prieš islamofiliją. Raskite aukso vidurį! Išvados	18
Seminarai 38-41: Neapykantos kalba/Neapykantos nusikaltimai.....	19
Seminaras 38. <i>PIRMOJI DIENA</i> : Neapykanta	19
Seminaras 39. <i>ANTROJI DIENA</i> : Neapykantos kalbos/neapykantos nusikaltimai ideologiniame-politiniame kontekste	19
Seminaras 40. <i>TREČIOJI DIENA</i> : Neapykantos kalbos ir neapykantos nusikaltimai kaip ideologiniai rasizmo ir fašizmo aspektai.....	19

Seminaras 41. KETVIRTOJI DIENA: Neapykantos kalba ir neapykantos nusikaltimai kaip ideologiniai rasizmo-fašizmo aspektai	20
Seminarai 42-44: Teisės aktai prieš diskriminaciją	20
Seminaras 42. PIRMOJI DIENA: Įstatymai prieš diskriminaciją	20
Seminaras 43. ANTROJIS DIENA: JT Žmogaus teisių deklaracija	20
Seminaras 44. TREČIOJI DIENA: Teisės aktai, ar jie nukreipti prieš diskriminaciją ar ją gina?	21
Seminarai 45-47: Antirasizmas/ antidiskriminacija arba išankstiniai nusistatymai	21
Seminaras 45. PIRMOJI DIENA: Antrasistinio/antidiskriminacinio ar išankstinio nusistatymo aspektai visuomenėje	21
Seminaras 46. ANTROJI DIENA: Ar valstybės politika pakankamai gerai apsaugo nuo diskriminacijos? ..	22
Seminaras 47. TREČIOJI DIENA: Socialinė intervencija - veiksmas per socialines nacionalines/tarptautines organizacijas-observatorijas. „Užpildysite spragą“ ar radikaliai pakeisite situaciją?	22
Seminarai 48-50: Antrasistinė politika/skirtumų suvokimo pranašumai/„darbdavių ir darbuotojų pareigų supratimas, atsižvelgiant į lygybę ir įvairovę, įtrauktis“	22
Seminaras 49. ANTROJI DIENA: Antirasistinės politikos ir praktikos, susijusios su darbo sektoriumi, pranašumai	23
Seminaras 50. TREČIOJI DIENA: Gairės prieš rasizmo apraiškas	23
Seminarai 51-52: Rasizmas žiniasklaidoje/spaudoje/radijuje ir televizijoje/pranešimo žiniasklaidai rašymas	23
Seminaras 51. PIRMOJI DIENA: Rasizmas radijuje ir televizijoje	24
Seminaras 52. ANTROJI DIENA: Rasizmas spausdintoje / elektroninėje / socialinėje žiniasklaidoje. Kova dėl rasistinių stereotipų dekonstravimo	24
Seminarai 53-56: Solidarumas	24
Seminaras 53. PIRMOJI DIENA: Solidarumas: kam ir kodėl?	24
Seminaras 54. ANTROJI DIENA: Solidarumas reiškia ne „filantropiją“, o bendradarbiavimą, būrimąsį ir socialinio teisingumo propagavimą ir pasipriešinimą neligyvbei.	25
Seminaras 55. TREČIOJI DIENA : Pelno ir ne pelno siekiančių sektorių solidarumas ir skirtumai tarp jų interesų. Ar solidarumas turėtų būti verslas ar socialinis įnašas ?	25
Seminaras 56. KETVIRTOJI DIENA: Solidarumas darbe: praktiniai solidarumo veiksmai ir „Sajungos“ reikšmė	25
Seminarai 57-60: Pasipriešinimas rasizmui	25
Seminaras 57. PIRMOJI DIENA: Antirasistinė sąžinė turėtų būti atspari	26
Seminaras 58. ANTROJI DIENA: Švietimas: pasipriešinimas rasizmui	26
Seminaras 59. TREČIOJI DIENA: Žmogaus teisės: pasipriešinimas rasizmui pasiekiamas naikinant socialinę nelygybę.	26
Seminaras 60. KETVIRTOJI DIENA: Pasipriešinimas rasizmui: „Niekas nėra vienišas“	26
Filmai	28
Fašizmas-Kraštutinių dešiniųjų partijos/judėjimai:	28
Rasizmas-Ksenofobija.....	28
Diskriminacija dėl religijos-tikėjimo.....	Error! Bookmark not defined.

Etninė priklausomybė-Tautybė.....	Error! Bookmark not defined.
Negalia.....	Error! Bookmark not defined.
Islamofobija	Error! Bookmark not defined.
Pabėgėliai-Migrantai.....	Error! Bookmark not defined.
Diskriminacija dėl amžiaus	Error! Bookmark not defined.
Socialinė ir biologinė lytis	Error! Bookmark not defined.
Solidarumas-Pasipriešinimas	Error! Bookmark not defined.
Neapykantos kalbos-Neapykantos nusikaltimai	Error! Bookmark not defined.
Įstatymai prieš diskriminaciją.....	Error! Bookmark not defined.
Alternatyvi veikla A: Specializuoti seminarai profesionalams.....	45
Veikla A1: Pristatome islamofobijos problemą.....	45
Veikla A3: Arabiškas pasaulis	47
Veikla A4: Naratyvo keitimas: pabėgėlių ir migrantų vaizdavimas Europos žiniasklaidoje	48
Veikla A6: Moterys musulmonės, feminizmas ir islamofobija	49
Alternatyvi veikla B: Seminarai po filmų peržiūros.....	50
Veikla B1: Žmogaus teisės filmuose ar ekranuose yra diskusijų platforma.....	50
Veikla B2: Žmogaus teisės filmuose	51
Veikla B3: Moterys kino versle ir moterys režisierės	53
Veikla B4: Filmai, kurie pakeitė pasaulį	53
Veikla B5: Kova su ksenofobija ir islamofobija kino pagalba.....	56
Alternatyvi veikla C: Seminarai apie dalyvavimą kituose renginiuose.....	56
Veikla C1: Saugios aplinkos kūrimas	56
Veikla C2: Mano tapatumas	57
Veikla C3: Kova su stereotipais ir dezinformacija.....	59
Veikla C5: Pasaulio virtuvė.....	60
Veikla C4: Kova su ksenofobija ir islamofobija žiniasklaidoje su pasakojimais.....	61
Alternatyvi veikla D: Seminarai apie pabėgėlių stovyklas ir centrus (2 – 3 puslapiai).....	63
Veikla D: patybių tinklas	63
Veikla D2: Rasizmo, islamofobijos ir diskriminacijos, apimančios migrantus ir pabėgėlius, apraiškos	64
Veikla D3: Skaitmeninis pasakojimas kaip būdas kovoti su islamofobija	65
TERMINŲ ŽODYNAS	67

Pratarmė

Tai Mokymų vadovas „prieš rasizmą ir islamofobiją“ (toliau – Vadovas) 6 kalbomis (graikų, lietuvių, olandų, turkų, anglų ir arabų), kuriame pateikiamos išsamios ir atnaujintos visų veiksmų instrukcijos, susijusios su antirasistinių mokymų planavimu bei įgyvendinimu. Vadovas skirtas padėti ir suteikti medžiagą lektoriams, ketinantiems kurti edukacinius užsiėmimus „be rasizmo ir be islamofobijos“.

Vadovas skirtas lektoriams, dirbantiems su suaugusiais, kuriems yra aktuali ši tema. Taigi jis skirtas – suaugusiems, moterims bendrai, moterims-pabėgėlėms, pareigūnams, įvairioms institucijoms, kaip pvz.:

1. Švietimo ir mokslo ministerija, bendrojo lavinimo mokyklos, universitetai, studentų ir mokytojų sąjungos, Islamo studijų centrai, tarptautinės mokyklos ir t.t.;
2. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Užimtumo tarnybos, Profesinės sąjungos;
3. Sveikatos apsaugos ministerija;
4. Teisingumo ministerija, Teisėjų ir prokurorų asociacija, Teisininkų asociacijos ;
5. Žiniasklaidos asociacijos ir jos atstovai;
6. Nevyriausybinių organizacijų, Pabėgėlių ir migrantų bendruomenės ;
7. Vietinės valdžios institucijos, regionai, savivaldybės ir savivaldybių įmonės;
8. Policija, oro uostas ir pan.;
9. Susisiekimo ministerija ir t.t.

Dalyviai, su kuriais dirba lektoriai ar jų pagalbininkai, gali būti labai skirtingi, kaip ir mokymo formos - nuo formalių mokymų kursų iki bendruomenių susitikimų. Dėl šių priežasčių siekiama, kad Vadovas būtų visiems prieinamas ir naudingas.

Šis vadovas - tai labiau darbo knyga nei akademinis leidinys.

Sudarant Vadovą nuspręsta apžvelgti rasizmo ir kovos su rasizmu problemas įvairiuose mokymo kontekstuose, pateikiamas nuodugnus pagrindimas kaip tai padaryti. Šis išsamus veiklos ir strategijų rinkinys gali būti pritaikytas konkrečioms dalyvių poreikiams, patiekiamas papildomų šaltinių ir nuorodų sąrašas. Kitap tariant, Vadovas apjungia tiek teorinį supratimą, tiek praktinę naudą viename leidinyje, kuris yra socialiai-politiškai svarbus ir lengvai naudojamas.

Tokio pobūdžio šviečiamasis darbas niekada negali būti pabaigtas ir autoriai nemano, kad gali būti baigtas. Jie palankiai vertintų aktyvius atsakymus ir grįžtamąjį ryšį, iš kurių būtų galima daugiau pasimokyti.

Pagrindinė veikla - Seminarai

Pagrindinės instrukcijos

Siūloma vieno seminaro trukmė: 45 – 60 minučių.

Vieta: jūsų organizacija arba kita vieta tinkama seminarui.

Konferencijos salė: 1 salė talpinanti ne mažiau, kaip 10 dalyvių, sėdimos vietos.

Įranga : lenta, bevielis internetas, audio/vaizdo įranga, kavos aparatas.

Registracija : Dalyvių sąrašas.

Fotografas : Renginys fotografuojamas. Gaunamas leidimas platinti nuotraukas socialiniuose tinkluose, spaudoje.

Raštinės reikmenys: bloknotai, rašikliai.

Seminaro forma : Galite pasirinkti bendrą seminarą, diskusiją, klausimo-atsakymo formos diskusiją, arba galite sutelkti dėmesį į medžiagos pristatymą auditorijai.

Siekdami sustiprinti informacijos įsiminimą, naudokite interaktyvius pratimus. Integruokite įdomius grupinius pratimus. Labiau tikėtina, kad tai bus įdomu visiems dalyviams.

Informaciją pateikite vykdydami grupinę veiklą. Interaktyvus darbas grupėse yra ypač efektyvus būdas išmokyti problemų sprendimo metodų. Seminaras tai ne paskaita. Išklausykite seminaro dalyvių mintis ir nuomones. Leiskite jiems mokytis vienas iš kito tuo pačiu metu, kai juos mokinate jūs.

- Pateikite informaciją glaustai ir leiskite dalyviams užduoti klausimus.
- Suskirstykite dalyvius į grupes. Grupinio darbo rezultatais paprašykite pasidalinti su visais dalyviais.
- Parodę vaizdo medžiagą, paprašykite, kad dalyviai porose aptartų savo reakcijas.
- Pateikite patarimus, kaip elgtis sudėtingoje situacijoje, tada paprašykite mažų dalyvių grupių suvaidinti kažką pagal scenarijų.

Užbaikite seminarą apibendrindami informaciją, pakartokite tai, ko seminaro dalyviai išmoko. Paaiškinkite viską, ko jūsų dalyviai išmoko seminaro metu. Tai padės pabrėžti, kiek toli jie nuėjo ir kokių naujų įgūdžių įgijo. Aiškiai nurodykite seminaro pradžioje iškeltus tikslus ir paaiškinkite, kaip, jūsų manymu, dalyviai pasiekė šiuos tikslus. Pasveikinkite seminaro dalyvius ir padėkokite už sunkų darbą ir naujas žinias.

Seminarai 1-3 Informacija apie Projektą/ edukaciniai užsiėmimai „be rasizmo ir be islamofobijos“/Seminarai

Turinys: edukacinių užsiėmimų „be rasizmo ir be islamofobijos“ pristatymas.

Medžiaga lektoriui: Projekto ir edukacinės veiklos santrauka.

Medžiaga dalyviams: Projekto lankstinukas ir plakatas.

Pratimai:

Prisistatykite ir pristatykite projektą. Nepamirškite pasakyti jiems savo vardo ir to, kaip jie turėtų į jus kreiptis. Pasakykite keletą žodžių apie tai, kodėl jūs turėtumėte būti laikomas temos ekspertu ir kas jus joje sudomino. Paaiškinkite seminaro dalyviams jo tikslą ir kodėl jis yra svarbus. Taip pat bendrais žodžiais paaiškinkite, kaip bus organizuojamas seminaras, kad dalyviai galėtų būti pasiruošę. Tam skirkite kelias minutes.

Paaiškinkite dalyviams, kokia yra medžiaga auditorijoje ir ką jie turėtų/galėtų su ja daryti. Pvz.: galite paprašyti dalyvių parašyti savo vardus ant lipdukų, įsipilti kavos ir įsitikinti, kad turi dalomąją medžiagą.

Pradėkite „laužti ledus“. Paprašykite seminaro dalyvių prisistatyti.

Įžangą apribokite keliais sakiniais pakviesdami visų atsakyti į du ar tris konkrečius klausimus, pavyzdžiui – paprašykite pasakyti savo vardą ir tai, ko jie tikisi iš seminaro. Jūs nenorite, kad ledlaužiai tęstųsi amžinai, tačiau svarbu, kad seminaro dalyviai jaustųsi patogiai kalbėdami priešais grupę. Daugelį žmonių kalbėjimas viešai ar nepažįstamoje aplinkoje sukelia stresą. Suplanuokite grupės pratimus, atlikinėdami grupines užduotis, apribokite kiekvienos grupės dydį, kad žmonėms būtų patogiau kalbėtis ir bendrauti. Taip pat galite paprašyti visų „pralaužti ledus“, atsakinėjant pavyzdžiui į šiuos klausimus „Kokią neseniai perskaitytą knygą ar matytą filmą rekomenduotumėte ir kodėl?“, „Jei turėtumėte laiko mašiną, grįžtumėte atgal į praeitį ar į ateitį ir kodėl?“

Laikykites seminaro plano:

Projekto/ Edukacinių užsiėmimų „be rasizmo ir be islamofobijos“/Seminarų pristatymas.

Diskusija apie Edukacinius užsiėmimus, sėkmės istorijos jūsų šalyje (jei tokių yra) arba kitose šalyse.

Tikslų ir lūkesčių apibrėžimas.

Nuotraukos: projekto plakatas/nuotraukos žiniasklaidoje (socialiniuose tinkluose) vaizduojančios rasizmą kasdieniame gyvenime

Seminarai 4-6: Dalijimosi, įtraukiančios ir dalyvavimo atmosferos Edukaciniuose užsiėmimuose kūrimas

Turinys: Dalyviai turėtų gauti pagalbą, pasijausti priimami ir dalyvaujantys projekte.

Reikalinga medžiaga: popierius užrašams; projektorius, lenta.

Pratimai:

Suskirstykite dalyvius į keturias arba penkias grupes, jeigu grupė yra didelė; arba atsisėskite ratu, jeigu grupė yra nedidelė.

Tegul kas nors daro užrašus.

- Paprašykite dalyvių prisistatyti ir pasakyti savo:
 - vardą;
 - dalyvavimo programoje priežastis;
 - jų lūkesčius iš šio seminaro.
- Mažos grupelės pristato savo darbo rezultatus visiems seminaro dalyviams. Lektorius fiksuoja pagrindinius punktus ant lentos.
- Pasidalinkite savo lūkesčiais.
- Skatinkite diskusiją rodydami ekrane nesenus rasizmo apraiškų pavyzdžius – karikatūras, antraštes ir pan.

Seminarai 7-9: Fašizmas, nacionalizmas, populizmas ir kraštutinių dešiniųjų partijos/judėjimai.

Aprašymas

Trijų dienų seminaras, kuris apžvelgia ir suteikia bendrą supratimą apie aukščiau išvardintus reiškinius ir jų išraiškos formas. Trys dienos – tai trumpas laiko tarpas kursui, todėl lektoriai turėtų kruopščiai suplanuoti savo laiką.

Seminaras 7. PIRMA DIENA: Fašizmas-Nacionalizmas-Populizmas

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai supranta sąvokų reikšmę ir eskalaciją, pateikdami pavyzdžius iš savo gyvenimo.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Turinys: Terminų reikšmių eskalavimas jų istoriniame ir socialiniame kontekstuose.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Įsitikinimų apie rasizmą nagrinėjimas. Filmas: „Baltasis kaspinas“ (angl. „White Ribbon“) (2009) režisierius Mickael Haneke https://en.wikipedia.org/wiki/The_White_Ribbon . Interaktyvi diskusija, refleksijos	100 min
2	Fašizmas-Nacionalizmas kaip istorinė ideologinė-politinė-ekonominė-socialinė sistema. Įvairių formų terminų analizė naudojant nuotraukas ir straipsnius.	30 min
3	(Neo)Fašizmas-Nacionalizmas šiandien, nuotraukose ir straipsniuose (atvejų nagrinėjimas)	20 min
4	Politinės partijos ir (Neo)Fašizmo-Nacionalistiniai požūriai šiuolaikinėje visuomenėje	30 min
5	Argumentai, pasiūlymai kaip sumažinti ir apsiginti nuo (Neo)Fašizmo-Nacionalizmo-Populizmo Diskusija (namų darbai)	30 min

Seminaras 8. ANTROJI DIENA: Populizmas ir kraštutinių dešiniųjų partijos/judėjimai

Tikėtinas rezultatas: Populizmo reikšmė ir kraštutinių dešiniųjų partijos/judėjimai socialiniame kontekste.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Pirmos dienos namų darbai	30 min
2	Įsitikinimų „apie“ tyrinėjimas – Interaktyvi diskusija. Filmas: Iš niekur (angl. <i>In The Fade</i>) (2018) režisierius Fatih Akin https://en.wikipedia.org/wiki/In_the_Fade	100 min
3	Kraštutinių dešiniųjų partijos/judėjimai šiandien, nuotraukose ir straipsniuose (atvejų nagrinėjimas)	30 min
4	Ideologinė-politinė įtaka kraštutinių dešiniųjų partijų/judėjimų šiuolaikinėje visuomenėje (atvejų nagrinėjimas)	30 min

5	Argumentai, pasiūlymai kaip sumažinti, apsiginti ir sumažinti kraštutinių dešiniųjų partijų/judėjimų įtaką. Straipsnių, susijusių su sekančio seminario tema paieška (namų darbai), sekančios dienos darbotvarkė.	30 min
---	---	--------

Seminaras 9. TREČIOJI DIENA: Terminų nagrinėjimas ir vartojimas visose socialinėse situacijose, kurioms buvo padaryta ideologinė-socialinė įtaka. Išvados

Tikėtinas rezultatas: Terminų supratimas, jų vartojimas, terminų ideologinių ir politinių ryšių jų istoriniame ir socialiniame kontekste supratimas.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
	Antros dienos namų darbai	30 min
1	Interaktyvi diskusija - išvados (daugiau atvejų nagrinėjimas)	60 min
2	Paveikslų, susijusių su seminario terminais kūrimas. Didelės brošiūros ar lankstinuko su šūkais /trumpo filmuko, kurį galima būtų įkelti į socialinius tinklus ar kitas medijas kūrimas	60 min

Seminarai 10-12: Rasė ir rasizmas

Aprašymas

Trečios dienos seminaras suteikia žinių apie įvairių formų rasizmą / Ką turime mintyti sakydami "rasė"? /Rasė kaip socialinis konstruktas /Rasizmo suvokimas /Įsitikinimai, vertybės ir nuostatos, veikiančios elgesį/Įprasti stereotipai, klaidingos nuomonės ir žalingos visuomenės nustatos.

Seminaras 10. PIRMOJI DIENA: Rasė ir rasizmas

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų suprasti terminų rasė ir rasizmas prasmę, pateikdami pavyzdžius iš savo patirties.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Įsitikinimų apie rasę-rasizmą nagrinėjimas. Filmą: "Tautos gimimas" (angl. "The Birth of a Nation")(1915) (ypatingai 2 dalis, KKK) https://lt.wikipedia.org/wiki/Tautos_gimimas_(1915_m._filmas)	90 min
2	Rasizmas jo istoriniame ideologinės-politinės-socialinės sistemos kontekste. Įvairių formų rasizmo analizavimas, naudojant nuotraukas ir straipsnius.	30 min
3	Rasizmas šiandien, nuotraukose ir straipsniuose (atvejų nagrinėjimas) Apartheido atvejis Pietų Afrikoje.	20 min
4	Argumentai, pasiūlymai kaip sumažinti ir apsiginti nuo visų rasizmo apraiškų formų, diskusija (Namų darbai: Diskusija apie dalijimąsi straipsniais ir atvejais).	30 min

Seminaras 11. ANTROJI DIENA: Įvairūs rasizmo aspektai (Migracijos – pabėgėlių klausimas)

Tikėtinas rezultatas: Rasizmo reikšmė istoriniame ir socialiniame kontekste.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Pirmos dienos namų darbai	30 min
2	Įsitikinimų apie rasizmą nagrinėjimas. Filmą: "Aš nesu tavo negras" (angl. "I Am Not Your Negro") (2016) Dokumentinis filmas https://en.wikipedia.org/wiki/I_Am_Not_Your_Negro	90 min
3	Rasizmas ideologiniame politiniame socialiniame kontekste šiuolaikinėje visuomenėje. Įvairių rasizmo aspektų nagrinėjimas naudojant nuotraukas ir straipsnius.	20 min
4	Socialiniai rasizmo aspektai šiandien nuotraukose ir straipsniuose (namų darbai) – sekančios dienos darbotvarkė	30 min

Seminaras 12. TREČIOJI DIENA: Rasizmas: Praktiniai užsiėmimai, piešimas, išvados

Tikėtinas rezultatas: Rasės ir rasizmo reikšmė ir įtaka šiuolaikinėje visuomenėje.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija. Piešimas.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
	Antros dienos namų darbai	30 min
1	Interaktyvi diskusija-išvados (daugiau atvejų nagrinėjimas)	60 min
2	Paveikslų, susijusių su seminaro terminais kūrimas. Didelės brošiūros ar lankstinuko su šūkais/trumpo filmuko, kurį galima būtų įkelti į socialinius tinklus ar kitas medijas, prieš rasizmą.	60 min

Seminarai 13-15: Etninė priklausomybė, tautinė kilmė, tautybė

Aprašymas

Trijų dienų seminaras suteikia žinių bei pristato savokas apie etninę priklausomybę, tautinę kilmę ir tautybę bei skirtumus tarp jų.

Seminaras 13. PIRMOJI DIENA: Etninė priklausomybė

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turi suprasti tautinės kilmės sąvokos reikšmę. Tapatybė atsirandanti dėl etninės priklausomybės.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Įsitikinimų apie etninę priklausomybę nagrinėjimas. Filmas: "Palaidok mano širdį prie sužesto kelio" (angl. "Bury My Heart at Wounded Knee") 2007 https://en.wikipedia.org/wiki/Bury_My_Heart_at_Wounded_Knee_(film)	100 min
2	Etninė priklausomybė ideologiniame politinės socialinės sistemos kontekste. Etninės priklausomybės santykių ir formų analizė tapatybės nustatymo kontekste	30 min
3	Dokumentai padedantys identifikuoti etninę priklausomybę (atvejo nagrinėjimas)	20 min
4	Argumentai, pasiūlymai kaip sumažinti ir apsiginti nuo visų rasizmo apraiškų formų, diskusija (Namų darbai: Diskusija apie dalijimąsi straipsniais ir atvejais)	30 min

Seminaras 14. ANTROJI DIENA: Tautinė kilmė ir tautybė

Tikėtinas rezultatas: Terminų charakteristikos socialiniame kontekste.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija. ITL

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Pirmos dienos namų darbai	30 min
2	Tautinės kilmės ir tautybės nagrinėjimas. Filmas: "Korkoro" 2009 https://en.wikipedia.org/wiki/Korkoro	100 min
3	Dokumentai, kurie identifikuoja tautybės kilmę (Atvejo analizė)	20 min
4	Dalyviai turėtų paieškoti ir surasti atvejų (namų darbai) - Sekančios dienos darbotvarkė	30 min

Seminaras 15. TREČIOJI DIENA: Panašumai – skirtumai tarp tautinės kilmės – etninės priklausomybės - tautybės. Praktiniai užsiėmimai, piešimas, išvados

Tikėtinas rezultatas: Rasės ir rasizmo reikšmė ir įtaka šiuolaikinėje visuomenėje.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija. Piešimas.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Antros dienos namų darbai. Diskusija: Asmens teisės ir šalies įstatymai	30 min
2	Tautinės kilmės ir tautybės sąvokų nagrinėjimas. Filmas: "Triušių aptvaras" (angl. "Rabbit-Proof Fence") 2002 https://lt.wikipedia.org/wiki/Triu%C5%A1i%C5%B3_aptvartas	100 min
3	Tautinė kilmė-etninė priklausomybė-tautybė: panašumai -skirtumai Interaktyvi diskusija - išvados (daugiau atvejų nagrinėjimų)- Išvados	60 min
4	Paveikslų, susijusių su seminaro terminais kūrimas. Didelės brošiūros ar lankstinuko su šūkais /trumpo filmuko, kurį galima būtų įkelti į socialinius tinklus ar kitas medijas, kūrimas	60 min

Seminarai 16-18: Ksenofobija

Aprašymas

Trijų dienų seminaras, kuris suteikia žinių apie ksenofobiją ir jos pasekmes. Aptariamos ksenofobinės diskriminacijos pasekės ir poveikis žmonėms, skirtingi ksenofobijos tipai bei išraiškos, kultūrinė / socialinė patirtis, kartu tiriamos jų sukuriamos problemos.

Seminaras 16. PIRMOJI DIENA: Ksenofobija: Sąvokos supratimas socialiniame kontekste.

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turi suprasti socialinę ksenofobijos termino prasmę. Dalyvių patirties pavyzdžių pateikimas.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Įsitikinimų apie ksenofobiją nagrinėjimas. Filmas: "Welcome" 2009 https://en.wikipedia.org/wiki/Welcome_(2009_film)	90 min
2	Diskusija:	30 min
3	Įvairių ksenofobijos aspektų analizavimas naudojant nuotraukas ir straipsnius	20 min
4	Ksenofobinis požiūris į socialinę aplinką (namų darbai - daugiau atvejų analizė)	30 min

Seminaras 17. ANTROJI DIENA: Ksenofobija-Rasizmas-Fašizmas-Kraštutinė dešinioji ideologija

Tikėtinas rezultatas: Pabėgėlių ir migrantų tema kaip vienas iš ksenofobijos aspektų ideologiniame politiniame ir socialiniame kontekste, sąsajos su fašizmo-rasizmo-kraštutinių dešiniųjų ideologija.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Pirmos dienos namų darbai Filmas: "Bevardžiai" (angl. "Sin Nombre") 2009 https://en.wikipedia.org/wiki/Sin_Nombre_(2009_film)	30 min
2	Pabėgėlių ir migrantų tema kaip ksenofobijos aspektas. Socialinis pabėgėlių migrantų aspektas.	90 min
3	Ksenofobija kaip ideologinis-politinis-socialinis aspektas kraštutinių dešiniųjų kalbos ir politika pabėgėlių-migrantų atžvilgiu	20 min
4	Ksenofobiniai įsitikinimai ir nuostatos nuotraukose ir straipsniuose (namų darbai) – kitos dienos darbotvarkė	30 min

Seminaras 18. TREČIOJI DIENA: Ksenofobija-Rasizmas-Fašizmas-Kraštutinė dešinioji ideologija

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turi suprasti ksenofobijos termino prasmę. Pavyzdžių iš savo patirties pateikimas

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Antros dienos namų darbai	30 min
2	Filmas: "Havras" ("Le Havre" 2011) https://en.wikipedia.org/wiki/Le_Havre_(film) Interaktyvi diskusija apie ksenofobiją (daugiau atvejų analizės atvejų). Išvados.	100 min
3	Argumentai, pasiūlymai kaip sumažinti ir apsiginti nuo visų ksenofobijos apraiškų formų, diskusija (Namų darbai: Diskusija apie dalijimąsi straipsniais ir atvejais).	60 min
4	Rezultatai. Paveikslų, susijusių su seminaro terminais kūrimas. Didelės brošiūros ar lankstinuko su šūkiais / trumpo filmuko, kurį galima būtų įkelti į socialinius tinklus ar kitas medijas kūrimas	60 min

Seminarai 19-21: Diskriminacija dėl religijos arba tikėjimo

Aprašymas

Trijų dienų seminaras, kurio metu išaiškinami terminai, suteikiamas bendras supratimas apie įvairias religijas ir dogmas. Trys dienos – tai trumpas laiko tarpas šiam kursui, taigi lektorius turėtų planuoti savo laiką kruopščiai.

Seminaras 19. PIRMOJI DIENA: Dvasingumas ir religija, įvairių pasaulio religijų formos ir aspektai

Tikėtinas rezultatas: Religijos ir jos įvairių apraiškų reikšmė istoriniame ir socialiniame kontekste.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Įsitikinimų apie dvasingumą ir religiją nagrinėjimas. Interaktyvi diskusija.	30 min
2	Religija ir tradicija. Panašumai ir skirtumai. Skirtingi požiūriai. Nuotraukos. Diskusija.	30 min
3	Įvairių religijos aspektų nagrinėjimas naudojant nuotraukas ir straipsnius.	30min
4	Prieštaringai vertinamų religinių įsitikinimų atvejų analizė (namų darbai) –sekančios dienos darotvarkės aptarimas	40 min

Seminaras 20. ANTROJI DIENA: Judaizmas-Islamas-Krikščionybė: sąsajos ir diskriminaciniai aspektai

Tikėtinas rezultatas: Judaizmo, islamo ir krikščionybės pasaulis jų istoriniame ir socialiniame kontekste, kontroversiniai aspektai.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Pirmos dienos namų darbai	20 min
2	Radikalių religinių skirtumų nagrinėjimas. Filmas: Layla M. 2016 https://en.wikipedia.org/wiki/Layla_M . Interaktyvi diskusija apie skirtingus būdus identifikuoti per religiją.	120 min
3	Judaizmas- Islamas-Krikščionybė. Trijų religijų istorinis socialinis kontekstas.	40 min
4	Religija kaip politinės jėgos sistema.	40 min
5	Dalyviai turėtų rasti diskriminavimo religijos pagrindu atvejus iš savo pačių patirties (namų darbai).	30 min

Seminaras 21. TREČIOJI DIENA : Diskriminacija religijos pagrindu

Tikėtinas rezultatas: Judaizmo, islamo ir krikščionybės sąsajos: diskriminavimas dėl religijos.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Antros dienos namų darbai.	40 min
2	Judaizmas- Islamas-Krikščionybė: Sąsajos tarp jų ir konfliktai jų suverenumo laikotarpiu. Diskriminavimas dėl religijos.	
3	Religinė tapatybė ir galiausiai išprovokuotas diskriminavimas.	100 min
4	Argumentai, pasiūlymai kaip sumažinti ir apsiginti nuo visų diskriminavimo dėl religijos apraiškų formų, diskusija. (Namų darbai: Diskusija apie dalijimąsi straipsniais ir atvejais)	60 min
5	Paveikslų, susijusių su seminaro terminais kūrimas. Didelės brošiūros ar lankstinuko su šūkiais / trumpo filmuko, kurį galima būtų įkelti į socialinius tinklus ar kitas medijas kūrimas	60 min

Seminarai 22-24: Lytis ir diskriminavimas dėl lyties

Aprašymas

Trijų dienų seminaras, kuris apžvelgia ir suteikia bendrą supratimą apie socialiai apibrėžtus lyčių vaidmenis ir biologinę lytį. Trys dienos – tai trumpas laiko tarpas šiam kursui, todėl lektorius turėtų kruopščiai planuoti seminaro darbotvarkę.

Seminaras 22. PIRMOJI DIENA: socialiai apibrėžtų lyties vaidmenų ir biologinės lyties terminų pristatymas. Istorinis ir sociopolitinis lyties kontekstas.

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų suprasti abiejų terminų reikšmę.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Time
1	Įsitikinimai apie diskriminaciją dėl lyties. Dokumentinis filmas interaktyviai diskusijai: "Girl Rising" 2013 https://en.wikipedia.org/wiki/Girl_Rising	100 min
2	Interaktyvi diskusija apie diskriminaciją dėl lyties visame pasaulyje praeityje ir dabar: (Atvejo analizė).	40 min
3	Argumentai, pasiūlymai kaip sumažinti ir apsiginti nuo visų diskriminacijos lyties pagrindu formų. Diskriminacija lyties pagrindu Diskusija.	30 min
4	Diskriminacija lyties pagrindu: raskite tekstus, straipsnius, propagandos medžiagą (namų darbai).	30 min

Seminaras 23. ANTROJI DIENA: Lytis socialiniame gyvenime, pokyčiai švietime-darbe

Tikėtinas rezultatas: Diskriminacija lyties pagrindu istoriniame-ideologiniame-politiniame kontekste.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Pirmos dienos namų darbai	30 min
2	Filmas: "Suffragette" 2015 https://en.wikipedia.org/wiki/Suffragette_(film)	100 min
3	Diskriminacija lyties pagrindu kaip ideologinis-politinis-socialinis aspektas (atvejo analizė).	30 min

4	Diskriminacija dėl lyties/diskriminacija lyties pagrindu šiandien, naudojant nuotraukas, straipsnius (namų darbai); sekančios dienos darbotvarkė.	30 min
---	---	--------

Seminaras 24. TREČIOJI DIENA: Diskriminacija dėl lyties naikina orumą.

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų suprasti orumo reikšmę seksualinei tapatybei, pateikdami pavyzdžius iš savo patirties.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Antros dienos namų darbai	20 min
2	Filmas: "Tomboy" 2011 https://en.wikipedia.org/wiki/Tomboy_(2011_film) . Interaktyvi diskusija: Orumas seksualinei tapatybei. Išvados (daugiau atvejų analizių).	120 min
3	Žmogaus teisės: argumentai, pasiūlymai kaip sumažinti ir apsiginti nuo visų formų ir išraiškų diskriminavimo dėl lyties. Diskusija. Namų darbai: visų pateiktų straipsnių studijavimas, atvejai.	40 min
4	Paveikslų, susijusių su seminaro terminais kūrimas. Didelės brošiūros ar lankstinuko su šūkiais / trumpo filmuko, kurį galima būtų įkelti į socialinius tinklus ar kitas medijas, kūrimas.	60 min

Seminarai 25-27: Žmonių su negalia diskriminacija

Aprašymas

Trijų dienų seminaras, kuriame pateikiama apžvalga ir bendras supratimas apie negalią. Trys dienos yra trumpas kurso laikotarpis, todėl lektoriui reikės atidžiai planuoti laiką.

Seminaras 25. PIRMOJI DIENA: Negalia ir jos rūšys

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų suprasti skirtingas negalios rūšis ir pateikti pavyzdžius iš savo patirties, šeimos, draugų, kaimynų.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Negalios tyrinėjimas. Filmas: "Nebel im August" 2016 https://en.wikipedia.org/wiki/Fog_in_August .	100 min
2	Diskusija apie skirtingas negalios formas. Dokumentacija. Diskusija: Negalios ir ideologinė-politinė sistema.	40 min
3	Analizuojamos skirtingos negalios rūšys ir socialinė stigma. Amžius ir negalia. Vaikystė ir suaugusiojo amžius. Socialinės pasekmės.	20 min
4	Neįgalųjų teisės.	30 min

Seminaras 26. ANTROJI DIENA: Žmonių su negalia teisės

Tikėtinas rezultatas: Įstatymai

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Pirmos dienos namų darbai. Filmas: "One Flew Over the Cuckoo's Nest" 1975 https://en.wikipedia.org/wiki/One_Flew_Over_the_Cuckoo's_Nest_(film) / "Si può fare" 2008 https://www.imdb.com/title/tt1320297/plotsummary?ref=tt_ov_pl	120 min
2	Teisės aktai ir negalia - konstitucinė ir įstatymų apsauga nuo diskriminacija dėl negalios.	90 min
3	Diskriminacijos situacijos valdymas (atvejo analizė).	20 min

4	Neįgalumas darbe per paveikslėlius ir straipsnius (namų darbai) - baigiamųjų darbų tvarkaraštis	30 min
---	---	--------

Seminaras 27. TREČIOJI DIENA: Žmonės su negalia, gyvenantys oriai. Išvados.

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų suprasti neįgaliųjų teises, siūlyti kovos su diskriminacija sprendimus.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Antros dienos namų darbai.	30 min
2	Žmonės gyvenantys "kitame" pasaulyje!.. Filmas: Ocean Heaven 2010. https://en.wikipedia.org/wiki/Ocean_Heaven Interaktyvi diskusija-išvada (daugiau pavyzdžių).	100 min
3	Argumentai, pasiūlymai siekiant mažinti neįgaliųjų diskriminacijos atvejus. Diskusija (namų darbai: visų nurodytų straipsnių ir atvejų tyrimas)	60 min
4	Paveikslų, susijusių su seminaro terminais kūrimas. Didelės brošiūros ar lankstinuko su šūkiais /trumpo filmuko, kurį galima būtų įkelti į socialinius tinklus ar kitas medijas, kūrimas.	60 min

Seminarai 28-30: Diskriminacija dėl amžiaus: Asmeninių-socialinių padarinių aspektai

Aprašymas

Trijų dienų seminaras, kuriame apžvelgiami ir nagrinėjami terminai "biologinė lytis ir **sociokultūrinės lyties raiška**". Trys dienos yra trumpas kurso laikotarpis, todėl lektoriui reikės atidžiai planuoti laiką

Seminaras 28. PIRMOJI DIENA: Diskriminacija dėl amžiaus visuomenėje

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų suprasti diskriminacijos dėl amžiaus požymius, pateikdami pavyzdžius iš savo patirties.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Įsitikinimų apie diskriminaciją dėl amžiaus nagrinėjimas. Filmas: "Aš, Danielis Blake'as" 2016. https://en.wikipedia.org/wiki/I._Daniel_Blake	100 min
2	Analizuojami skirtingi diskriminacijos dėl amžiaus aspektai socialiniame gyvenime: diskriminacija dėl lyties ir amžiaus. Diskriminacija dėl darbo ir amžiaus.	30 min
3	Įvairių diskriminacijos dėl amžiaus aspektų analizė naudojant nuotraukas ir straipsnius	20 min

Seminaras 29. ANTROJI DIENA: Diskriminacija dėl amžiaus darbe

Tikėtinas rezultatas: Diskriminacijos dėl amžiaus problemos ir aspektai ideologiniame-politiniame bei socialiniame kontekste, ypač darbo sektoriuje.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Pirmos dienos namų darbai.	20 min
2	Filmas: The Measure of a Man 2015. https://en.wikipedia.org/wiki/The_Measure_of_a_Man_(2015_film) Diskriminacija dėl amžiaus darbo rinkoje. Socialinis kontekstas diskriminacijos dėl amžiaus.	100 min

3	Diskriminacija dėl amžiaus kaip socialinės ir biologinės lyties diskriminacija. Darbo politika ir sprendimai.	20 min
4	Diskriminacija dėl amžiaus per paveikslėlius ir straipsnius (namų darbai) - baigiamųjų darbų tvarkaraštis.	30 min

Seminaras 30. TREČIOJI DIENA: Kaip užkirsti kelią diskriminacijai dėl amžiaus

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų atpažinti ir užkirsti kelią diskriminacijai dėl amžiaus, siūlyti sprendimus.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Antros dienos namų darbai.	20 min
2	<i>Mokyklinio amžiaus diskriminacija ... Filmas: "King of Devil's Island" 2010. https://en.wikipedia.org/wiki/King_of_Devil%27s_Island . Interaktyvi diskusija. Išvados (daugiau pavyzdžių).</i>	100 min
3	Argumentai, pasiūlymai diskriminacijos dėl amžiaus mažinimui. Diskusija (namų darbai: visų nurodytų straipsnių ir atvejų tyrimas)	60 min
4	Paveikslų, susijusių su seminario terminais kūrimas. Didelės brošiūros ar lankstinuko su šūkiais /trumpo filmuko, kurį galimą būtų įkelti į socialinius tinklus ar kitas medijas, kūrimas.	60 min

Seminarai 31-34: Pabėgėlių krizė / migracija žmonijos istorijoje

Aprašymas

Keturių dienų seminaras, kuriame apžvelgiama ir suteikiamas supratimas apie pabėgėlių/migracijos krizės aspektus. Keturių dienų yra trumpas kurso laikotarpis, todėl lektoriui reikės atidžiai planuoti laiką.

Seminaras 31. PIRMOJI DIENA: Pabėgėlių krizė ir migracija istoriniame, politiniame ir socialiniame kontekste

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų suprasti prasmę ir skirtumus, atkreipdami dėmesį į pabėgėlių migracijos problemos priežastis ir padarinius, pateikdami pavyzdžių iš savo patirties.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Įsitikinimų apie pabėgėlių migracijos problemą tyrinėjimas. Filmas: "La jaula de oro" [The Golden Dream] 2013. https://en.wikipedia.org/wiki/The_Golden_Dream	90 min
2	Pabėgėlių krizė - migracijos problema kaip (geo)politinė-ekonominė konkurencija: priežastys ir padariniai.	30 min
3	Dviejų terminų skirtumų nagrinėjimas. JT organizacijų tyrimai. Organizacijų atsakomybės.	30 min
4	Pabėgėlių krizės ir migracijos problemos nagrinėjimas naudojant nuotraukas ir straipsnius (namų darbai).	30 min

Seminaras 32. ANTROJI DIENA: Pabėgėlių migracijos priežasčių tyrinėjimas. Rasistinių-ksenofobinių kalbų ir kraštutinių dešiniųjų partijų politika kaip diskriminuojančio požiūrio į pabėgėlius ir imigrantus pagrindas.

Tikėtinas rezultatas: Pabėgėlių ir migracijos problema kaip rasizmo ir ksenofobijos aspektai ideologiniame-potencialiame ir socialiniame kontekste.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Pirmos dienos namų darbai.	30 min
2	Filmas: "Welcome" 2009 https://en.wikipedia.org/wiki/Welcome_(2009_film) . Pabėgėlių ir migracijos problemos kaip ksenofobijos ir rasizmo aspektai. Socialinis pabėgėlių migracijos kontekstas.	100 min
3	Pabėgėlių migracijos klausimas kraštutinių dešiniųjų kalbų ideologiniu, politiniu ir socialiniu aspektu bei politika Europoje.	20 min
4	Pabėgėlių krizės ir migracijos problema šiandien - per paveikslėlius ir straipsnius (namų darbai) bei skaitmeninę laikmeną - veiklos pabaigos planas.	30 min

Seminaras 33. TREČIOJI DIENA: Pabėgėlių / migracijos krizė kaip ekonominių-religinių-bendruomenių problema

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų ištirti ir suprasti pabėgėlių migracijos krizę, susitelkdami ties ideologiniu-politiniu-ekonominiu-religiniu-civilizacijų kontekstu, pateikdami pavyzdžius iš savo patirties.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Antros dienos namų darbai.	30 min
2	Filmas: "And Breathe Normally" 2018 https://en.wikipedia.org/wiki/And_Breathe_Normally Interaktyvi diskusija (daugiau atvejų analizė).	100 min
3	Pabėgėlių ir migrantų teisės: gyvenimo sąlygos, teisės į darbą, švietimas, sveikata, lygios galimybės dalyvauti visuomenės gyvenime	60 min
4	Diskusija (namų darbas: visų nurodytų straipsnių ir atvejų tyrimas) - baigiamųjų darbų tvarkaraštis.	30 min

Seminaras 34. KETVIRTOJI DIENA: Pabėgėlių / migracijos klausimas: išvados ir pasiūlymai diskriminacijai panaikinti

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų ištirti ir suprasti pabėgėlių migracijos krizę kai mažumos yra diskriminuojamos valdžios institucijų. Dalyviai turi pasiūlyti sprendimus, kaip panaikinti diskriminaciją

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Trečios dienos namų darbai.	30 mins
2	Filmas: "Tai laisvas pasaulis" (angl. "It's a Free World") 2007. https://en.wikipedia.org/wiki/It's_a_Free_World Interaktyvi diskusija (daugiau atvejų analizė atvejų).	100 mins
3	Pabėgėlių ir migrantų teisės: argumentai, pasiūlymai siekiant mažinti pabėgėlių ir imigrantų diskriminaciją. Diskusija (namų darbai: visų nurodytų straipsnių ir atvejų tyrimas) .	60 mins
4	Paveikslų, susijusių su seminaro terminais kūrimas. Didelės brošiūros ar lankstinuko su šūkiais /trumpo filmuko, kurį galima būtų įkelti į socialinius tinklus ar kitas medijas, kūrimas.	60 mins

Seminarai 35-37: Islamofobija

Aprašymas

Trijų dienų seminaras, kuriame apžvelgiami ir suprantami islamofobijos aspektai. Trys dienos yra trumpas kurso laikotarpis, todėl lektoriui reikės atidžiai planuoti laiką.

Seminaras 35. PIRMOJI DIENA: Islamas ir krikščionybė: du lygiagretūs pasauliai. Šio konflikto tyrinėjimas istoriniame kontekste

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų ištirti ir suprasti iššūkį, atsirandantį dėl abiejų religijų sambūvio per visą jų šimtmečių istoriją.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Istikinių apie islamofobiją nagrinėjimas. Filmas: "Timbuktu" 2014 https://en.wikipedia.org/wiki/Timbuktu_(2014_film)	100 min
2	Islam kaip ideologinė-politinė-socialinė sistema.	40 min
3	Įvairių islamofobijos aspektų nagrinėjimas naudojant nuotraukas ir straipsnius.	30 min
4	Islamofobijos atvejų analizė (Namų darbai).	30 min

Seminaras 36. ANTROJI DIENA: Islamofobija, sukelianti rasizmą ir ksenofobiją

Tikėtinas rezultatas: Pabėgėlių ir migracijos problemos, kaip islamofobijos aspektų ideologiniame-politiniame ir socialinis kontekste.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Pirmos dienos namų darbai.	30 min
2	Filmas: "Heaven Will Wait" 2016. https://www.screendaily.com/reviews/heaven-will-wait-locarno-review/5107338.article Islamofobija kaip rasizmo ir ksenofobijos aspektas. Socialinis islamofobijos kontekstas.	90 min
3	Islamofobija ideologiniu-politiniu-socialiniu aspektu kraštutinių dešiniųjų kalbose ir politikoje, ypač Šiaurės Amerikoje ir Europoje	20 min
4	Islamofobija šiandien per paveikslėlius ir straipsnius - namų darbai.	30 min

Seminaras 37. TREČIOJI DIENA: Islamofobija prieš islamofiliją. Raskite aukso vidurį! Išvados

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų suprasti aukso viduriuką tarp Islamofobijos ir islamofilijos.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Antros dienos namų darbai.	30 min
2	Filmas: "Paradise Now" 2005 https://en.wikipedia.org/wiki/Paradise_Now/ "Inch Allah" 2012 https://en.wikipedia.org/wiki/Inch%27Allah_(2012_film) Interaktyvi diskusija (daugiau atvejų analizė).	60 min
	Islamofobija ar islamofilija? Ar yra tik šie du variantai?	30 min
3	Argumentai, pasiūlymai siekiant mažinti visas islamofobijos formas ir išraiškas. Diskusija (namų darbai: visų nurodytų straipsnių ir atvejų nagrinėjimas).	60 min

4	Paveikslų, susijusių su seminaro terminais kūrimas. Didelės brošiūros ar lankstinuko su šūkiais / trumpo filmuko, kurį galima būtų įkelti į socialinius tinklus ar kitas medijas kūrimas.	60 min
---	---	--------

Seminarai 38-41: Neapykantos kalba/Neapykantos nusikaltimai

Aprašymas

Keturių dienų seminaras, kuriame apžvelgiamas neapykantos, neapykantos kalba ir neapykantos nusikaltimų aktualumas. Keturių dienų yra trumpas kurso laikotarpis, todėl lektoriui reikės atidžiai planuoti laiką.

Seminaras 38. PIRMOJI DIENA: Neapykanta

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų suprasti neapykantos termino reikšmę, pateikdami pavyzdžius iš savo patirties.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Įsitikinimų apie neapykantos kalbą/nusikaltimus tyrinėjimas. Filmas: "Music Box" 1989 https://en.wikipedia.org/wiki/Music_Box_(film)	100 min
2	Neapykantos kalbos ir neapykantos nusikaltimai. Socialinio stereotipinio elgesio aspektai. Propagandiniai filmai su Hitlerio-Musolini kalbomis.	60 min
3	Propagandos industrija pasaulyje.	30 min
4	Įvairių neapykantos kalbų ir neapykantos nusikaltimų aspektų nagrinėjimas dokumentinių filmų, nuotraukų ir straipsnių pagalba (atvejų analizė/ namų darbai)	20 min

Seminaras 39. ANTROJI DIENA: Neapykantos kalbos/neapykantos nusikaltimai ideologiniame-politiniame kontekste

Tikėtinas rezultatas: Neapykantos kalba ir neapykantos nusikaltimai kaip ideologinio-politinio ir socialinio konteksto aspektai.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Pirmos dienos namų darbai.	30 min
2	Filmas: 22 July 2018 https://en.wikipedia.org/wiki/22_July_(film) Neapykantos kalbos ir neapykantos nusikaltimai kaip (neo) fašizmo-rasizmo-ksenofobijos aspektai.	100 min
3	Neapykantos kalbos ir neapykantos nusikaltimai kraštutinių dešiniųjų kalbose ir politikoje ideologiniu-politiniu-socialiniu aspektu.	30 min
4	Neapykantos kalbos ir neapykantos nusikaltimai šiandien, nuotraukos ir straipsniai (atvejo analizė, namų darbai).	20 min

Seminaras 40. TREČIOJI DIENA: Neapykantos kalbos ir neapykantos nusikaltimai kaip ideologiniai rasizmo ir fašizmo aspektai

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų suprasti neapykantos kalbą ir neapykantos nusikaltimus kaip ideologinius rasizmo ir fašizmo aspektus, pateikdami pavyzdžius iš savo patirties.

Steps	Pavadinimas	Trukmė
1	Antros dienos namų darbai	30 min

2	Filmas: "The Kill Team" 2019 https://en.wikipedia.org/wiki/The_Kill_Team_(2019_film) Interaktyvi diskusija - neapykantos kalba ir neapykantos nusikaltimai kaip dvi fašizmo-rasizmo atgaminimo kryptys. Išvados (daugiau atvejų analizės atvejų)	100 min
3	Argumentai, pasiūlymai kaip ginti ir mažinti neapykantos kalbą ir neapykantos nusikaltimų formas ir išraiškas. Diskusija (namų darbai: visų nurodytų straipsnių ir atvejų nagrinėjimas)	60 min
4	Užbaigimo darborvarkė (namų darbai)	60 min

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Seminaras 41. KETVIRTOJI DIENA: Neapykantos kalba ir neapykantos nusikaltimai kaip ideologiniai rasizmo-fašizmo aspektai

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų suprasti neapykantos kalbą ir neapykantos nusikaltimus kaip ideologinius rasizmo ir fašizmo apraiškas, pateikdami pavyzdžius iš savo patirties.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Trečios dienos namų darbai	30 min
2	Filmas: "The Kill Team" 2019 https://en.wikipedia.org/wiki/The_Kill_Team_(2019_film) Interaktyvi diskusija - neapykantos kalba ir neapykantos nusikaltimai kaip dvi fašizmo-rasizmo atgaminimo mechanizmo kryptys. Išvada (daugiau pavyzdžių)	100 min
3	Argumentai, pasiūlymai ginti ir mažinti neapykantos kalbos ir neapykantos nusikaltimų formas ir išraiškas. Diskusija (namų darbai: visų nurodytų straipsnių ir atvejų analizė)	60 min
4	Paveikslų, susijusių su seminaro terminais kūrimas. Didelės brošiūros ar lankstinuko su šūkais /trumpo filmuko, kurį galimą būtų įkelti į socialinius tinklus ar kitas medijas, kūrimas	60 min

Seminarai 42-44: Teisės aktai prieš diskriminaciją

Aprašymas

Trijų dienų seminaras, kuriame apžvelgiama ir suvokiama, kokie svarbūs yra kovos su diskriminacija teisės aktai. Trys dienos yra trumpas kurso laikotarpis, todėl instruktoriams reikės atidžiai planuoti laiką

Seminaras 42. PIRMOJI DIENA: Įstatymai prieš diskriminaciją

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų suprasti įstatymų, ypač europinių, reikšmę saugant žmones nuo visų formų diskriminacijos.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Įsitikinimų apie įstatymus prieš diskriminaciją nagrinėjimas. Filmas: "Loving" 2016 https://en.wikipedia.org/wiki/Loving_(2016_film)	100 min
2	Europos anti-diskriminacijos įstatymai https://ec.europa.eu/info/aid-development-cooperation-fundamental-rights/your-rights-eu/know-your-rights/equality/non-discrimination_en	60 min
3	Įvairių įstatymų prieš diskriminaciją aspektų analizė naudojant nuotraukas, straipsnius, oficialias ES svetaines.	20 min
4	Teisės aktai "Įgyvendinimo spragos" (namų darbai)	30 min

Seminaras 43. ANTROJIS DIENA: JT Žmogaus teisių deklaracija

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų suprasti ir atsakyti į klausimus apie JT Žmogaus teisių ir valstybės įstatymų nesuderinamumą. Kiek JT žmogaus teisių deklaracija mus gina? Kaip sudėtinga yra ją įgyvendinti praktikoje?

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Pirmos dienos namų darbai.	30 min
2	Filmas: "Erin Brockovich" 2000 https://en.wikipedia.org/wiki/Erin_Brockovich_(film) Diskusija: Žmogaus teisės apskritai.	100 min
3	JT Žmogaus teisių deklaracija https://www.un.org/en/universal-declaration-human-rights/	60 min
4	Įstatymo, nukreipto prieš diskriminaciją, įgyvendinimo neveiksmingumas: ar tai neišsamus įstatymas, ar vyriausybės ketinimų klausimas, ar galiausiai tai yra kapitalistinių „interesų“ klausimas? (namų darbai)	30 min

Seminaras 44. TREČIOJI DIENA: Teisės aktai, ar jie nukreipti prieš diskriminaciją ar ją gina?

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų suprasti, kad socialinės nelygybės ir diskriminacijos priežastys iš esmės yra įstatymų neįgyvendinimo ir „kažkieno paveiktų interesų“ klausimas.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Antros dienos namų darbai	30 min
2	Dokumentika: "The road to Guantanamo" 2006. https://www.youtube.com/watch?reload=9&v=5XCth19kwRw Interaktyvi diskusija (daugiau atvejų analizės).	100 min
	Diskusija: Teisės aktai ir „paveikti interesų“. Išvados.	40 min
3	Argumentai, pasiūlymai, kaip apginti pažeidžiamus žmones, išeinant iš neefektyvaus įstatymo rėmų. Interaktyvi diskusija.	40 min
4	Paveikslų, susijusių su seminaro terminais kūrimas. Didelės brošiūros ar lankstinuko su šūkais / trumpo filmuko, kurį galima būtų įkelti į socialinius tinklus ar kitas medijas kūrimas.	60 min

Seminarai 45-47: Antirasizmas/ antidiskriminacija arba išankstiniai nusistatymai Aprašymas

Trijų dienų seminaras, kuriame ne tik apžvelgiama, bet ir suprantama teisės aktų svarba, nagrinėjami diskriminacijos klausimai. Teisingumas prieš diskriminaciją. Trys dienos yra trumpas kurso laikotarpis, todėl lektoriui reikės atidžiai planuoti laiką.

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų suprasti antidiskriminacinių įstatymų prasmę, konstitucijos ir valstybės teisingumo sistemos, ginančios ir saugančios nuo diskriminacijos, aspektus, siūlydami sprendimus.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Seminaras 45. PIRMOJI DIENA: Antrasistinio/antidiskriminacinio ar išankstinio nusistatymo aspektai visuomenėje

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų suprasti kovos su rasizmu/antidiskriminacija ar išankstiniu nusistatymu bei stereotipų vaidmenį ir išraiškas bei oficialiuosius įstatymus.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Tyrimas apie įsitikinimus apie rasizmą / diskriminaciją / išankstinį nusistatymą. Trumpi filmai: „Oskaru“ apdovanotas trumpametražis filmas prieš rasizmą „Schwarzfahreris“ https://www.youtube.com/watch?v=cfwpeZRO1s Trumpas antirasistinis filmas "JAFAR" https://www.youtube.com/watch?v=dfccrwUIROU	100 min

	Eksperimentas vertimas https://www.youtube.com/watch?v=qNX1256eVw8	
2	Teisės aktai prieš diskriminaciją: konstitucinė ir teisingumo teisė.	40 min
3	Analizuodami įvairius oficialios teisės prieš diskriminaciją aspektus, naudodamiesi straipsniais ir nuotraukomis.	30 min
4	Seminaro temos pavyzdžių analizė (namų darbai).	30 min

Seminaras 46. ANTROJI DIENA: Ar valstybės politika pakankamai gerai apsaugo nuo diskriminacijos?

Tikėtinas rezultatas: Politika ir priemonės prieš rasizmą/diskriminaciją/išankstinį nusistatymą.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Pirmos dienos namų darbai.	30 min
2	Filmas: "Red Dust" 2004 https://en.wikipedia.org/wiki/Red_Dust_(2004_film) Rasizmo/diskriminacijos/išankstinio nusistatymo problemų aspektai. Kovos su rasizmu/diskriminacija/išankstinėmis nuostatomis socialinio konteksto svarba.	90 min
3	Ksenofobija ideologiniu-politiniu-socialiniu aspektu kraštutinių dešiniųjų kalbose ir politikoje, ypač reguliuojant migrantų srautus.	20 min
4	Kova su rasizmu/diskriminacija /išankstiniais nusistatymais šiandien; paveikslėliai, straipsniai bei observatorijos - veiklos pabaiga. Užduočių pabaiga (namų darbai).	30 min

Seminaras 47. TREČIOJI DIENA: Socialinė intervencija - veiksmas per socialines nacionalines/tarptautines organizacijas-observatorijas. „Užpildysite spragą“ ar radikalai pakeisite situaciją?

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų suprasti socialinio vaidmens, įsikišimo svarbą, pateikdami tokių organizacijų pavyzdžius iš savo patirties.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Antros dienos namų darbai.	30 min
2	Filmas: "Ali Zaoua" 2000 https://en.wikipedia.org/wiki/Ali_Zaoua Diskusija: „atskirtų“ žmonių socialinių grupių diskriminacija ir socialinės apsaugos organizacijų poreikis .	100 min
3	Argumentai, pasiūlymai, siūlantys priemones, skirtas mažinti visas išankstinio nusistatymo / rasizmo formas ir išraiškas Diskusijos ir pažeidžiamų socialinių grupių gynimas.	60 min
4	Paveikslų, susijusių su seminaro terminais kūrimas. Didelės brošiūros ar lankstinuko su šūkiais /trumpo filmuko, kurį galima būtų įkelti į socialinius tinklus ar kitas medijas kūrimas /bendradarbiaudami susisieki su organizacija-observatorija, kad sukurtumėte plakatą/brošiūrą.	60 min

Seminarai 48-50: Antrasistinė politika/skirtumų suvokimo pranašumai/„darbdavių ir darbuotojų pareigų supratimas, atsižvelgiant į lygybę ir įvairovę, įtrauktis“

Aprašymas

Trijų dienų seminaras, kuriame apžvelgiama ir suprantama tolerancijos įvairovei pranašumas prieš diskriminaciją ir vienodumą. Trys dienos yra trumpas kurso laikotarpis, todėl lektoriui reikės atidžiai planuoti laiką.

Seminaras 48. *PIRMOJI DIENA: Tolerancija vietoj diskriminacijos*

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų suprasti, kad ugdydama empatiją visuomenė įgyja daugiau galių užkirsti kelią rasistinėms apraiškoms .

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Įsitikinimų apie toleranciją tyrinėjimas. Filmas: "Si può fare" 2008 https://www.imdb.com/title/tt1320297/plotsummary?ref=tt_ov_pl	100 min
2	Interaktyvi diskusija: empatija / tolerancija, o ne diskriminacija.	30 min
3	Tolerantiškos visuomenės aspektų analizė (atvejo analizė).	40 min
4	Tolerantiškos situacijos socialiniame gyvenime dokumentavimas (namų darbai).	30 min

Seminaras 49. ANTROJI DIENA: Antirasistinės politikos ir praktikos, susijusios su darbo sektoriumi, pranašumai

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų suprasti institucionalizuotos visuomenės lygių galimybių ir teisių svarbą.

Metodologija : Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Pirmos dienos namų darbai.	30 min
2	"Matewan" 1987 https://en.wikipedia.org/wiki/Matewan Diskusija.	100 min
3	Diskusija: Profesinė sąjunga. Darbuotojų pareiga ginti lygias galimybes darbe. Diskusija apie Darbo teisių vadovo sudarymą.	60 min
4	Interaktyvi diskusija: Lygių darbo teisių vadovo leidyba.	30 min

Seminaras 50. TREČIOJI DIENA: Gairės prieš rasizmo apraiškas

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų mokėti pastebėti, dokumentuoti ir užpildyti rasistinių apraiškų stebėsenos formas.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Filmas: "Mudbound" 2017 https://en.wikipedia.org/wiki/Mudbound_(film) Interaktyvi diskusija. Išvados (daugiau pavyzdžių).	
2	Baigiamoji diskusija: Argumentai, pasiūlymai: Antrasistinio vadovo vertybės ir principai .	100 min
3	Vadovo rengimas ir leidyba	60 min
4		

Seminarai 51-52: Rasizmas žiniasklaidoje/spaudoje/radijuje ir televizijoje/pranešimo žiniasklaidai rašymas

Aprašymas

Dviejų dienų seminaras, kuriame pateikiama apžvalga ir bendras supratimas apie įvairius rasizmo atvejus žiniasklaidoje. Dvi dienos yra trumpas kurso laikotarpis, todėl lektoriui reikės atidžiai planuoti laiką.

Seminaras 51. PIRMOJI DIENA: Rasizmas radijuje ir televizijoje

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų suprasti žiniasklaidos, pateikiančios ir atkuriančios rasistinius stereotipus, vaidmenį, pateikdami pavyzdžius iš savo patirties.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Įsitikinimų apie ksenofobiją nagrinėjimas. Filmas: "Welcome" 2009. https://en.wikipedia.org/wiki/Welcome_(2009_film)	90 min
2	Rasizmas visose žiniasklaidos priemonėse: rasistinio stereotipo kūrimas ir atkūrimas.	30 min
3	Interaktyvi diskusija: analizuojama visų rūšių žiniasklaidos, teikiančios rasistinius stereotipus ir požiūrį, įtaka.	60 min
4	Siūlymas ir veikimas: Rasistinio „įvaizdžio“, pateikto žiniasklaidoje, dekonstravimas (namų darbai).	30 min

Seminaras 52. ANTROJI DIENA: Rasizmas spausdintoje / elektroninėje / socialinėje žiniasklaidoje. Kova dėl rasistinių stereotipų dekonstravimo

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų suvokti, kad žiniasklaidos priemonės atspindi „savininko interesus“.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Pirmos dienos namų darbai.	30 min
2	Rasizmas žiniasklaidoje kaip ideologiniai-politiniai-socialiniai aspektai, susiję su „savininko“ ketinimu - visuomenė ir privati žiniasklaida: ginčytinas klausimas.	60 min
3	„Vaizdo“ ir „Kalbos“ manipuliavimas: manipuliacija socialine sąžine.	60 min
4	Veiksmų prieš žiniasklaidos rasizmą dokumentavimas.	40 min

Seminarai 53-56: Solidarumas

Aprašymas

Keturių dienų seminaras, kuriame apžvelgiamas ir suprantamas solidarumo reikšmė kuriant antidiskriminacinę atsaką. Keturios dienos yra trumpas kurso laikotarpis, todėl lektoriui reikės atidžiai planuoti laiką.

Seminaras 53. PIRMOJI DIENA: Solidarumas: kam ir kodėl?

Tikėtinas rezultatas: piliečių solidarumas ir aktyvi reakcija prieš nelygybės visuomenėje apraiškas.

Solidarumas kaip socialinis poreikis, reakcija ir sprendimas prieš nelygybę visuomenėje.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Idėjų apie solidarumą nagrinėjimas. Filmas: "Bread and Roses" 2000. https://en.wikipedia.org/wiki/Bread_and_Roses_(2000_film)	100 min
2	Įvairių ksenofobijos formų analizavimas naudojant nuotraukas, straipsnius.	30 min
3	Ne pelno siekiančių organizacijų solidarumas su nedarbu, skurdu ir visomis diskriminacijos formomis.	40 min
4	Solidarumas per ne pelno siekiančias organizacijas, judėjimus. Rinkite informaciją apie mobilizuotas ne pelno siekiančias organizacijas „Solidarumo grupės“ ar „Organizacijas“ (namų užduotis)	30 min

Seminaras 54. ANTROJI DIENA: Solidarumas reiškia ne „filantropiją“, o bendradarbiavimą, būrimą ir socialinio teisingumo propagavimą ir pasipriešinimą neligvybei.

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų suprasti solidarumo prasmę ir svarbą organizuojant ir kuriant judėjimus, organizacijas ir observatorijas.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Pirmos dienos namų darbai.	30 min
2	Filmas: Jimmy's Hall https://en.wikipedia.org/wiki/Jimmy%27s_Hall Socialinis kontekstas / solidarumo aktualumas.	100 min
3	Solidarumas, kaip labai svarbi ideologinė-politinė-socialinė reakcija į socialinės nelygybės ir diskriminacijos politiką.	30 min
4	Solidarumas per paveikslėlius, šūkius ir straipsnius (namų darbai).	30 min

Seminaras 55. TREČIOJI DIENA : Pelno ir ne pelno siekiančių sektorių solidarumas ir skirtumai tarp jų interesų. Ar solidarumas turėtų būti verslas ar socialinis įnašas ?

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų suprasti skirtumą tarp pelno ir ne pelno solidarumo, pateikdami pavyzdžius iš savo patirties.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Antros dienos namų darbai.	30 min
2	Dokumentinis filmas: Harlan County 1976 https://en.wikipedia.org/wiki/Harlan_County,_USA Interaktyvi diskusija-išvada (daugiau solidarumo pavyzdžių).	100 min
3	Argumentai, pasiūlymai ginti ir mažinti visas rasizmo formas ir išraiškas Diskusija (namų darbai: visų nurodytų straipsnių ir atvejų analizė).	60 min
4		60 min

Seminaras 56. KETVIRTOJI DIENA: Solidarumas darbe: praktiniai solidarumo veiksmai ir „Sajungos“ reikšmė

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai tyrinėja priežastis kaip solidarios pastangos gali išgelbėti žmones, kurie prarado darbą.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Trečios dienos namų darbai.	30 min
2	Filmas: Two Days, One Night 2014 https://en.wikipedia.org/wiki/Two_Days,_One_Night Solidarumas užimtumo sektoriuje. Socialinis solidarumo kontekstas.	100 min
3	Solidarumas kaip politinio mąstymo ir veikimo ideologija. Solidarų žmonių grupių kūrimo galimybės ir skaitmeninės žiniasklaidos (interneto ir socialinės žiniasklaidos) vaidmuo dalyvaujant profesinėse sąjungose.	40 min
4	Paveikslų, susijusių su seminaro terminais kūrimas. Didelės brošiūros ar lankstinuko su šūkiais /trumpo filmuko, kurį galima būtų įkelti į socialinius tinklus ar kitas medijas kūrimas.	30 min

Seminarai 57-60: Pasipriešinimas rasizmui

Aprašymas

Keturių dienų seminaras, kuriame apžvelgiama pasipriešinimo rasizmui prasmė. Keturios dienos yra trumpas kurso laikotarpis, todėl lektoriams reikės atidžiai planuoti laiką

Seminaras 57. PIRMOJI DIENA: Antirasistinė sąžinė turėtų būti atspari

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų suprasti, kad fašizmas ir rasizmas yra labai užkrečiami „virusai“ ir vienintelis būdas prieš juos kovoti yra pasipriešinimas.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Įsitikinimų apie ksenofobiją nagrinėjimas. Filmas: „Son of Saul“ 2015 https://en.wikipedia.org/wiki/Son_of_Saul	30 min
2	Jokios tolerancijos rasizmui: būdai sukurti atsparią antirasistinę sąžinę.	100 min
3	Analizuojami įvairūs pasipriešinimo rasizmui aspektai, naudojant skaitmenines laikmenas, organizacijas, nuotraukas, straipsnius.	40 min
4	Antirasistinės sąžinės ugdymas (namų darbai: Laisvos, atsparios antirasistinės sąžinės elementai - Pasiūlymai)	30 min

Seminaras 58. ANTROJI DIENA: Švietimas: pasipriešinimas rasizmui

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų suprasti, kad švietimas turi didelę galią užkertant kelią bei kovojant su rasizmu.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Pirmos dienos namų darbai.	30 min
2	Filmas: „Sweet Bean“ 2015 https://en.wikipedia.org/wiki/Sweet_Bean Diskusija: Kova su rasizmu visur.	100 min
3	Kova su rasizmu per švietimą.	40 min
4	Švietimas: „Naujų žmonių“ ir „naujos visuomenės“ (namų darbai) konstravimo pagrindai.	30 min

Seminaras 59. TREČIOJI DIENA: Žmogaus teisės: pasipriešinimas rasizmui pasiekiamas naikinant socialinę nelygybę.

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų suprasti tokių dalykų kaip kova su socialine nelygybe, pavyzdžiui, skurdu, diskriminacija, reikšmę.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Antros dienos namų darbai	30 min
2	Filmas: „Time Out of Mind“ 2014 https://en.wikipedia.org/wiki/Time_Out_of_Mind_(2014_film) Interaktyvi diskusija: kovos su rasizmu praktika siekiant apsaugoti pažeidžiamus žmones (daugiau atvejų analizės)	100 min
3	Žmogaus teisių atėmimas: atnaujinkite ugdymo užduotį	40 min
4	Žmogaus teisės prieš rasizmą: praturtinimas-įgyvendinimas-pasiūlymai (namų darbai) .	30 min

Seminaras 60. KETVIRTOJI DIENA: Pasipriešinimas rasizmui: „Niekas nėra vienišas“.

Tikėtinas rezultatas: Dalyviai turėtų suprasti, kad vienas žmogus - ne karys! Kova su rasizmu reiškia būti vieningiems, bendradarbiaujantiems, organizuotiems ir susivienijusiems.

Metodologija: Pristatymas ir bendravimas su dalyviais. Interaktyvi diskusija.

Žingsniai	Pavadinimas	Trukmė
1	Trečios dienos namų darbai.	30 min
2	Filmas: "Woman at War" 2018 https://en.wikipedia.org/wiki/Woman_at_War/ "Even the Rain" https://en.wikipedia.org/wiki/Even_the_Rain Interaktyvi diskusija: "Niekas nėra vienišas". Išvados (atvejo analizė).	100 min
3	Interaktyvi diskusija: argumentai, pasiūlymai kurti antirasistinį socialinį skydą.	40 min
4	Paveikslų, susijusių su seminaro terminais kūrimas. Didelės brošiūros ar lankstinuko su šūkais / trumpo filmuko, kurį galima būtų įkelti į socialinius tinklus ar kitas medijas kūrimas.	60 min

Filmai

Fašizmas-Kraštutinių dešiniųjų partijos/judėjimai:

1. Muzikinė dėžutė (angl. Music Box) 1989 [https://en.wikipedia.org/wiki/Music_Box_\(film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Music_Box_(film))

„Muzikinė dėžutė“ - 1989 m. amerikiečių nusikalstamos dramos filmas, kuriame pasakojama apie vengrų-amerikiečių imigrantą, kuris kaltinamas buvęs karo nusikaltėliu. Siužetas sukasi aplink jį ginančią advokatę, jo dukrą ir jos kovą siekiant išsiaiškinti tiesą.

Filmo scenarijų sukūrė Joe Eszterhas, režisierius - Costa-Gavras.

Istorija pagrįsta Johno Demjanjuko realiu atveju ir taip pat paties Joe Eszterhaso gyvenimu. Būdamas 45 metų, Eszterhas sužinojo, kad jo tėvas, grafas Istvánas Esterházy, nuslėpė dalyvavęs karo laikais Vengrijos fašistinėje ir kariškai rasistinėje Arrow Cross partijoje. Pasak Eszterhaso, jo tėvas „organizavo knygų deginimą ir organizavo antisemitinę propagandą, tokią bjaurią, kokią tik galima įsivaizduoti“[2]: 201 Po šio atradimo Esterhas nutraukė ryšius su tėvu, niekada nesusitakė iki Istvano mirties.

2. Imperiumas (angl. Imperium) 2016 [https://en.wikipedia.org/wiki/Imperium_\(2016_film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Imperium_(2016_film))

„Imperiumas“ - 2016 m. amerikiečių kriminalinis trileris, parašytas ir režisuotas Danielio Ragussio (jo debiutinis vaidybinis filmas) pagal Michaelio Germano pasakojimą. Nate'as Fosteris yra jaunas FTB analitikas, siekiantis atskleisti teroristų sąmokslą. Po to, kai pavogtas ir neteisėtai įvežtas cezis-137, Nate'ą įdarbina FTB atstovė Angela Zamparo, kuri šioje byloje įtaria baltųjų superrematistų grupių dalyvavimą.

3. Iš niekur 2018 https://en.wikipedia.org/wiki/In_the_Fade (vok. k.: **Aus dem Nichts**) - 2017 m. vokiečių dramos filmas, kurį parašė ir režisavo Fatih Akınas. Kurdų vokiečių Nuri Şekerci laimingai gyvena su savo žmona vokiečių Katja ir jų šešerių metų sūnumi Rocco. Susprogdus bombai, sužeista dešimtys žmonių, žuvo Nuri ir Rocco. Katja policijai pasakoja apie moterį su dviračiu, kuri turėjo kelioninį skyrių. Katja vartoja narkotikus ir vėliau bando nusižudyti, susižeidusi riešą, tačiau persigalvoja išgirdusi telefono skambutį. Sužino, kad sulaikyti neonacių įtariamieji. Vedusi pora André ir Edda Möller stoja prieš teismą. Nusivylęs sūnumi, André tėvas liudija, kaip garaže rado maišus vinių, trąšų ir dyzelino, tačiau gynyba nustato, kad nepažįstami žmonės galėjo patekti į garažą paslėpto rakto pagalba. Nikolaos Makris, Graikijos viešbučio savininkas, taip pat tvirtina, kad sprogdinimo metu Möller gyveno Graikijoje, tačiau paaiškėja, kad jis taip pat yra kraštutinių dešiniųjų partijos „Auksinė aušra“ narys. Möller sutuoktiniams patiko „Facebook“ nuotraukos, kuriose jis vaizduojamas per mitingą Vokietijoje. Katja liudija mačiusi Edda ne biure, tačiau gynyba abejoja jos parodymais ir nurodo į Katjos narkotikų vartojimą. Teismas išteisina porą ir jie pradeda slapstytis. Katja ieško Möllers Graikijoje surasdama Makris viešbutį. Katja seka paskui Makrisą ir randa RV paplūdimyje gyvenančius Möller sutuoktinius.

4. Baltas dievas 2014 https://en.wikipedia.org/wiki/White_God. (vengrų k.: **Fehér isten**) - 2014 m. vengrų dramos filmas, kurį režisavo Kornél Mundruczó ir kuriame vaidina Zsófia Psotta. Filmą pasakoja apie mišrios veislės šunį Hageną, kuris draugauja su 13 metų Lili ir paguodžia ją sunkiose situacijose, kai Lili persikrausto gyventi pas savo griežtą tėvą, kuris nematė Lili nuo mažų dienų. Kadangi Hagenas yra mišrios veislės, jam taikomas didelis Vengrijos vyriausybės nustatytas mokestis, kurio Lili tėvas nenori mokėti, siūlydamas vietoj jo nusipirkti grynaveislį šunį, jei tik Lili atsikratys Hageną. Lili pyksta, kad jos tėvas mano, kad Hageną galima taip lengvai pakeisti kitu, įvykis pabrėžia nesusipratimą tarp tėvo ir dukters. Lili tėvas pykdamas išveža Hageną į miesto pakraštį ir palieka šunį kelyje. Hagenas vejasi automobilį, bet negali jo pavyti. Hagenas pradeda vienišą kelionę klaidžiodamas po miestą. Kitoje miesto pusėje Hagenas pabėga iš prieglaudos, nužudęs vieną iš darbuotojų. Kartu su savo armija, Hagenas eina į skerdyklą, kurioje dirba Lili tėvas, kur šuo nori atkeršyti Lili tėvui, tuomet kai atvyks Lili. Iš pradžių Hagenas gaudinasi prie Lili. Ginkluotas Lili tėvas skuba ginti dukters, tačiau vietoj to, Lili groja Franzo Liszto „Vengrijos rapsodiją Nr. 2“ su savo trimitu. Atrodo, kad Hagenas jai atleido ir atsigulė pasiklausti. Visi kiti šunys atsigula, reikšdami susitaikymą, kai Lili sėdi jų tarpe ir toliau groja. Tada ji atsigula priešais Hageną. Jos tėvas, apstulbęs įvykio vietoje, numeta ginklą ir eina atsigulti šalia savo dukters.

5. Tai Anglija 2006 https://en.wikipedia.org/wiki/This_Is_England. (angl. **This Is England**) - 2006 m.

britų dramos filmas, kurį parašė ir režisavo Shane Meadows. Filme pasakojama apie jaunus Anglijos skustagalvius 1983 m. Filmą iliustruoja, kaip jų subkultūra, kilusi 1960 m. iš Vest Indijos kultūros, ypač ska, soul ir reggae muzikos, [4] [5] ją priėmė kraštutinių dešiniųjų, ypač baltųjų nacionalistų ir baltųjų

supermamaistų, pažiūrimis pasižimintys amenys, dėl ko skustagalvių tarpe įvyko susiskaldymas. Filmo pavadinimas yra tiesioginė nuoroda į sceną, kurioje veikėjas Combo paaiškina savo nacionalistines pažiūras, ištradamas savo kalboje frazę „tai Anglija“.

6. Didysis diktatorius 1940 https://en.wikipedia.org/wiki/The_Great_Dictator (angl. **The Great Dictator**) yra 1940 m. amerikiečių politinės satyros komedijos-dramos filmas, kurį parašė, režisavo, sukūrė ir vaidina komikas Charlie Chaplinas, laikydamasis daugelio kitų savo filmų tradicijų. Vienintelis Holivudo režisierius, toliau garso filmų laikotarpiui kuriantis nebylius filmus, Chaplinas padarė tai savo pirmuoju tikruoju garso filmu. Chaplino filmas sukėlė griežtą Adolfo Hitlerio, Benito Mussolini, fašizmo, antisemitizmo ir nacių pasmerkimą. Pirmojo filmo išleidimo metu JAV vis dar oficialiai palaikė taiką su nacistine Vokietija. Chaplinas vaidina abu pagrindinius vaidmenis: negailestingą fašistinį diktatorių ir persekiojamą žydų kirpėją.

Didysis diktatorius buvo populiarus tarp žiūrovų ir tapo komerciškai sėkmingiausiu Chaplino filmu [4].

Šiuolaikiniai kritikai taip pat gyrė jį kaip istoriškai reikšmingą filmą ir svarbų satyros kūrinį, o 1997 m. Kongreso biblioteka jį išrinko JAV nacionaliniame kino registre kaip „kultūriniu, istoriniu ar estetiniu požiūriu reikšmingą“.

[5] Didysis diktatorius buvo nominuotas penkiems „Akademijos“ apdovanojimams - „Nuostabus pastatymas“, „Geriausias aktorius“, „Geriausias rašymas“ (Originalus scenarijus), „Geriausias antro plano aktorius Jackui Oakie“ ir „Geriausia muzika“ (Originalus partitūra).

Savo 1964 m. autobiografijoje Chaplinas teigė, kad jis nebūtų galėjęs sukurti filmo, jei būtų žinojęs apie tikrąjį tuo metu nacių koncentracijos stovyklose patiriamo siaubo mastą.

Rasizmas-Ksenofobija

1. Atleistas 2017 [https://en.wikipedia.org/wiki/The_Forgiven_\(2017_film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/The_Forgiven_(2017_film)) (ang. **The Forgiven**) yra 2017 m. britų dramos filmas, kurį režisavo Rolandas Joffé ir kuriame vaidina Forest Whitaker, Ericas Bana ir Jeffas Gumas. Filmas sukurtas pagal Michaelio Ashtono pjesę „Arkivyskupas ir antikristas“, kurioje pasakojama istorija, apimanti arkivyskupo Desmond Tutu atsakymų paieškas Tiesos ir susitaikymo komisijos metu bei jo susitikimus su išgalvotu personažu Piet Blomfeld.

2. Siekiant gailėstingumo 2019 https://en.wikipedia.org/wiki/Just_Mercy (angl. **Just Mercy**) yra 2019 m. amerikiečių teisinės dramos filmas, kurį režisavo Destinasis Danielis Crettonas ir kuriame vaidina Michaelas B. Jordanas, Jamie Fokas, Robas Morganas, Timas Blake'as Nelsonas, Rafe'as Spallis ir Brie Larsonas. Filmas pasakoja tikrąją Walterio McMilliano istoriją, kuris, padedamas jauno gynybos advokato Bryano Stevensonso, apskundžia teismo nuosprendį dėl nužudymo. Filmas sukurtas pagal to paties pavadinimo Stevenso parašytus memuarus.

3. Madbūdas 2017 [https://en.wikipedia.org/wiki/Mudbound_\(film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Mudbound_(film)) (angl. **Mudbound**) amerikiečių istorinės dramos filmas, režisuotas Dee Reeso, parašytas Reeso ir Virgilio Williamso.

Misisipio deltoje esant audringai liūčiai, kvailas ir beširdis Henris McAllanas ir jo jaunesnysis brolis Jamie stengiasi nuleisti mirusio Pappy karstą į ką tik iškastą kapą. Karstas yra per sunkus. Pro šalį važiuoja jo pažįstama Džeksonų šeima; Henris prašo tėvo Hap pagalbos. Henris nemaloniai klausia; Hap dvejoja atsakydamas.

Vėliau filmo veiksmas jau vyksta 1939 m., kai Henris nusiperka fermą už išgalvoto Marietos miestelio Misisipėje Misisipės deltoje ir persikelia ten su savo žmona Laura, su kuria gyvena santuokoje be jokios aistros; jų dukterys; ir žiauriai rasistinis Pappy. Džeksono šeima, vadovaujama ūkininko nuomininko Hap ir jo žmonos Florencijos, dirba fermos medvilnės lauke ir svajoja vieną dieną turėti savo žemę.

Prasidėjus Antrajam pasauliniam karui, Jamie ir Jacksonų vyriausias sūnus Ronselis atitinkamai prisijungia prie oro pajėgų armijos, Jamie skraidina sprogdintojus, o Ronsel - vadovauja tankams. Jamie ir Ronselis patiria sunkias traumas.

4. Vadžda 2012 <https://en.wikipedia.org/wiki/Wadjda> (Arabic: **وعددة**) yra 2012 m. Saudo Arabijos dramos filmas, parašytas ir režisuotas Haifaa al-Mansour (debiutinis jos vaidybinis filmas). Tai buvo pirmasis vaidybinis filmas, nufilmuotas Saudo Arabijoje [2] [3] [4] [5], ir pirmasis vaidybinis filmas, kurį sukūrė moteris iš Saudo Arabijos.

2000-aisiais Vadžda, nuotaikinga 10-metė Saudo Arabijos mergaitė, gyvenanti sostinėje Rijade, svajoja turėti žalią dviratį. Mergaitė kasdien eina į parduotuvę pakeliui į mokyklą. Vadžda pati pradeda užsidirbti pinigų

pardavinėdama pintas apyrankes klasiokėms ir tarpininkaudama tarp vyresnių mokinių. Tuo tarpu Vadždos močiutė iš tėvo pusės ieško antrosios žmonos sūnui, nes Vadždos motina negali turėti daugiau vaikų, o jis nori sūnaus. Vadždos motina yra supykusi ir išsigandusi. Vadžda nusprendžia dalyvauti Korano rečitalio konkurse mokykloje, kuriame yra skirtas SR 1 000 piniginių prizas (maždaug 270 USD ekvivalentas [12]). Vadždos pastangos įsiminti daro įspūdį jos mokytojai ir mergaitė laimi konkursą. Personalas ir studentai yra sukrėsti, kai Vadžda paskelbia ketinanti įsigyti dviratį už prizą.

Ji grįžta namo susiranda tėvą ir pradeda verkti, kai tas pasako, kad jis didžiuojasi ją, jog ji laimėjo konkursą. Tačiau jis ilgai su ja nekalba. Jis liepia Vadždai pasakyti motinai, kad myli ją ir išeina iš namų tuo momentu kai skamba telefonas. Vėliau Vadžda sužino, kad jos tėvas surado antrą žmoną, ir ji kartu su mama stebi vestuvių ceremoniją nuo stogo. Vadžda siūlo mamai nusipirkti raudoną suknelę ir vėl užkariauti tėvą, tačiau motina atskleidžia, kad pinigus ji išleido žaliai dviračiui, kurio norėjo dukra. Du apsikabinimai ir fejerverkai užžiebia naktinį dangų.

Kitą dieną Vadžda savo naujuoju dviračiu važiuoja gatve. Dviračių parduotuvės savininkas mato ją pravažiuojančią ir šypsosi. Ji lenktyniauja su Abdullah ir laimi.

5. Gatvių princas 2000 https://en.wikipedia.org/wiki/Ali_Zaoua (**Ali Zaoua: Prince of the Streets**) yra 2000 m. Maroko kriminalinis dramos filmas, pasakojantis kelių benamių berniukų, gyvenančių Kasablankoje, istoriją. „Ali Zaoua“ yra Maroko filmas, atspindintis skurdo, benamystės, vaikų prievartos ir prostitucijos skausmą musulmonų visuomenėje. Filmas apibūdinamas kaip magiškas realizmas, turint omenyje, kaip stulbinama vaikų gyvenimo tikrovė susipina su jų turtingu fantazijos gyvenimu. Realaus gyvenimo ir fantazijos gyvenimo kontrastas parodo stipriąją jų įsitikinimų dalį. Savo jausmu ir praktika jie labai skiriasi vienas nuo kito. Šiame filme Ali, Kwita, Omaras ir Boubkeris yra gatvės vaikai. Kasdienė klijų uostymo dozė rodo jų vienintelį pabėgimą nuo realybės. Ali nori tapti jūreiviu - gyvendamas su mama, prostitute, jis klausydavosi pasakos apie jūreivį, kuris atrado stebuklą salą su dviem saulės spinduliais. Užuoat atradę savo salą sapne, Ali ir jo draugai susiduria su Dibo gauja. Reikalai tampa rimti; keturi vaikai atsiskyrė nuo Dibo gaujos. Dėl to Ali Zaoua nužudomas akmeniu Dibo gaujos. Omaras ir Bakeris norėjo jį palaidoti kaip karalių, tačiau aplinkybės jų nepalaiko.

6. Sauliaus sūnus 2015 https://en.wikipedia.org/wiki/Son_of_Saul (Hungarian: **Saul fia**) yra 2015 m. vengrų dramos filmas, kurį režisavo László Nemes. 1944 m. spalio mėn. Saulius Ausländeris dirba „Sonderkommando“ žydų ir vengrų kalinių stovykloje Aušvice. Jo darbas yra išimti vertingus daiktus iš mirusiųjų drabužių, ištraukti kūnus iš dujų kamerų ir išplauti kameras prieš atvykstant kitai grupei. Jis dirba stoichiškai, atrodo, kad yra nugrimzdęs į kasdienes siaubus. Tarp mirusiųjų po dujų liko vos gyvas berniukas, o Saulius yra liudytojas, kad nacių gydytojas uždusina berniuką ir iškviatė specialistus skrodimui atlikti. Saulius žengia į priekį ir reikalauja, kad jis pats neštų kūną pas kalėjimo gydytoją Miklóšą, kolegą iš Vengrijos, kalinį ir prievartinį Josefo Mengele padėjėją. Jis prašo Miklóso nesupjaustyti berniuko, kad jis galėtų palaidoti žydą. Miklóš atsisako, bet sako, kad šiąnakt, prieš kremavimą, jis gali pabūti penkias minutes su berniuku. Saulius eina ieškoti rabino, nori atlikti laidotuvių ritualą. Krematoriume jis eina pas rabiną Frankelį, kuris atmeta Sauliaus susirūpinimą ir siūlo Sauliui laidoti barniuką pačiam.

7. Aš nesu tavo negras 2016 dokumentika https://en.wikipedia.org/wiki/I_Am_Not_Your_Negro (ang. **I Am Not Your Negro**) yra 2016 m. dokumentinis filmas, režisuotas Raoulo Pecko, pagal Jameso Baldwino nebaigtą rankraštį „Prisiminti šį namą“. Tekstą skaito aktorius Samuelis L. Jacksonas, filmas tyrinėja rasizmo istoriją JAV per Baldwino prisiminimus apie pilietinių teisių lyderį Medgarą Eversą, Malcolmą X ir Martiną Lutherį Kingą jaunesnįjį, taip pat savo asmeninius Amerikos istorijos pastebėjimus. 3] Ji buvo nominuota geriausio dokumentinio filmo nominacijai 89-ajame Akademijos apdovanojimuose ir laimėjo BAFTA apdovanojimą už geriausią dokumentinį filmą.

8. Tautos gimimas https://en.wikipedia.org/wiki/The_Birth_of_a_Nation; [https://lt.wikipedia.org/wiki/Tautos_gimimas_\(1915_m._filmas\)](https://lt.wikipedia.org/wiki/Tautos_gimimas_(1915_m._filmas)) (angl. The Birth of a Nation), dar žinomas kaip The Clansman – 1915 metų begarsis nespaltvotas JAV filmas, laikomas vienu svarbiausių ir įtakingiausių filmų visoje kino istorijoje. Taip pat tai yra labai kontroversiškai vertinamas kūrinys, kadangi šlovina kukluksklaną ir propaguoja rasizmą.

Tai buvo pirmasis filmas, kurio trukmė – daugiau nei 60 minučių. Jame pirmą kartą panaudotos įvairios tuo metu novatoriškos filmavimo technikos, pavyzdžiui, šuoliuojančių žirgų rodymas iš apačios, pasinaudojant į duobę įstatyta aukštyn nukreipta kamera. Savo laiku „Tautos gimimas“ buvo didžiausias pajamas atnešęs filmas, vien iš kino bilietų surinkęs apie 10 milijonų JAV dolerių. Šį rekordą pralenkė tik 1937 m. pasirodęs „Snieguolė ir septyni nykštukai.“

9. Raudonos dulkės (angl. Red Dust) 2004 [https://en.wikipedia.org/wiki/Red_Dust_\(2004_film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Red_Dust_(2004_film)) yra 2004 m. Britų dramos filmas, kuriame vaidina Hilary Swank ir Chiwetel Ejiofor, režisavo Tomas Hooperis. [1]

Pasakojimas, kurį parašė Troy Kennedy Martin, yra paremtas Gillian Slovo romanu „Raudonos dulkės“. Didžioji filmo dalis buvo nufilmuota Pietų Afrikoje, konkrečiai Graaffo Reineto mieste.

Sarah Barcant (Hilary Swank), baltoji Niujorko teisininkė, užaugusi Pietų Afrikoje, grįžta į savo vaikystės namus atstovauti Aleksui Mpondo (Chiwetel Ejiofor), juodajam Pietų Afrikos politikui, kuris buvo kankinamas apartheido metu. Kankinimų metu, jis melagingai apkaltina Steve Sizela, savo bendražygį.

Dabar tiesa pradeda aiškėti. Vietos policininkas Dirkas Hendrickas (Jamie Bartlett) pripažįsta, kad Sizela buvo nužudytas jo viršininko Piet Muller (Ian Roberts) ir kad didelė dalis kankinimų buvo vykdoma rančioje, o ne policijos nuovadoje - taip patvirtina akivaizdžiai melagingus Alekso prisiminimus. 'nešvarių grindų' ir vandens čiaupo koridoriuje. Lankydamasis rančioje, Aleksas pasakoja detales. Dirkas prisipažįsta, kur palaidojo Steve'ą Sizela'ą. Kaulai randami ir iškasami iš žemės; Mpondo nusprendžia amnestuoti, nes buvo pasakyta visa tiesa. Mulleris, kuris neigė kaltinimus ir neprisipažino esantis kaltas, ironiškai kreipiasi dėl paties amnestijos, įžeidęs Juodosios Pietų Afrikos bendruomenės narius.

Lygiagrečiai su šia istorija yra Barcanto konfrontacija su jos pačios praeitimi. Ji buvo areštuota būdama paauglė už tai, kad turėjo juodą vaikną, kuris pažeidė apartheido įstatymus. Po vienos nakties ji išėjo iš įkalinimo įstaigos Beno Hoffmano dėka, baltojo advokato, kuris visą savo gyvenimą dirbo prieš apartheidą ir tvirtai tiki „Tiesa ir susitaikymu“. Sarah Barcant sugrįžo, nes ji yra skolinga, jos buvęs advokatas dabar yra per silpnas, kad pats galėtų imtis bylos. Jis vertina rezultatą teigiamai.

10. Žalioji knyga (angl. Green Book) 2018 [https://en.wikipedia.org/wiki/Green_Book_\(film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Green_Book_(film)) yra 2018 metų amerikiečių biografinis komedijos-dramos filmas, režisuotas Peterio Farrelly. Veiksmas vyksta 1962 m. Pastatytas filmas yra įkvėptas tikrosios afroamerikiečio klasiko ir džiazo pianisto Dono Shirley ir italų amerikiečių šuolininko Franko „Tony Lip“ Vallelongos, kuris tarnavo kaip Shirley vairuotojas ir asmens sargybinis, turo po pietines JAV valstijas. Scenarijų parašė Farrelly, Brian Hayes Currie bei Vallelonga sūnus Nickas Vallelonga, remdamasis pokalbiais su tėvu ir Shirley, taip pat laiškais, kuriuos tėvas parašė savo motinai. [6] Filmą pavadintas „Negro Motorist Green Book“ vardu, XX amžiaus vidurio vadovu, skirtu afroamerikiečių keliautojams, kurį parašė Viktoras Hugo Greenas. „Žaliosios knygos“ pasaulinė premjera įvyko 2018 m. Rugsėjo 11 d. Tarptautiniame Toronto kino festivalyje, kur filmas laimėjo „People's Choice“ apdovanojimą. Jis buvo pradėtas rodyti kinoteatruose JAV, 2018 m. Lapkričio 16 d., išleistas „Universal Pictures“, visame pasaulyje uždirbo 328 mln. Filmą sulaukė teigiamų kritikų įvertinimų, o Mortenseno ir Ali spektakliai buvo pagirti, nors ir sulaukė kritikos dėl rasės ir Shirley vaizdavimo. „Žalioji knyga“ sulaukė daugybės apdovanojimų ir nominacijų, o 91-ajame akademijos apdovanojime pelnė „Oskarus“ už geriausią filmą, geriausią originalų scenarijų ir geriausią antro plano aktorių - Ali. Filmą taip pat pelnė „Prodiuserių gildijos“ apdovanojimą už geriausią kino filmą, „Auksinio gaublio“ apdovanojimą už geriausią kino filmą - muzikinį ir komedią, Nacionalinės apžvalgos tarybos apdovanojimą už geriausią 2018 m. Filmą ir buvo išrinktas kaip vienas geriausių iš 10 tų metų filmų, sąrašą pateikė Amerikos kino institutas. Ali taip pat laimėjo Auksinį gaublį, Ekranų aktorių gildijos ir BAFTA apdovanojimus už geriausią antro plano aktorių.

11. „Bevardžiai“ (isp. Sin Nombre) 2009 [https://en.wikipedia.org/wiki/Sin_Nombre_\(2009_film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Sin_Nombre_(2009_film)) yra 2009 m. Meksikiečių ir amerikiečių nuotykių trileris, kurį parašė ir režisavo Cary Joji Fukunaga, apie merginą iš Hondūro, bandančią imigruoti į JAV, ir berniuką, kuris gyveno smurto pilną gaujos gyvenimą. Diego Luna ir Gael García Bernal buvo ispaniškosios filmo dallies vykdomieji prodiuseriai. „Sin Nombre“ laimėjo apdovanojimus už režisūrą ir kinematografiją 2009 m. „Sundance“ kino festivalyje.

12. Saldūs pupeliai (angl. **Sweet Bean**) 2015 https://en.wikipedia.org/wiki/Sweet_Bean (japonų kalba: あん, „Hepburn: An“) yra 2015 m. Japonų dramos filmas, kurį režisavo Naomi Kawase. Jis buvo pasirinktas atidaryti Kanų kino festivalio „Un Certain Regard“ dalį 2015 m. Jis taip pat buvo pasirinktas būti rodomas 2015 m. Toronto tarptautinio kino festivalio „Šiuolaikinis pasaulinis kinas“ dalyje. Filmo centre - Sentaro - vidutinio amžiaus vyras, kuris Tokijo pakraštyje valdo nedidelę „dorayaki“ parduotuvę. Parduotuvę mėgsta vietiniai gyventojai ir vidurinių mokyklų moksleiviai. Kai jis iškabina pranešimą, kad ieško bendradarbio, į jį kreipiasi Tokue aštuontąjį dešimtį gyvenanti moteris, kuri teigia, kad ji visada norėjo dirbti „dorayaki“ parduotuvėje. Iš pradžių Sentaro atmeta jos prašymą, bijodama, kad darbas pasirodys sudėtingas senajai moteriai, kurios rankos, be to, šiek tiek deformuotos. Tačiau kai jis paragauja Tokue pupelių pastos, jis persigalvoja; pastos skonis ir tekstūra yra žymiai pranašesni už gamykloje gaminamą pupelių pastą, kurią naudojo Sentaro. Sentaro prašo Tokue pradėti gaminti pupelių pastas kartu su juo, suvokdamas, kad iki šiol jis iš tikrųjų nemėgo savo paties produkto.

13. Minutės pertraukėlė protui (angl. **Time Out of Mind**)

[https://en.wikipedia.org/wiki/Time_Out_of_Mind_\(2014_film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Time_Out_of_Mind_(2014_film)) yra 2014 m. Amerikiečių dramos filmas, kurį parašė ir režisavo Orenas Movermanas, vaidina Richardas Gere'as, Jena Malone, Benas Vereenas, Kyra Sedgwickas ir Steve'as Buscemi. Filmas išleistas į ekranus 2015 m. rugsėjo 11 d. „IFC Films“. Niujorko miesto kakofonijoje, istorija prasideda nuo švelnaus, bet suglumusio George'o (Gere), kuris buvo išmestas iš Arto (Buscemi) buto. Vėliau žiūrovai sužinojo, kad šis butas buvo ne jo, o nuomojamas iškeldintam pažįstamam, kurį jis vadina „Sheila“ (Sedgwickas). Nuo pat pradžių George'as yra nemandagus; jis tvirtina, kad kažkas pavogė jo piniginę. Galima tik spėlioti, kad jis kurį laiką buvo gyvenimo pakraštyje. Keli bandymai skambinti telefonu neduoda jokios pagalbos, o George'as priverstas miegoti gatvėse.

14. Antirasistinis filmas **"JAFAR"** (rež. Nancy Spetsioti) <https://www.youtube.com/watch?v=dfccrwUIROU>

15. Oskarą laimėjęs trumpo metro antirasistinis filmas **"Schwarzfahrer"** rež. Pepe Danquart <https://www.youtube.com/watch?v=cfwpkeZRO1s>

16. Žmogaus zoologijos sodai: pamiršta Amerikos mokslinio rasizmo istorija <https://www.youtube.com/watch?v=nY6Zrol5QEk>

17. Eksperimentas VERTIMAS <https://www.youtube.com/watch?v=qNX1256eVw8>

Diskriminacija dėl religijos-tikėjimo

1. Layla M. 2016 https://en.wikipedia.org/wiki/Layla_M.

Gyvendama Amsterdame bei susidūrusi su islamofobija, jauna olandų musulmonė Layla išteka už jauno vyro, su kuriuo susipažino internete. Greitai patekę į džihadistų įtaką, pora išvengia policijos Europoje ir persikelia į Jordaniją. Laylos radikalumas yra išbandomas, kadangi jai sunku prisitaikyti prie patriarchalinės visuomenės ir ji pradeda suprasti ekstremizmo veidmainystę.

Etninė priklausomybė-Tautybė

1. Korkoro 2009 <https://en.wikipedia.org/wiki/Korkoro> (romų kalba – **Vienas**) yra 2009 m. Prancūzų dramos filmas, kurį parašė ir režisavo Tony Gatlifas. Filme vaidina prancūzų aktoriai Marc Lavoine, Marie-Josée Croze ir James Thiérree. Filme dalyvavo daugelio tautybių atstovai, tokių kaip albanų, kosovo, gruzinų, serbų, prancūzų, norvegų ir devynių romų tautybių žmonės, įdarbintų Transilvanijoje.

Remiantis romų istoriko Jacqueso Sigoto anekdotu apie Antrąjį pasaulinį karą, filmą įkvėpė romas, kuris pabėgo nuo nacių padedamas prancūzų kaimiečių. Istorija vaizduoja retai dokumentuojamą „Porajmos“ (romų holokausto) temą. [1] Be romų tautybės žmonių juostoje, filme yra personažas, įkvėptas Yvette Lundy, prancūzų kalbos mokytojos, aktyviai veikusios prancūzų pasipriešinimo judėjime ir ištremtos į koncentracijos stovyklą, kad padirbinėtų pasus romams. Gatlifas ketino sukurti dokumentinį filmą, tačiau istoriją patvirtinančių dokumentų trūkumas paskatino jį pristatyti filmą kaip dramą.

Filmo premjera įvyko Monrealio tarptautiame kino festivalyje, laimėjo Didįjį Amerikos prizą. [2] Jis buvo išleistas į kinoteatrus Prancūzijoje kaip „**Liberté**“ 2010 m. vasario mėn., kur uždirbo 601 252 USD; pajamos iš Belgijos ir JAV iš viso sudarė 627 088 USD [3]. Filmo muzika, kurią sukūrė Tony Gatlifas ir Delphine'as Mantoulet, buvo nominuota kategorijoje „Geriausia sukurta filmui muzika“ kategorijoje 36-ajame „César“ apdovanojime. Korkoro buvo apibūdinamas kaip „reta kino duoklė“ žuvusiems Porajmos mieste. [4] Apskritai, jis sulaukė teigiamų kritikų atsiliepimų, įskaitant pagyrimus už neįprastą laisvalaikio filmo tempą holokausto filmui. [5] Kritikai tai įvertino kaip vieną geriausių režisieriaus kūrinį, „labiausiai prieinamą“ jo filmą. Manoma, kad filmas parodo romus nestereotipiškai, toli nuo kliše.

2. Triušių aptvaras (ang. Rabbit-Proof Fence) 2002 https://en.wikipedia.org/wiki/Rabbit-Proof_Fence

australų dramatis filmas, vaizduojantis trijų mergaičių aborigenų pabėgimą iš stovyklos ir ilgą kelionę per visą Vakarų Australiją į namus. Pasakojimas remiasi tikra istorija, kuri aprašyta tokio pat pavadinimo Doris Pilkington Garimara knygoje. Autorė yra istorijos herojės Molly Craig anūkė.

Filme vaizduojama XX a. 4-ojo dešimtmečio Vakarų Australija. Džigalongo aborigenų gyvenvietėje gyvena seserys Molly (14 metų), Daisy (8 metų), pusseserė Gracie (10 metų) su savo motinomis ir seneliais. Jų gyvenvietė įsikūrusi visiškai prie triušių tvoros, besidriekiančios per visą Vakarų Australiją.

Tuo metu Perte aborigenų teisių „gynėjas“ A. O. Neville pateikia įsakymą ir mergaites perkelti į perauklėjimo stovyklą. Tuo metu Australijoje buvo siekiama genetiškai išnaikinti „spalvotuosius“ (baltųjų ir aborigenų palikuonis), juos atskiriant nuo tėvų ir auklėjant specialiose stovyklose, kur jie vėliau galėtų dirbti baltųjų tarnais.

Vietinis policijos pareigūnas pagrobia mergaites ir nugabena jas į Mūr Riverio stovyklą. Čia su vaikais elgiamasi griežtai, draudžiama kalbėti gimtąja kalba, jos turi nuolat dirbti, melstis, nusižengę fiziškai baudžiami. Vieną dieną Molly vedamos mergaitės pabėga, o jų į paiešką leidžiasi pareigūnai bei profesionalus pėdsekys Moodoo. Pabėgėlės randa triušių tvorą ir pagal ją keliauja namo. Pakeliui jos sutinka ne vieną žmogų, kuris joms duoda maisto ir drabužių. Tačiau vienas sutiktasis (pareigūnų bendradarbis) joms pasako, kad jų motinos perkeltos į Viluną. Gracie patiki šia informacija, atsiskiria nuo Molly ir Daisy ir netrukus patenka į pareigūnų spąstus. Galiausiai mergaitės po 2400 km žygio pasiekia savo šeimas. Filmo pabaigoje parodomos tikrosios Molly ir Daisy, jos pasakoja, kad jų dukros taip pat buvo pagrobtos ir išgabentos į Mūr Riverį.

3. Palaidok mano širdį ties sužeisto kelio (angl. *Bury My Heart at Wounded Knee*)

[https://en.wikipedia.org/wiki/Bury_My_Heart_at_Wounded_Knee_\(film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Bury_My_Heart_at_Wounded_Knee_(film)) „ yra 2007 m. istorinis dramos televizijos filmas, tai yra Dee Brown knygos su tokiu pat pavadinimu ekranizacija. Filmo scenarijų parašė Danielis Giatas, režisierius Yvesas Simoneau, prodiusavo „HBO Films“. Knyga, kuria remiasi filmas, yra 1860–1870-ųjų Amerikos vakarų vietinių gyventojų istorija, kurioje pagrindinis dėmesys skiriamas perėjimui nuo tradicinio gyvenimo būdo rezervacijose laikotarpiu. Filmo ir knygos pavadinimas paimtas iš Stepheno Vincento Benetos poemos „Amerikos vardai“ eilutės. Fimas buvo filmuojamas Kalgaryje, Albertoje, Kanadoje.

4. Gyvatės apkabinimas (ang. Embrace of the Serpent)

https://en.wikipedia.org/wiki/Embrace_of_the_Serpent (isp. El abrazo de la serpiente) – 2015 m. sukurtas bendras Kolumbijos, Venesuelos ir Argentinos autorių filmas. Režisierius – kolumbietis Siras Gera. Filmas laimėjo daugiau nei 10 prizų įvairiuose tarptautiniuose festivaliuose ir buvo nominuotas „Oskarui“.

Filmas paremtas vokiečių etnologo Teodoro Kocho-Grunbergo (1872–1924) ir amerikiečių biologo Ričardo Evanso Šulco dienoraščiais. Filmo veiksmas vyksta rytų Kolumbijoje, Amazonės džiunglėse. Sergantį vokiečių etnologą Teo fon Martijų jo pagalbininkas Manduka atgabena pas vienišą šamaną Karamakatę. Šamanas imasi gydyti baltąjį, bet sako, kad jį galintis išgydyti tik jakrunos augalas, kurį turi jo gentainiai. Greta vaizduojama kita istorija: amerikiečių botanikas Evanas sutinka seną Karamakatę ir, remdamasis Teo užrašais, taip pat ieško jakrunos.

Keliautojai regi kaučiuko rinkėjų nežmoniškumą, džiunglių viduryje esančią katalikišką misiją, kurią valdo sadistiškas vienuolis, o kitą kartą – mesiju pasiskelbęs brazilas. Karamakatė – savo genties netekęs šamanas – atskleidžia tradicinę pasaulėvoką, dvasinį mokymą. Filmą laimėjo Kanų, Limos, Mar del Platos, Roterdamo, Jerevano, Odesos, Rivjeros, Sandenso ir kt. festivalių apdovanojimus, bei pateko į penketuką „Oskarams“ nominuotų filmų geriausio kitakalbio filmo kategorijoje.

Negalia

1. Rūkas rugpjūtį https://en.wikipedia.org/wiki/Fog_in_August (vokiečių kalba: *Nebel im August*) yra 2016 m. vokiečių dramos filmas, kurį režisavo Kai Wessel.

Jenų berniukas, vardu Ernstas Lossa, yra perkeltas į psichiatrijos įstaigą, kur yra prižiūrimas gydytojo Veithauseno. Ernstas, iš pradžių įvardytas kaip keliantis rūpesčius, susitaiko su savo vaidmeniu ir dažnai maištauja, bet nestipriai. Jis neplanuoja ilgai būti įstaigoje, tačiau tikisi, kad tėvas Christianas Lossa jį nuves namo (o galiausiai ir į Ameriką), tačiau jam niekas neduoda tėvo adreso, kadangi tėvas neturi nuolatinio gyvenamojo adreso po to, kai buvo paleistas iš koncentracijos stovyklos.

Iš pradžių buvo suplanuota, kad kai kurie ligoninės pacientai turi būti siunčiami į Hadamaro eutanazijos centrą, kur jie yra eutanazuojami, tačiau centrinės valdžios institucijos numato, kad eutanazijos operacija ir sprendimai turėtų būti perduoti atskiroms įstaigoms, paliekant gydytojui Veithausenui ir jo slaugytojams. Naujai įdarbinta slaugytoja sesuo Kiefer persikėlė iš Hadamaro ir nori išnaikinti pacientus vaikus, naudodama barbitūrus. Tuo tarpu sesuo Sophia bando apsaugoti vaikus nuo apsinuodijimo.

Ernstas susidraugauja su Nandliu, pacientu bendražygiu, ir laikui bėgant jie sužino apie dr. Veithausen planus vykdyti ligonių egzekuciją įstaigoje. Jis bando sukurti pabėgimo planą, norėdamas išgelbėti Nandlą ir save. Gydytojas, laikydamasis rasinės higienos logikos, sugalvoja planą, kaip pamažu numarinti ligonius, maitindamas juos virta daržovių sriuba su nepakankamu kiekiu maistinių medžiagų, planas tenkina jo nacių vadovus. Neilgai trukus Ernstas planuoja pabėgti per oro antskrydį, tačiau planas žlunga, kai netoliese nukrenta bomb ir sužeidžia Nandlą ir nužudo seserį Sofiją. Po slaugytojos laidotuvių Ernstas kaltina Veithauseną žmogžudyste.

Dr Veithausenas reikalauja Ernsto mirties, kurią turi įvykdyti Paulius Hechtle'as arba sesuo Kiefer (abu neigia esą žudikai). Nandlas perduoda naujienas kitiems pacientams tvirtindamas, kad Ernstas pagaliau pasiekė Ameriką.

2. Mano kairė koja (ang. My Left Foot) https://en.wikipedia.org/wiki/My_Left_Foot

Mano kairė koja: Kristi Braun istorija, dar vadinama tiesiog „**Mano kairė koja**“, yra 1989 m. airių biografinis komedijos-dramos filmas, kurį parašė ir režisavo Jimas Sheridanas ir kuriame vaidina Danielis Day-Lewisas, Brenda Fricker, Ray McAnally, Hugh O. 'Conor ir Fiona Shaw. Jis pasakoja apie Christy Browną (Day-Lewisą), airį, gimusį su cerebriniu paralyžiumi ir galintį valdyti tik kairiąją koją. Brownas užaugo neturtingoje darbininkų klasės šeimoje ir tapo rašytoju bei dailininku. Taip pat filme vaidina Julie Hale, Alison Whelan, Kirsten Sheridan, Declan Croghan, Eanna MacLiam, Marie Conmee ir Cyril Cusack. Tai iš dalies išgalvota biografija, Shane'o Connaughtono ir Jimo Sheridaną paimta iš „Mano kairė koja“ knygos, autorius Brownas. [6] Filmą buvo gerai įvertintas kritikų ir žiūrovų, o Day-Lewisas ir Frickero pasirodymai buvo gerai įvertinti. Day-Lewisas laimėjo akademijos apdovanojimą ir BAFTA apdovanojimą už geriausią vaidmenį, o Brenda Fricker laimėjo akademijos apdovanojimą kaip geriausia antro plano aktorė. Filmą buvo papildomai nominuotas dar trims „Oskarams“, įskaitant geriausią adaptuotą scenarijų Shane'ui Connaughtonui ir Jimą Sheridaną, geriausią režisierių už Sheridaną, ir akademijos apdovanojimą už geriausią filmą. Airijos ir Didžiosios Britanijos bendra produkcija Britų kino institutas *Mano kairę koją* skyrė 53-ojo geriausio XX amžiaus britų filmų vietą.

3. Birdy [https://en.wikipedia.org/wiki/Birdy_\(film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Birdy_(film)) yra 1984 m. amerikiečių dramos filmas, Williamo Whartono 1978 m. romano tuo pačiu pavadinimu ekranizacija. Režisierius - Alanas Parkeris, filme vaidina Matthew Modine'as ir Nicolas Cage'as. Filmo veiksmas vyksta 1960 m. Filadelfijoje, Pensilvanijoje, daugiausia dėmesio skiriama dviejų paauglių berniukų, Birdy (Modine) ir Al Columbato (Cage), draugystei. Pasakojimas pateikiamas atvaizdais, rėminiu pasakojimu, vaizduojančiu jų trauminius išgyvenimus tarnaujant Vietnamo kare.

Iš pradžių Parkeris atmetė galimybę režisuoti šį filmą, manydamas, kad sudėtinga knyga negali būti sėkmingai pritaikyta vaidybiniam filmui. Projektas vėl atsirado 1982 m., kai „A&M Records“ dukterinė įmonė „A&M Films“ įsigijo teises į filmą ir užsakė Sandy Kroopf bei Jack Behr parašyti scenarijų. Perskaitęs scenarijų, Parkeris grįžo kaip režisierius, o filmą toliau kūrė „Tri-Star Pictures“. Pagrindiniai filmavimai prasidėjo 1984 m. gegužės mėn. ir baigti tų pačių metų rugpjūtį. Filmavimai vyko Filadelfijoje ir Santa Klaroje, Kalifornijoje. Filmą išskirtinis tuo, kad pirmasis iš dalies buvo nufilmuotas naudojant „Skycam“ - kompiuterio valdomą kamerų sistemą, kurią sukūrė „Steadicam“ išradėjas Garrettas Brownas. Muziką sukūrė Peteris Gabrielis.

„Birdy“ į ekranus buvo išleistas su ribotu kopijų kiekiu 1984 m. gruodžio 12 d. Dėl šios priežasties Šiaurės Amerikos rezultatai buvo prastesni, tik 1,4 mln JAV dolerių, o biudžetas sudarė 12 mln. USD. Filmą sulaukė daugiausia teigiamų įvertinimų ir sulaukė 85% įvertinimo „Rotten Tomatoes“. Birdy buvo išrinktas vienu iš geriausių 1984-ųjų dešimties filmų, laimėjo laimėjo Grand Prix Spécial du Jury prizą 1985 m. Kanų kino festivalyje.

4. Si può fare 2008 https://www.imdb.com/title/tt1320297/plotsummary?ref=tt_ov_pl

Veiksmas vyksta 1980 Italijoje, pasakojama apie Nello (Claudio Bisio), neseniai pasamdytą naujai įsteigto buvusių psichikos ligonių kooperatyvo direktorių. Uždarius valstybines psichiatrijos ligonines ir prieglaudą Italijoje pagal Basaglia įstatymą, daugeliui buvusių pacientų liko nedaug galimybių ir mažai vilčių vėl integruotis į visuomenę. Ketindama iš tikrųjų pagerinti savo mokinių gyvenimą, o ne tik juos raminti, Nello skatina juos plėsti savo individualius sugebėjimus ir plačiau tyrinėti aplinkinį pasaulį, nors, neatsižvelgiant į ketinimą, kartais reikia per greitai praplėsti ribas. „Mes galime tai padaryti“ palaiko kartais neramų, bet galiausiai nepajudinamą tikėjimą žmogaus prigimtimi ir žmogaus galimybėmis.

5. Skrydis virš gegutės lizdo

[https://en.wikipedia.org/wiki/One_Flew_Over_the_Cuckoo%27s_Nest_\(film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/One_Flew_Over_the_Cuckoo%27s_Nest_(film)) (angl. *One Flew Over the Cuckoo's Nest*) yra 1975 m. amerikiečių komedijos-dramos filmas, režisuotas Milošo Formano, pagal 1962 m. Keno Kizi romaną „Vienas skrido virš gegutės lizdo“. Filme Jackas Nicholsonas atlieka Randle'o McMurphy'o vaidmenį, naują psichiatrijos pacientą debiutinius vaidmenis atlieka Louise'as Fletcheris, William'as Redfield'as, Will'as Sampson'as, Sydney Lassick'as, Bradas Dourifas, Danny DeVito ir Christopheris Lloydas. Filmavimas prasidėjo 1975 m. sausio mėn. ir truko tris mėnesius. Jis vyko Salem mieste, Oregone ir jo apylinkėse, taip pat Oregono pakrantėje. Prodiuseriai nusprendė filmuoti filmą Oregono valstybinėje ligoninėje, faktinėje psichikos ligoninėje, nes tai taip pat buvo pavaizduota ir romane.

Filmas laikomas vienu iš geriausių kada nors sukurtų filmų, „One Flew Over the Cuckoo's Nest“ yra Nr. 33 Amerikos kino instituto šimtmečio 100 geriausių filmų sąrašė. Filmą buvo antrasis, laimėjęs visus penkis svarbiausius akademijos apdovanojimus (geriausias filmas, geriausias aktorius, geriausia aktorė, režisierius ir scenarijus). Po „It Happened One Night“ 1934 m., kitos tokios sėkmės nebuvo iki 1991 m. su „The Silence of the Lambs“. Filmą taip pat laimėjo daugybę „Auksinių gaublių“ ir „BAFTA“ apdovanojimų. 1993 m. Jungtinių Valstijų Kongreso biblioteka pripažino filmą „kultūriniu, istoriniu ar estetiniu požiūriu reikšmingu“ ir atrinko išsaugoti Nacionaliniame filmų registre.

6. Džonis turi ginklą [https://en.wikipedia.org/wiki/Johnny_Got_His_Gun_\(film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Johnny_Got_His_Gun_(film)) (angl. *Johnny Got His Gun*) – 1971 m. JAV sukurtas antikarinis filmas. Tai vienintelė juosta, kurią režisavo garsus scenaristas Dalton Trumbo, sukūręs ją pagal savo paties romaną, parašytą 1939 m. 1988 m. grupė „Metallica“ pagal šį kūrinių sukūrė dainą „One“, kurio vaizdo klipė panaudojo filmo ištraukas, būtent tada filmas tapo labiau žinomas.

7. Ocean Heaven https://en.wikipedia.org/wiki/Ocean_Heaven (kinų: 海洋天堂; pinyin: Hǎiyáng Tiāntáng; Jyutping: hoi2 joeng4 tin1 tong4) yra 2010 m. Kinijos ir Honkongo dramų filmas, kuriame vaidina kovos menų superžvaigždė Jet Li. Tai taip pat vaidina Taivano aktorė Gwei Lun-mei, anksčiau vaidinusi Jay Chou filme „Secret“. Filmą buvo filmuojamas Čingdao, Qingdao Polar Ocean World. Buvo paskelbta, kad filmas turėtų būti išleistas 2010 m. pavasarį, tačiau išleidimo data buvo nukelta į 2010 m. birželio 24 d. Birželio 2 d. filmas atidarė 2010 m. Šanchajaus tarptautinį kino festivalį. Jet Li nori, kad šis filmas skleistų žinių apie autizmą bei apie jo labdaros organizacijos „The One Foundation“ darbus.

Pekino kino akademijos dėstytojas Xue Xiaolu parašė ir režisavo 7 milijonų juanių (1 milijonas JAV dolerių) vertą filmą. Pirmą kartą dirbantis direktorius jau 14 metų dirba savanoriu kartu su nevyriausybine švietimo organizacija, kurios veikla yra skirta vaikams su autizmu „Beijing Stars and Rain“. Istorija daugiausia rėmėsi jos asmeniniu gyvenimu ir patirtimi. Ji sakė: „Su tokiais aktoriais kaip Gwei Lun-Mei ir Wen Zhang, aš dar labiau pasitikiu filmavimu“. [2]

Iš pradžių niekas nenorėjo rizikuoti dėl tokio nekomercinio scenarijaus, kol įžengė kino magnatas Billas Kongas, Žmogus suijęs su tokiais filmais kaip *Hero* (Yingxiong) ir *Crouching Tiger, Hidden Dragon* (Wohu Canglong). Filmo gamybos procese dalyvavo ir apdovanojimus pelnęs kino operatorius Christopheris Doyle'as

(Herojus, 2046 m., „Meilės nuotaikoja“), kompozitorius Joe Hisaishi („Spirited Away, Departures“, „Hana-bi“) ir produkcijos dizainerė Yee Chung-Man (*Anna Magdalena, Auksinės gėlės, Prakeikimas*)

Islamofobija

1. Timbaktu [https://en.wikipedia.org/wiki/Timbaktu_\(2014_film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Timbaktu_(2014_film)) yra 2014 m. Mauritanijos ir Prancūzijos dramos filmas, kurį režisavo ir kartu su kitais scenaristai parašė Abderrahmane Sissako. Filmą buvo išrinktas dalyvauti „Palme d'Or“ pagrindiniame konkurse 2014 m. Kanų kino festivalyje. [4] [5] [6] Kanuose jį laimėjo ekumeninės žiuri prizą ir François Chalais premiją.

Filmą apžvelgia Malio miesto Vakarų Afrikos Timbaktu miesto gyventojus, kurie maždaug 2012 metais gyvena pagal griežtus šariato įstatymus.

Visame filme yra papildomos scenos, parodančios gyventojų reakciją į džihadistų valdžią, kuri vaizduojama kaip absurdiška. Net moteris pardavinėjanti žuvį privalo dėvėti pirštines. Muzika yra uždrausta; moteris nuteista 40 smugių rimbu už dainavimą ir 40 smugių rimbu už buvimą tame pačiame kambaryje su vyru, kuris nėra jos šeimos narys. Pora užkasta iki kaklo smėlyje ir už svetimavimą užmušta akmenimis. Jauni vyrai žaidžia futbolą su įsivaizduojamu kamuoliu, nes sportas yra uždraustas. Vietinis imamas pamokslais bando pažaboti džihadistų perteklių. Jauna moteris priversta tuoktis su jaunais džihadistais, palaiminus okupantams, kurie pateisina šariatą.

Filme taip pat pripažįstama, kad okupantai nesugeba laikytis savo taisyklių. Vienas jų lyderių - Abdelkerimas - matomas rūkantis cigaretę. Kitu metu jis su grupe džihadistų iš Prancūzijos aptarinėja savo mėgstamus futbolininkus.

2. Dangus palauks <https://www.screendaily.com/reviews/heaven-will-wait-locarno-review/5107338.article> (prancūzų: *Le Ciel attendra*) yra 2016 m. prancūzų dramos filmas, kurį režisavo Marie-Castille Mention-Schaar.

16 metų Melanie gyvena su mama. Jai patinka eiti į mokyklą, draugai, groti violončele ir ji nori pakeisti pasaulį. Bet kai ji susipažįsta su berniuku internete ir įsimyli jį, jos pasaulis pasikeičia, ją palaipsniui verbavo Daesh. Sonia yra 17 metų ir ji beveik padarė kažką nepkeičiamo, kad „garantuotų“ savo šeimai vietą rojuje. Šių paauglių mergaičių vardai gali būti Anaïs, Manon ar Leila ir vieną dieną jos visos gali būti įtrauktos į verbavimo procesą. Bet ar jos gali kada nors iš ten sugrįžti?

3. Inch Allah [https://en.wikipedia.org/wiki/Inch%27Allah_\(2012_film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Inch%27Allah_(2012_film)) „Inch'Allah“ yra Kanados dramos filmas, išleistas 2012 m. Parašė ir režisavo Anaïs Barbeau-Lavalette, kino žvaigždė Évelyne Brochu vaidina Chloé, Kanados medicinos gydytoją. Padalijusi savo laiką tarp klinikų Ramaloje, Vakarų Krante ir Jeruzalėje, Chloé mano, kad ištikimas lojalumas liudija Izraelio ir Palestinos konflikto padarinius jos draugams, kolegoms ir pacientams abiejose sienos pusėse. Pirmuosiuose Kanados ekranų apdovanojimuose „Inch'Allah“ gavo penkias nominacijas, tarp jų ir už geriausią filmą.

4. Pagaminta Prancūzijoje [https://en.wikipedia.org/wiki/Made_in_France_\(film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Made_in_France_(film)) (darbinis pavadinimas: *L'Enquête*) yra 2015 m. prancūzų trileris, nusikalstamos dramos filmas, režisuotas Nicolas Boukhrief ir kurį Boukhrief parašė kartu su laisvai samdoma žurnaliste Éric BesnardSam, nusprendžia ištirti didėjančią nepatenkinto jaunimo, stojančio į islamo ekstremistų grupes, reiškinį. Jis įsiskverbia į keturių jaunuolių grupę, kuriai buvo pavesta sukurti džihadistų grupę ir kurios misija yra destabilizuoti Paryžiaus miesto centrą.

5. Rojus dabar https://en.wikipedia.org/wiki/Paradise_Now (arab. الآن الجنة) – 2005 m. sukurtas filmas apie du palestiniečius, besirengiančius teroristiniam išpuoliui Izraelyje. Juosta laimėjo Auksinį gaublį ir buvo nominuota Oskarui geriausio užsienio filmo kategorijoje.

Saidas ir Khaledas, du palestiniečiai draugai, gyvenantys Vakarų Krante, tampa savanoriais pasiruošę įvykdyti teroristinį išpuolį Tel Avive. Operacija numatyta kitą dieną: jiedu apsimitę į vestuves vykstančiais svečiais turi susisprogdinti padarydami kiek galima daugiau žalos žydų kariams. Vis tik jau pirmoji operacijos dalis nepavyksta: perėję sieną jie susiduria su Izraelio pasieniečiais ir išsiskiria. Saidas iš karto grįžta atgal, tuo tarpu Khaledas lieka anoje pusėje. Išpuolis atidedamas ir Saidas, leidžia laiką su Suha: išsilavinusia ir nemažai keliavusia mergina, kurios tėvas palestiniečių laikomas didvyriu. Ši tvirtina, kad terorizmas neišspręs jų problemų ir skatina atsisakyti išpuolių, tačiau ar jos balsas bus išgirstas?

Pabėgėliai-Migrantai

1. Imigrantas [https://en.wikipedia.org/wiki/The_Immigrant_\(2013_film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/The_Immigrant_(2013_film)) (ang. **The Immigrant**) yra 2013 m. amerikiečių dramos filmas, kurį režisavo Jamesas Gray'as, vaidina Marionas Cotillardas, Joaquinas Phoenixas ir Jeremy Renneris. 2013 m. Kanų kino festivalyje jis buvo nominuotas „Palme d'Or“. [3] Darbiniai filmo pavadinimai buvo „Žemas gyvenimas“ ir „Lakštingala“.

2. Rojus Vakaruose https://en.wikipedia.org/wiki/Eden_Is_West (prancūzų: **Eden à l'ouest**) yra 2009 m. graikų-prancūzų režisieriaus Costa-Gavras filmas apie nelegalų imigrantą vardu Elias, kuris bando patekti į Paryžių. Originalus pavadinimas graikų kalba yra „Paradissos sti Dysi“ („Rojaus vakaruose“), o kadangi tai yra graikų-prancūzų kūrinys, taip pat originalus prancūzų pavadinimas yra „Eden à l'ouest“. Centrinio herojaus pilietybė nėra paviešinta, nes Gavras nori [1] papasakoti apie bet kurios tautybės nelegalių imigrantų odisėjas, nes jis pats prieš 50 metų Prancūzijoje buvo imigrantas, prieš tapdamas žinomu režisieriumi. Atrodo, kad jo herojus toleruoja jūrą, snieguotų kalnų šaltį ir alkį, jo sutinkami prievartautojai ir plėšikai, policininkai, kurie visą laiką seka jį, rasistai, kurie jį atstumia, kolegos imigrantai, kurie vagia jo drabužius, ir geriausiu atveju moterys, kurios mato jį kaip meilužį, kuriuo jos taip pat galėtų pasinaudoti. Jo vienintelė paguoda yra svajonė apie Paryžių, o esant sudėtingoms sąlygoms - gėris blogio viduje ir atvirkščiai.

3. Le Havre [https://en.wikipedia.org/wiki/Le_Havre_\(film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Le_Havre_(film)) yra 2011 m. komedijos-dramos filmas, kurį sukūrė, parašė ir režisavo Aki Kaurismäki. Vaidina André Wilmsas, Kati Outinen, Jean-Pierre Darroussin ir Blondin Miguel. Jis pasakoja istoriją apie batsiuvį, kuris bando išgelbėti imigrantų vaikus Prancūzijos uostamiestyje Le Havre. [2] Filmą sukūrė Kaurismäki, suomių įmonė „Sputnik“ kartu su tarptautiniais Prancūzijos ir Vokietijos bendrais prodiuseriais. Tai antrasis Kaurismäki filmas prancūzų kalba po La Vie de Bohème 1992 m.

Filmas premjera įvyko 2011 m. Kanų kino festivalyje, kur jam buvo įteiktas FIPRESCI prizas. Kaurismäki filmą pristato kaip pirmąją trilogijos apie gyvenimą uostamiesčiuose dalį. Jo siekis - imtis tolesnių filmavimų Ispanijoje ir Vokietijoje, kurie būtų parašyti vietinėmis kalbomis.

Marcelas Marxas, buvęs bohemos atstovas ir su sunkumais susidūręs autorius, atsisakė savo literatūrinių užmojų ir persikėlė į uostamiestį Le Havre. Jis gyvena paprastą gyvenimą, turi žmoną Arletty, mėgstamą barą ir ne per daug pelninga batsiuvio profesija. Staiga sunkiai susirgus Arletty, Marcelio keliai susikerta su nepilnamečiu nelegalu imigrantu iš Afrikos. Marcelis ir draugiški kaimynai bei kiti miestelėnai padeda jį paslėpti nuo policijos. Policijos inspektorius gali lipti jiems ant kulnų.

4. Tai laisvas pasaulis https://en.wikipedia.org/wiki/It%27s_a_Free_World... (angl. **It's a Free World**) yra 2007 m. dramos filmas, režisuotas Keno Loacho ir parašytas Paulo Laurdo. 2007 m. Venecijos kino festivalyje „Lavery“ laimėjo „Auksinę Oselą“ (geriausias scenarijus). Ambicinga darbininkų klasės britė, kurią vaidina Kierston Wareing, bando patobulinti savo veiklą kurdama savo verslą.

Angie („Kierston Wareing“), jauna moteris, nusivylusi atleista iš savo trisdešimtųjų darbovietė, nusprendžia įsteigti savo įdarbinimo agentūrą, kurią ji kartu su savo drauge ir bendramoksle Rose (Džuljeta Ellis) įkuria savo virtuvėje. Angie sugeba užmegzti sėkmingą verslą, kartu susidorodama su apleistu sūnumi, kuris susiduria su nemalonumais mokykloje, ir su tėvais, nepritariančiais jos poelgiams. Ji taip pat turi ir toliau patikinti Rose, kad jie taps legalūs, kai verslas tvirtai stovės ant kojų finansiškai - jie neturi licencijos.

Tuo tarpu Angie romantiškai bendrauja su Karoliu (Lesław Żurek), angliškai kalbančiu lenku, kuris yra tokioje pačioje keblioje padėtyje kaip ir kiti Angie naujokai. Ji taip pat padeda Mahmudui, jo žmonai ir jų dviem mažoms dukroms, kas irgi neramina Rose. Mahmudą buvo liepta deportuoti, tačiau jis slapstėsi, kad išvengtų galimo kalėjimo bausmės namuose Irane.

Nepaisant Rose abejonių, Angie vis labiau nori padaryti viską, ko reikia norint sukurti verslą. Kai Angie anonimiškai informuoja vyriausybę apie imigrantų stovyklą, tai yra paskutinis lašas Rose. Ji pasitraukia. Nelaimė ištinka, kai vienas darbdavys atsisako mokėti dvidešimčiai Angie darbuotojų 40 000 svarų sterlingų. Jie kaltina ją, o kai kurie iš jų imasi drastiškų veiksmų. Pirmiausia jie pagrobia jos sūnų Jamie (Joe Siffleatą), tada ją suriša. Apieškoję jos butą, paima jos pelną (maždaug ketvirtadalį visos sumos) ir išvyksta, tačiau prieš tai įspėję, kad nori likusios pinigų sumos, arba daugiau jį nebepamatys sūnaus. Netrukus po to Jamie pasirodo, nežinodamas, kad „policininkai“, su kuriais jis kalbėjo, buvo netikri. Paskutinėje scenoje Angie visiškai atsisako

savo skrupulų; ji keliauja į Ukrainą sąmoningai verbuoti nelegalių darbuotojų, siūlydama jiems įsigyti suklastotus dokumentus.

5. Miestas [https://en.wikipedia.org/wiki/The_City_\(1998_film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/The_City_(1998_film)) (ispanų: **La ciudad**) yra 1998 m. amerikiečių neo-realistinis filmas, kurį parašė ir režisavo Davidas Rikeris, jo pirmasis vaidybinis filmas. Dramoje vaidina aktorius Josephas Rigano ir neorealistiškai - neprofesionalių aktorių ansamblis. Filmą taip pat žinomas kaip: Miestas (La Ciudad). [1]

Dramą sudaro keturios vinjetės, nukreipiančios jūsų žvilgsnį į skurdžiausias Niujorko apylinkes, kuriose imigrantai iš Lotynų Amerikos, iš kurių daugelis beveik nekalba angliškai, gyvena išnaudojančių darbdavių ir nelanksčių institucijų malonėje. Daugelis veikėjų gyvena nelegaliai JAV, kad galėtų užsidirbti pinigų ir išsiųsti namo savo skurdžioms šeimoms.

Filmą pelnė daugybę apdovanojimų, tarp jų - the Organisation Catholique Internationale du Cinéma et de l'Audiovisuel (OCIC Apdovanojimą San Sebastiano tarptautiniame kino festivalyje).

6. Girtų žirgų laikas https://en.wikipedia.org/wiki/A_Time_for_Drunken_Horses (kurdu k.: کاتیک بۆ مستیی , نەسیپەکانDema hespên serxweş,^{[1][2]} persų: زمانی برای مستی اسبها, **Zamani barayé masti asbha**^[3]) yra 2000 m. iranėčių (kurdu/persų) filmas, režisuotas Bahmano Ghobadi ir pagamintas Irane. Tai buvo 2000 m. Kanų kino festivalio „Caméra d'Or“ prizo laimėtojas. [4] Leonardas Maltinas pažymi, kad filmą „sukūrė režisierius ir jis buvo nufilmuotas jo gimtajame kaime, kartu su nepaprastais neprofesionalais“.

7. Šiame pasaulyje https://en.wikipedia.org/wiki/In_This_World (angl. **In This World**) yra 2002 m. britų dokumentika, kurią režisavo Michaelas Winterbottomas. Filmą pasakoja apie du jaunos Afganistano pabėgėlius - Jamalą Udiną Torabi ir Enayatullahą, jie palieka pabėgėlių stovyklą Pakistane, siekdami geresnio gyvenimo Londone. Kadangi jų kelionė yra nelegali, jiems gresia pavojus, ir, norėdami pasiekti savo tikslą, jie turi naudotis įvairiais kanalais, kyšiais ir kontrabandininkais.

Filmą laimėjo „Aukso lankas“ prizą 2003 m. tarptautiniame Berlyno kino festivalyje ir BAFTA apdovanojimą už geriausią filmą ne anglų kalba 57-ajame Didžiosios Britanijos akademijos kino apdovanojimuose. Filmą buvo nominuotas Aleksandro Korda apdovanojimui už geriausią britų filmą, tačiau pralaimėjo „Prisilietimas prie tuštumos“ (rež. Paskutinis Škotijos karalius, režisierius Kevinas Macdonaldas) filmui.

8. Monsieur Lazhar https://en.wikipedia.org/wiki/Monsieur_Lazhar yra 2011 m. Kanados prancūzų kalbos dramos filmas, režisuotas Philippe'o Falardeau'o ir kuriame vaidina Mohamedas Saïdas Fellagas, Sophie Nélisse ir Danielle Proulx. „Bashir Lazhar“ pjeses, kurios personažas yra Évelyne de la Chenelière, motyvais paremtas, pasakoja apie pabėgėlį iš Alžyro Monrealyje, kuris pradeda mokyti pradinėje mokykloje po to, kai buvęs etatinis mokytojas nusižudo.

Nepaisant iššūkių pritaikyti pjesę tik su vienu personažu, Falardeau pasirinko filmuoti istoriją Kanados kompanijos „micro_scope“. De la Chenelière patarė Falardeau ir rekomendavo išbandyti Alžyro komiką Fellagą. Jis buvo nufilmuotas Monrealyje. [2]

Po premjeros tarptautiniame Lokarno kino festivalyje, kur jis laimėjo žiūrovų apdovanojimą ir „Variety Piazza Grande“ apdovanojimą [3], sulaukė kritinio įvertinimo. [4] Vėliau filmas buvo nominuotas kaip geriausias filmas užsienio kalba 84-ajame Akademijos apdovanojimuose [5], taip pat pelnė šešis „Genie“ apdovanojimus, įskaitant geriausio filmo prizą.

9. Kvėpuok paprastai https://en.wikipedia.org/wiki/And_Breathe_Normally (island k.: **Andið edlilega**) yra Islandijos dramos filmas, režisuotas Ísoldo Uggadóttirio 2018 m. Ji buvo parodyta 2018 m. „Sundance“ filmų festivalio [1] pasaulinio kino dramaturgijos konkurso skyriuje, kur gavo „Pasaulio kino dramos režisūros apdovanojimą“. Lara su sunkumais susidurianti vieniša motina. Ji maksimaliai išnaudojo savo kredito korteles, prarado butą ir automobilyje gyvena su savo šešiamečiu sūnumi Eldaru. Reikjanesebær oro uosto policijoje ji įsidarbina pasienio saugumo praktikante Reikjanese pusiasalyje. Adža, keliautoja iš Bisau Gvinėjos, kurios draugė buvo nužudyta dėl to, kad yra lesbietė, bando pabėgti iš savo šalies dėl homoseksualų persekiojimo ieškodama prieglobsčio Kanadoje. Po to, kai Lara pažymi Adžos paso neatitikimą, ji yra atskirta nuo savo kolegų keliautojų (dukters ir sesers) ir laikoma pabėgėlių centre, kol bus priimtas sprendimas dėl jos imigracijos statuso. Dviejų moterų gyvenimas susikerta ir jos sukuria mažai tikėtiną ryšį.

10. Aukštinė svajonė https://en.wikipedia.org/wiki/The_Golden_Dream (ispanų k.: **La jaula de oro**) yra 2013 m. Meksikos dramos filmas, kurį režisavo ispanų kilmės meksikiečių režisierius Diego Quemada-Díezas.

[1] Filmas buvo parodytas „Un Certain Regard“ skyriuje 2013 m. Kanų kino festivalyje [2] [3] [4] [5], kuriame Quemada-Diez laimėjo „A Certain Talent“ apdovanojimą už savo režisūrinį darbą ir sukurtą ansamblį. [6] Filmas taip pat laimėjo Golden Astor apdovanojimą už geriausią filmą 2013 m. Mar del Plata tarptautiniame kino festivalyje

Kaip 1987 m. filmas ir daina, siužetas susijęs su imigracija į JAV iš Lotynų Amerikos šalių. Tačiau skirtingai nuo ankstesnio filmo, kuriame rūpinosi sėkmingu ir vidutinio amžiaus meksikiečių imigrantu, šio filmo siužetas skirtas jaunesniems dokumentų neturintiems imigrantams.

Trys paaugliai iš Gvatemalos Samuelis, Sara ir Chuanas nusprendžia palikti skurdą susiruošę į JAV. Plaukę valtimi per Meksikos sieną, jie suranda kitą imigrantą - vietinį tzotzilą, vardu Chaukas, kuris nemoko ispanų kalbos, bet gali draugauti su Sara. Atvykę į Čiapasą, jie ieško pinigų maistui, tačiau vėliau juos sučiupo Meksikos imigracijos policijos agentai, kurie pavogė Juano batus ir grasino Chaukui pistoletu, prieš deportuodami juos visus atgal į Gvatemalą.

11. Gran Torino 2008 https://en.wikipedia.org/wiki/Gran_Torino. Amerikiečių dramos filmas, kurį režisavo ir prodiusavo Clint Eastwoodas, jis pats taip pat vaidino filme. Filmo žvaigždės Christopheris Carley, Bee Vang ir Ahney Her. Tai buvo pirmasis Eastwoodo vaidmuo po 2004 m., „Million Dollar Baby“. Filme vaidina daug hmongų amerikiečių, taip pat vienas iš jaunesnių Eastwoodo sūnų Scottas. Filmas yra pirmasis amerikiečių filmas, kuriame rodomi hmongų amerikiečiai. Daugybė Laos Hmango karo pabėgėlių apgyvendinti JAV po to, kai komunistai užgrobė valdžią Laose 1975 m.

Filme pasakojama apie Voltą Kowalskį, neseniai našliu tapusį Korėjos karo veteraną, atskirtą nuo šeimos ir pikto ant viso pasaulio. Jaunąjį Volto kaimyną Thao Vang Lorą jo pusbrolis spaudžia pavogti 1972 m. Volto „Ford Gran Torino“, po vagystės jį žada priimti į gaują. Voltas sutrukdė vagystei su savo šautuvu „M1 Garand“ ir vėliau užmezga ryšį su berniuku ir jo šeima.

„Gran Torino“ buvo išleistas į didžiuosius ekranus su ribotu kopijų kiekiu JAV 2008 m. gruodžio 12 d., vėliau 2009 m. sausio 9 d. jau didesnis kopijų skaičius pasiekė ekranus. [5] Filmas uždirbo 270 milijonų dolerių visame pasaulyje (tai antras Eastwood didžiausias filmas). [6] Jungtinėse Amerikos Valstijų hmongų bendruomenėje filmas buvo pagirtas už Eastwoodo režisūrą ir vaidinimą, tačiau taip pat filmas sulaukė kritikos dėl to, kad jis vaizduoja stereotipus susjusius su azijiečiais.

12. Nepažįstamoji https://en.wikipedia.org/wiki/The_Unknown_Girl (prancūzų: *La Fille inconnue*) yra 2016 m. belgų ir prancūzų dramos filmas, kurį režisavo broliai Dardenne, vaidina Adèle Haenel, Jérémie Renier ir Louka Minnella. [3]

Nepažįstamoji buvo išrinkta varžytis dėl „Palme d'Or“ 2016 m. Kanų kino festivalyje. [4] [5] Filmas buvo išleistas Belgijoje 2016 m. spalio 5 d., Cinéart, o Prancūzijoje, 2016 m. spalio 12 d., Diaphana.

Jenny Davinas (Haenelis), darbšti jauna belgų gydytoja, priėmusi naują darbo pasiūlymą, dirba mažoje nemokamoje klinikoje Lježe. Ji išsekusi po ilgos dienos, ji priiminėdavo pacientus, bendravo su savo praktikantu Julien (Bonnaud). Kai durų skambutis suskamba po kelių valandų, Jenny liepia Julienui nekreipti į jį dėmesio. Kitą dieną Jenny jaučiasi sugniuždyta išgirdusi, kad praėjusią naktį skambinusi jauna afrikietė buvo rasta negyva prie upės, jos kaukolė lūžusi. Stebėjimo kamerų nufilmuota medžiaga rodo, kad jauna moteris bėga nuo kažko ir beviltiškai beldžiasi į klinikos duris. Jenny pasiryžusi išsiaiškinti, kas buvo ta nepažįstamoji.

13. Katzelmacher <https://en.wikipedia.org/wiki/Katzelmacher> yra 1969 m. Vakarų Vokietijos filmas, režisuotas Rainerio Wernerio Fassbinderio. Filmas vaizduoja neturinčios tikslo draugų grupę, kurios gyvenimą sukrėtė atvykęs imigrantas iš Graikijos, darbininkas Jorgosas (vaidina pats Fassbinderis).

14. Welcome 2009 [https://en.wikipedia.org/wiki/Welcome_\(2009_film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Welcome_(2009_film)) yra prancūzų filmas, kurį režisavo Philippe'as Lioret'as. Vaidina Vincentas Lindonas, pagrindinius vaidmenis atlieka Firatas Ayverdi ir Derya Ayverdi. Filmas pasakoja Simono Calmato (Vincento Lindono), prancūzų plaukimo trenerio, kuris skiriasi su savo žmona Marion (Audrey Dana), istoriją. Simonas stengiasi padėti jaunam irakiečių-kurdų imigrantui Bilal Kayani (Firat Ayverdi), kurio svajonė yra bet koku būdu perplaukti Lamanšo sąsiaurį nuo Kalė miesto Prancūzijoje iki Jungtinės Karalystės, kad galėtų būti kartu su savo mergina Mina (Derya Ayverdi). Tuo tarpu Mina tėvas griežtai priešinasi Bilal planams, nes jis nori, kad dukra ištektų už pusbrolio, kuriam priklauso restoranai. Po to, kai buvo sučiuptas su kitais imigrantais ir buvo gražintas į Prancūziją, Simonas suteikia jam laikiną prieglobstį savo namuose po to, kai jaunas Bilal, pravarde „Bazda“ (bėgikas, už savo sportinius

sugebėjimus ir meilę futbolui, o ypač „Manchester United“), užsiregistravo plaukimo pamokose, ketinantiems treniruotis, kad būtų galima plaukti per Lamanšą. Policijai atlikus kratą Simono bute, Bilalas daro paskutinį bandymą ir nuskęsta slėpdamasis nuo kranto sargybos, iki Anglijos krantų jam buvo like vos 800 metrų. Simonas keliauja informuoti Mina.

15. Miesto virtuvė https://en.wikipedia.org/wiki/A_Touch_of_Spice (graikų k.: Πολίτικη Κουζίνα/Politiki Kouzina) yra 2003 m. graikų filmas, kurį režisavo Tassos Boulmetis ir kuriame vaidina Georges Corraface, kuris vaidina suaugusiojo Fanis Iakovides personažą. Fanis Iakovides Vaiko personažą vaidina Markos Osse, o antro plano Fanis senelio Vassilis vaidmenį atlieka Tassos Bandis. Originalus graikų kalbos pavadinimas yra Πολίτικη Κουζίνα (Politiki Kouzina), kuris reiškia miesto virtuvę ir duoda nuorodą į Konstantinopolio virtuvę. Tačiau reklaminėje filmo medžiagoje [1] pavadinimas „Politiki“ yra pavaizduotas didžiosiomis raidėmis, dėl skyrybos ženklų trūksta pavadinimo, nes Πολιτική Κουζίνα („Politiki Kouzina“) reiškia politinę virtuvę, kurį atliko svarbų vaidmenį pagrindinių veikėjų gyvenime.

Diskriminacija dėl amžiaus

1. Aš, Danielis Blake'as https://en.wikipedia.org/wiki/I,_Daniel_Blake (angl. I, Daniel Blake) yra 2016 m. dramos filmas, režisuotas Keno Loacho ir parašytas ilgamečio jo kolegos Paulo Laurdo. Filme Dave'as Johnsas yra Danielis Blake'as, kuriam neleidžiama gauti įdarbinimo ir paramos pašalpų, nepaisant to, kad gydytojas pripažino jį netinkamu dirbti. Hayley Squires kartu vaidina Katie, kovojančią vienišą motiną, su kuria Danielis draugauja.

Filmas laimėjo „Palme d'Or“ 2016 m. Kanų kino festivalyje, „Prix du public“ 2016 m. Lokarno tarptautiniame kino festivalyje, [3] [4] [5] ir 2017 m. „BAFTA“ apdovanojimą už išskirtinį britų filmą.

Našlys Danielis Blake'as, 59 metų stalius iš Niukaslo, patyrė širdies smūgį. Nors jo kardiologas neleido grįžti į darbą, Danielis laikomas tinkamu tai padaryti įvertinus jo darbingumą ir nesuteikiant galimybės gauti pašalpą. Jam buvo nesmagu sužinoti, kad jo gydytojas nebuvo informuotas dėl sprendimo, ir Danielis kreipiasi dėl apeliacijos - procesas, kuris jam atrodo sunkus, nes jis turi užpildyti formas internete, o jis nelabai moka naudotis kompiuteriu.

Danielis susidraugauja su vieniša motina Katie po to, kai ji buvo nubausta už vėlavimą į susitikimą Užimtumo tarnyboje. Katie ir jos vaikai ką tik persikėlė į Niukaslą iš Londono benamių prieglaudos, kadangi Londone nėra prieinamos nakvynės. Danielis padeda šeimai remontuodamas daiktus, mokydamas šildyti kambarius be elektros ir gamindamas medinius žaislus vaikams.

2. Rinkos įstatymas [https://en.wikipedia.org/wiki/The_Measure_of_a_Man_\(2015_film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/The_Measure_of_a_Man_(2015_film)) (prancūzų k.: **La Loi du marché**) yra 2015 m. prancūzų dramos filmas, kurį režisavo Stéphane Brizé. Filmas buvo išrinktas varžytis dėl „Palme d'Or“ 2015 m. Kanų kino festivalyje. [2] [3] Kanuose Vincentas Lindonas laimėjo geriausio aktoriaus apdovanojimą [4] [5], o filmas pelnė ekumeninės žiuri apdovanojimą. „Thierry 18 mėnesių nedirbo, praradęs gamyklos darbuotojo darbą. Būdamas 51 metų, jis susirado naują darbą, apsaugininko prekybos centre. Tačiau savo viršininko pavedimu jis privalo šnipinėti savo bendradarbius.

3. Velnio salos karalius https://en.wikipedia.org/wiki/King_of_Devil%27s_Island (prancūzų k.: *Les Révoltés de l'île du Diable*), (norvegų k.: *Kongen av Bastøy*) yra 2010 m. prancūzų ir norvegų veiksmo dramos filmas, kurį režisavo Marius Holstas. [1] Filmo premjera Norvegijoje įvyko 2010 m. gruodžio 17 d., O vėliau buvo demonstruojamas tarptautiniuose Švedijos kino festivaliuose (2011 m. sausio mėn.), Roterdame (2011 m. vasario mėn.). [2] Liubeko Šiaurės šalių kino dienų metu. Pasakojimas paremtas tikrais įvykiais, kurie įvyko Bastøy kalėjime Norvegijoje.

Bastøy jaunimo kalėjime naujokas Erlingas („C19“) netrukus susidraugauja su Olavu („C1“). Valdant Håkonui, Erlingas susitaiko su atšiauriomis žiemomis, netinkamu personalo elgesiu ir nekenčiama namų šeimininke Bråthen. Vėliau Olavas mato Bråthen priekabiaujančią skalbimo kamabryje prie „C5“, drovaus berniuko Ivaro. Kai jis tai aptaria su gubernatoriumi, prasikalte berniukai yra griežtai baudžiami ir „C5“ paskiriamas eiti pareigas toli nuo Bråthen. Tačiau išgirdęs, kad Bråthen tikisi, kad rytoj Ivaras vėl bus skalbykloje, Ivaras pasiskandino užšaląčiuose Norvegijos vandenyse, tuo metu kai kiti berniukai kapoja medieną. Akivaizdu, kad Bråthen yra atleidžiamas kitų berniukų džiaugsmui. Olavas yra sąlyginai paleidžiamas ir planuoja išvykti, tačiau pakeliui į išvykstančią valtį, pro ją eina Bråthenas, kuris buvo išsiųstas apsipirkti, kol Olavas, vienintelis Ivaro išžaginimo

liudininkas, keliavo iš Bastøy. Olavas ir Erlingas užpuola Bråtheną ir nubaudžiant juos uždaro į užšalusį izoliatorių. Juos išlaisvina Bjernas, vienas iš nedaugelio Bastøy berniukų, likusių saloje kaip prižiūrėtojas. Olavas vėl persekioja Bråtheną, o ataka įkvepia masinį sukilimą. Berniukai apiplėšia kalėjimą ir išvaro personalą. Bråthen pakartotinai pakabinamas ir paleidžiamas, tada mušamas. Tvirtas, kuriame jis buvo, dega, bet Erlingas patraukia jį į saugią vietą. Atvykęs karinis jūrų laivynas žiauriai numalšina sukilimą. Olavui ir Erlingui pavyksta ištrūkti per užšalusį fjordą atgal į žemyną, tačiau Erlingas užstringa prie ledyno, esančio šalia kranto, ir greitai užšąla.

Olavas parodomas vėliau, vyresnis, kaip laivo įgulos narys, stebėdamas, kaip Bastøy praeina pro jo laivo šoną.

Socialinė ir biologinė lytis

1. **Tomboy** [https://en.wikipedia.org/wiki/Tomboy_\(2011_film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Tomboy_(2011_film)) yra 2011 m. prancūzų dramos filmas, kurį parašė ir režisavo Céline Sciamma. [4] Filme pasakojama apie dešimties metų lyties neatitinkantį vaiką Laurą, kuris vasaros atostogų metu persikelia į naują kaimynystę ir eksperimentuoja su savo lyties pristatymu, įvesdamas vardą „Misel“. [5] Filmas sulaukė teigiamų įvertinimų, kritikai pagyrė režisūrą ir atlikėjus, ypač Zoé Héran. [6] [7] [8]

„Tomboy“ buvo išleistas DVD vaizdo ir „Blu-ray“ diskuose Jungtinėje Karalystėje 2012 m. kovo 5 d. [9] ir Jungtinėse Valstijose 2012 m. birželio 5 d.

Laure'as yra 10-metis, kurio šeima persikelia į naują gyvenamąją vietą Paryžiuje. Laure'as mato berniukų grupę, žaidžiančią už lango, ir eina žaisti su jais, tačiau jie greitai išnyksta. Vietoj to, Laure'as susitinka su kaimynystėje gyvenančia mergina Lisa. Lisa daro prielaidą, kad Laure'as yra berniukas, ir klausia Laure'o vardo. [11] Po akimirkos susimąstęs Laure'as sugalvoja vyrišką vardą „Kasel“. Tada Lisa supažindina su „Kasel“ / „Laure“ likusius kaimynystėje gyvenančius vaikus ir nurodo, kad Kaselis yra naujas vaikas daugiabučių komplekse. Kaselis susidraugauja su Liza ir berniukais, žaidžia su jais futbolą. Kviečiamas maudytis, Kaselis supjausto vienetisą maudymosi kostiumėlį į vyriškus maudymosi gaudes ir padaro molinį penį, kurį galėtų įsidėti į vidų.

Solidarumas-Pasipriešinimas

1. **Harlano apygarda 1976 dokumentinis filmas** https://en.wikipedia.org/wiki/Harlan_County,_USA (angl. **Harlan County**) yra 1976 m. dokumentinis filmas, pasakojantis apie Brookside streiką, [1] 180 anglies šachtininkų ir jų žmonos prieš „Duke Power Company“ priklausančią „Eastover“ anglių kompanijos Brookside kasyklą Prep Plant Harlano apskrityje, Kentukio pietryčiuose 1973 m. [2]] Filmas pelnė „Oskarą“ už geriausią dokumentinį filmą 49-uose Akademijos apdovanojimuose.

Režisierė ir prodiuserė Barbara Kopple, kuri ilgą laiką buvo darbuotojų teisių gynėja, Harlano apygardoje, JAV, yra ne tokia ambivalentiška savo požiūriu į profsąjungas nei jos vėlesniame filme „American Dream“, kur pasakojama apie „Hormel Foods“ streiką Austine, Minesotoje 1985-1986 m.

2. **Duona ir rožės** [https://en.wikipedia.org/wiki/Bread_and_Roses_\(2000_film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Bread_and_Roses_(2000_film)) (angl. **Bread and Roses**) yra 2000 m. filmas, režisierius Kenas Loachas, vaidina Pilar Padilla, Adrien Brody ir Elpidia Carrillo. Filme pasakojama apie prastai apmokamų tarnautojų kovą Los Andžele dėl geresnių darbo sąlygų ir teisės susivienyti. Filmas pagrįstas Tarptautinės paslaugų darbuotojų sąjungos (SEIU) „Teisingumas prižiūrėtojams“ [1] kampanija.

Filmas kritiškai vertina nelygybę JAV. Ypač pabrėžiamas sveikatos draudimas, taip pat teigiama, kad valytojų ir kitų mažai apmokamų darbų užmokestis pastaraisiais metais sumažėjo.

Filmo pavadinimas „Duona ir rožės“ kilo iš 1912 m. Tekstilės streiko Lawrence mieste, Masačusetso valstijoje. Nors frazė kilusi iš 1911 m. Jameso Oppenheimo poemos (kuri, savo ruožtu, buvo pagrįsta Rose Schneiderman pasakyta kalba), ji dažniausiai siejama su Lawrence'o streiku, kuris suvienijo dešimtis imigrantų bendruomenių, kurių daugiausia lėmė moterys, vadovaujamos Pasaulio pramonės darbuotojų.

3. **Dvi dienos, viena naktis** https://en.wikipedia.org/wiki/Two_Days,_One_Night (prancūzų: **Deux jours, une nuit**) yra 2014 m. dramos filmas, kurį parašė ir režisavo broliai Dardenne, vaidina Marion Cotillardas ir Fabrizio Rongione.

2014 m. Kanų kino festivalyje filmas varžėsi dėl „Palme d'Or“ pagrindinės konkurso dalies [4]. Jis laimėjo Sidnėjaus kino premiją 2014 m. Sidnėjaus kino festivalyje, buvo nominuotas BAFTA apdovanojimui už

geriausią filmą ne anglų kalba, buvo nominuotas dviem „César“ apdovanojimams ir devyniems „Magritte“ apdovanojimams, laimėdamas tris, įskaitant geriausią filmą ir geriausią režisūrą Jean -Pierre ir Lucas Dardenne'ams. Filmas buvo išrinktas kaip Belgijos kandidatas į „Akademijos apdovanojimą“ už geriausią filmą užsienio kalba 87-ajame „Akademijos apdovanojimuose“, tačiau nebuvo nominuotas, nors už savo pasirodymą filme Cotillard gavo geriausios aktorės nominaciją, todėl ji buvo pirmoji aktorė, kuri buvo nominuota už belgų filmą.

Serainge, pramoniniame mieste netoli Lježo (Belgija), jauna žmona ir motina Sandra ruošiasi grįžti dirbti į mažą saulės baterijų gamyklą „Solwal“ po nedarbingumo dėl depresijos ir nerimo. Jos nebuvimo metu „Solwal“ vadovybė supranta, kad jos kolegos gali padengti jos pamainas dirbdami šiek tiek ilgesnes valandas ir kiekvienam pasiūlo po 1000 eurų premiją, jei jie sutinka atleisti Sandrą. Penktadienio vakarą, kai Sandra išgirdo žinią ir kad tik du iš 16 balsavo už tai, kad ji pasiliktu, ji sunerimsta, jaučiasi beviltiška ir nieko verta.

4. **Matevanas** <https://en.wikipedia.org/wiki/Matewan> (angl. **Matewan**) yra 1987 m. amerikiečių dramos filmas, kurį parašė ir režisavo Johnas Saylesas, o pagrindinius vaidmenis atlieka Chrisas Cooperis (debiutavęs filme), Jamesas Earlas Jonesas, Mary McDonnell ir Will Oldham, kartu su Davidu Strathairnu, Kevinu Tighe ir Gordonu Clappu antro plano vaidmenyse. [2]

Filmas dramatizuoja Matevano mūšio įvykius, anglies kasyklų streiką 1920 m. Matevane, nedideliame Vakarų Virdžinijos kalvų miestelyje. Filmas buvo nominuotas akademijos apdovanojimui už geriausią kinematografiją. Tai buvo 1921 m. Pietvakarių Vakarų Virdžinijos anglių telkiniai, ir, kaip prisimena pasakotojas, „viskas buvo sunku“. Reaguodama į kalnakasių pastangas susiburti į profesinę sąjungą, „Stone Mountain Coal Company“ paskelbė, kad ji sumažins gaunamus atlyginimus šachtininkams ir į miestą importuos pakaitinius darbuotojus, kurie pakeis tuos, kurie įstoja į sąjungą. Nauji darbuotojai yra afroamerikiečiai iš Alabamos ir atvyksta traukiniu, tačiau traukinys sustoja už miesto, o juodaodžiams liepta išlipti. Vadinamus „šabakomis“, juos užpuola vietiniai išminuotojai, tačiau jiems pavyksta grįžti į traukinį ir tęsti savo kelionę.

5. **Džimio Salė** https://en.wikipedia.org/wiki/Jimmy%27s_Hall (angl. **Jimmy's Hall**) yra 2014 m. Airijos, Prancūzijos ir Britanijos dramos filmas, režisuotas Keno Loacho. Filmas pasakoja apie Jimmy Graltoną, deportuotą į JAV 1933 m., istoriją, kuris iki deportavimo vadovavo revoliucinei darbininkų grupei, Airijos komunistų partijos pirmtakei Leitrimo, 1933 m. Jame vaidina airių aktorius Barry Ward, kartu su Simone Kirby, Jim Norton ir Denise Gough. Pavadinimas nurodo kaimo šokių salę, kurią Graltonas pastatė savo gimtajame mieste Effrinagh.

Filmas buvo išrinktas konkuruoti dėl „Palme d'Or“ pagrindinėje konkurso dalyje 2014 m. Kanų kino festivalyje 1932 m., po dešimties metų JAV, Jimmy Graltonas grįžta į gimtąją Airiją padėti motinai valdyti šeimos ūkį. Dešimt metų po pilietinio karo pabaigos Airijoje valdo nauja vyriausybė. Siekdamas patenkinti Leitrimo grafystės jaunimo poreikius, Jimmy, nepaisydamas savo noro sukilti prieš savo senus priešus (Bažnyčią ir vietinius žemės savininkus), nusprendžia atidaryti „Salę“, jaunimo centrą, nemokamą ir atvira visiems, kur susitinka vietos jaunimas šokti, mokytis ar kalbėtis. Sėkmė ateina greitai, tačiau didėjanti Jimmy ir jo radikalių idėjų įtaka ne visiems kaime patinka. Kino centre yra politinė įtampa tarp Katalikų bažnyčios, valstybės ir respublikinio judėjimo su kuriuo Jimmy buvo susijęs iki savo emigracijos. Jimmy politinės nuostatos yra pagrindinis filmo aspektas. Jis kenčia dėl laisvo mąstymo ir įsipareigojimo išlaisvinti paprastus žmones per švietimą, taip pat dėl parsivežto iš Amerikos džiaz („tamsiausios Afrikos“ ritmai dėl kurių pavojaus perspėjami žmonės bažnyčios pamoksluose). Jimmy susijęs su komunizmu komunistine parama, jis skatina mokytis ir dalyvauti šokiuose, kurie pristatomi kaip pagrindinė „Salės“ veikla.

6. **Kariaujanti moteris 2018** https://en.wikipedia.org/wiki/Woman_at_War (island k. *Kona fer í stríð*) yra 2018 m. Islandijos ir Ukrainos komedijos-dramos filmas, kurį parašė, prodiusavo ir režisavo Benedikt Erlingsson ir kuriame vaidina Halldóra Geirharðsdóttir.

Po premjeros 2018 m. Kanų kino festivalyje per Tarptautinę kritikų savaitę, į plačiuosius ekranus filmas buvo išleistas 2018 m. gegužės 22 d. Buvo išrinktas kaip islandų kandidatas į geriausią filmą užsienio kalba per 91-ąją Akademijos apdovanojimą, tačiau nebuvo nominuotas.

Choro dirigentė ir ekologijos aktyvistė Halla planuoja nutraukti „Rio Tinto“ aliuminio gamyklos veiklą Islandijos aukštumose, tyčia sugadindama elektros stulpus ir laidus, kad nutrūktų jų maitinimo šaltiniai.

Vieną dieną patvirtintas seniai pamirštas prašymas įvaikinti našlaičių vaikus iš Ukrainos. Tuo pat metu vyriausybė imasi policijos ir propagandos pastangų, kad ją sugautų ir diskredituotų. Filmas sukasi apie jos bandymus suderinti pavojingą ir nelegalų aktyvizmą su artėjančiu įvaikinimu.

Neapykantos kalbos-Neapykantos nusikaltimai

1. Muzikinė dėžutė 1989 [https://en.wikipedia.org/wiki/Music_Box_\(film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Music_Box_(film)) (angl. k. **Music Box**) yra 1989 m. amerikiečių nusikalstamos dramos filmas, kuriame pasakojama apie vengrų-amerikiečių imigrantą, kuris kaltinamas buvęs karo nusikaltėliu. Siužetas sukasi aplink jį ginančią advokatę, jo dukrą ir jos kovą siekiant išsiaiškinti tiesą.

Filmo scenarijų sukūrė Joe Eszterhas, režisierius - Costa-Gavras.

Ji pagrįsta Johno Demjanjuko realiu atveju ir taip pat paties Joe Eszterhaso gyvenimu. Būdamas 45 metų, Eszterhas sužinojo, kad jo tėvas, grafas Istvánas Esterházy, nusišėpė dalyvavęs karo laikais Vengrijos fašistinėje ir kariškai rasistinėje Arrow Cross partijoje. Pasak Eszterhaso, jo tėvas „organizavo knygų deginimą ir antisemitinę propagandą, tokią bjaurią, kokią tik galima įsivaizduoti“ [2]: 201 Po šio atradimo Esterhas nutraukė ryšius su tėvu, niekada nesusitaikė iki Istvano mirties.

2. Žudymo komanda [https://en.wikipedia.org/wiki/The_Kill_Team_\(2019_film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/The_Kill_Team_(2019_film)) (anglų k. **The Kill Team**) yra 2019 m. amerikiečių karo filmas, kurį parašė ir režisavo Danas Kraussas; išgalvota įvykių adaptacija, nagrinėta ankstesniame to paties pavadinimo dokumentiniame filme.

JAV specialistas Andrew Briggmanas konfliktuoja su savo morale kai jo būrys, kuriam vadovauja jo viršininkas seržantas Deeksas, žudo civilius žmones Afganistane, o kai jis ketina pranešti apie tai valdžios institucijoms, jis supranta, koks didelis pavojus jam gresia, nes būrys tampa vis žiauresnis. ir Deeksas pradeda abejoti jo lojalumu.

3. Liepos 22 [https://en.wikipedia.org/wiki/22_July_\(film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/22_July_(film)) (norvegų k. **Utøya 22. juli**) yra 2018 m.

Norvegijos kriminalinis dramos filmas apie 2011 m. Norvegijos išpuolius ir jų padarinius, paremtas Åsne Seierstad knyga „Vienas iš mūsų: Žudynių Norvegijoje istorija ir jos padariniai“.

2011 m. liepos 22 d. Andersas Behringas Breivikas apsirengė policijos uniforma, pakrovė furgoną su namuose pagamintais sprogmenimis ir važiuoja į „Regjeringskvartalet“ - vykdomosios valdžios kvartalą Osle, Norvegijoje. Furgoną jis palieka prie ministro pirmininko Jensio Stoltenbergo kabineto. Akimirka vėliau jis sprogsta, sukeldamas keletą mirčių. Breivikas tvirtina, kad yra baltųjų nacionalistų grupuotės, vadinamos „Templar Knights“, lyderis ir kad įvyks daugiau jo atakų. Jis prašo advokato Geiro Lippestado, kuris gynė neonacius, pagalbos.

4. Išduotas [https://en.wikipedia.org/wiki/Betrayed_\(1988_film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Betrayed_(1988_film)) (angl. **Betrayed**) yra 1988 m. amerikiečių dramos trileris, režisuotas Costa-Gavras, parašė Joe Eszterhas, vaidina Debra Wingeris ir Tomas Berengeris. Siužetas iš esmės paremtas teroristine Amerikos neonacių ir baltojo supermatisto Roberto Mathewso ir jo grupės „The Order“ veikla.

5. Čarli Čaplinas – Didžioji diktatoriaus baigiamoji kalba (angl. k. **Charlie Chaplin - Final Speech from The Great Dictator**)

https://www.youtube.com/watch?time_continue=75&v=J7GY1Xg6X20&feature=emb_logo

Įstatymai prieš diskriminaciją

5. Lovingai [https://en.wikipedia.org/wiki/Loving_\(2016_film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Loving_(2016_film)) (angl. **Loving**) yra 2016 m. britų-amerikiečių biografinis romantiškas dramos filmas, kuriame pasakojama apie Ričardą ir Mildred Lovingus, 1967 m. JAV Aukščiausiojo Teismo (Voreno teismo) sprendimą „Loving v. Virginia“, kuriuo buvo pripažinti negaliojančiais valstybės įstatymai, draudžiantys skirting rasių atstovų santuokas.] [7] [8] [9] Filmą sukūrė „Big Beach“ ir „Raindog Films“, [10] [11], jį išplatino „Focus Features“. [12] Filmą įkvėptas Nancy Buirski „The Loving Story“ (2011) dokumentinio filmo, kuris pasakoja apie Lovingus ir jų bylos precedentą. [13] [14] [15]

Filmą režisavo Jeffas Nicholsas, kuris taip pat parašė scenarijų. [16] Rūta Negga ir Joelis Edgertonas kartu vaidina Mildred (né Jeter; 1939 m. liepos 22 d. - 2008 m. gegužės 2 d.) ir Richardą Lovingus (1933 m. spalio 29 d. - 1975 m. birželio 29 d.). [17] Martonas Csokas, Nickas Krollis ir Michaelas Shannonas taip pat vaidina filme.

[18] Pagrindiniai filmavimai prasidėjo Ričmonde (Virdžinija) 2015 m. rugsėjo 16 d. ir baigėsi lapkričio 19 d. [19] Vietos *Lovingų* filmavimams daugiausia buvo Ričmonde, taip pat Karaliaus ir Karalienės apskrityje, Karolinos grafystėje, Central point ir Bowling Green. [20]

Lovingai buvo išleisti į didžiuosius ekranus su ribotu kopijų kiekiu Jungtinėse Valstijose 2016 m. lapkričio 4 d. [21], plačiai pradėtas demonstruoti - 2016 m. lapkričio 11 d. [24] Filmą buvo atrinktas konkuruoti dėl „Palme d'Or“ 2016 m. Kanų kino festivalyje [25] [26] ir buvo nominuotas daugybei apdovanojimų, įskaitant „Auksinio gaublio“ nominaciją už geriausią aktorių „Edgerton“ ir „Akademijos“ apdovanojimą bei „Auksinio gaublio“ nominacijas už Negga vaidybą.

6. Erin Brokovič [https://en.wikipedia.org/wiki/Erin_Brockovich_\(film\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Erin_Brockovich_(film)) (angl. *Erin Brockovich*) yra 2000 m. amerikiečių biografinis filmas, kurį režisavo Stevenas Soderberghas, scenarijų autorė Susannah Grant. Filmą yra tikrosios Erin Brockovič istorijos pasakojimas, pagrindinį vaidmenį atliko Julia Roberts. Herojė kovojo su energetikos korporacija „Pacific Gas and Electric Company“ (PG&E). Filmą buvo finansiškai sėkmingas, o kritikų reakcija buvo teigiama.

Roberts laimėjo akademijos apdovanojimą, BAFTA, „Auksinio gaublio“ apdovanojimą, Ekranų aktorių gildijos apdovanojimą ir įvairius kritikų apdovanojimus kaip geriausia aktorė. Pats filmas taip pat buvo nominuotas kaip geriausias filmas. Filmo režisierius Stevenas Soderbergas buvo nominuotas geriausio režisieriaus nominacijoje tiek už šį filmą, tiek už „Traffic“, tačiau jis pelnė apdovanojimą už „Traffic“. Filmo pradžioje tikroji Erin Brockovič pasirodė filme kaip padavėja vardu Julija.

1993 m. Erin Brockovič yra bedarbė trijų vaikų motina, kuri neseniai buvo sužeista eismo įvykiu metu, kur dalyvavo gydytojas, kuriam ji pateikė ieškinį. Jos advokatas Edas Masry tikisi laimėti, tačiau dėl prieštarų vertinamo Erin elgesio teismo salėje atliekant kryžminę ekspertizę byla pralaimima, o Edas vėliau nebeatsako į jos telefono skambučius. Vieną dieną jis atvyksta į darbą ir randa Erin savo biure dirbančią. Ji sako, kad jis žadėjo, kad jos reikalai pagerės, bet taip nenuėjo ir kad jai reikia darbo. Erin prašo Edo darbo, kurį jis nenoriai jai skiria.

7. Dokumentika „Kelias į Gvantanamo“ (angl. *“The road to Guantanamo”*) 2006

<https://www.youtube.com/watch?reload=9&v=SXCth19kwRw>

<https://www.history.com/news/apartheid-policies-photos-nelson-mandela>

<https://www.aclu.org/know-your-rights/discrimination-on-the-basis-of-race-ethnicity-or-national-origin/>

<https://www.workplacefairness.org/national-origin-discrimination>

Alternatyvi veikla A: Specializuoti seminarai profesionalams

Veikla A1: Pristatome islamofobijos problemą

Trukmė: 45 minutės
Mokymosi tikslai • Pateikite islamofobijos apibrėžimą ir informaciją apie jos šaknis • Pateikite problemą ir statistiką • Apibrėžkite problemas ir neigiamus rezultatus • Aptarkite problemą
Reikalingos priemonės Multimedijos įranga pristatymui Rašymo priemonės ir bloknotai dalyviams
Siūlomas procesas žingsnis po žingsnio 1. Lektoriaus, eksperto pranešimas 2. Klausimai ir atsakymai 3. Moderuojama diskusija
Resursai: Islamofobija: Anti-musulmoniškų jausmų Vakaruose suvokimas https://news.gallup.com/poll/157082/islamophobia-understanding-anti-muslim-sentiment-west.aspx Ką amerikiečiai galvoja apie nacistus, holokaustą bei pabėgėlius AUDIO https://news.gallup.com/podcast/232544/americans-thought-nazis-holocaust-refugees.aspx Amerikietiška viešoji nuomonė apie holokaustą https://news.gallup.com/opinion/polling-matters/232949/american-public-opinion-holocaust.aspx

Veikla A2: Stereotipai ir islamofobija

Trukmė: 45 minutės

Britų tarybos ir arabų-britų bendradarbiavimo tarybos (CAABU) resursai (žr. žemiau) padės jūsų auditorijai iširti stereotipų ir islamofobijos poveikį.

Stereotipas yra plačiai paplitusi ir supaprastinta idėja ar įsitikinimas, kurį žmonės turi apie kažkokį dalyką ar grupę ir kuri yra pagrįsta tuo, kaip tie dalykai atrodo išoriškai. Toks įspūdis gali būti klaidingas ar teisingas tik iš dalies. Neigiami stereotipai yra ypač žalingi, kai nėra teigiamo tos grupės įvaizdžio.

Šie šaltiniai padės mokytojams tyrinėti arabų pasaulį su 11–16 metų mokiniais, pateikdami tikslią informaciją ir kvestionuodami klaidingus įsitikinimus, keldami kritinius klausimus ir kviesdami diskusijai.

Mokymosi tikslai

- Suprasti, ką reiškia stereotipai.
- Iširti kino ir žiniasklaidos istorijų įtaką.
- Suprasti ne tik išėjimo už stereotipų ir apibendrinimų ribų vertę, bet ir abipusės pagarbos bei supratimo vertę.

Reikalingos priemonės

Multimedijos įranga pristatymui

Rašymo priemonės ir bloknetai dalyviams

Mokymasis apie arabų pasaulį

Arabų pasaulis yra patrauklus, įvairus regionas, besidriekiantis nuo pietvakarių Azijos iki šiaurės vakarų Afrikos. Jo kultūra ir istorija yra nepaprastai turtinga, tačiau ji dažnai klaidingai suvokiama, todėl atsiranda netikslumų ir stereotipų.

Arabų ir britų bendradarbiavimo tarybos (CAABU) darbe svarbiausia yra kova su išankstiniu nusistatymu ir kova su painiava.

[Mokymasis apie arabų pasaulį](#), stereotipai ir islamofobija.

Kiekvienoje dalyje yra pagrindinė informacija mokytojams, skaidrių demonstracija su išsamiais užrašais, klausimai, skirti moksleiviams susimąstyti ir pasikalbėti, bei klasės veikla.

Resursai:

[Stereotipai ir islamofobija](#) (Adobe PDF 3MB)

Šaltinis:

https://www.britishcouncil.org/sites/default/files/stereotypes_and_islamophobia_resource.pdf

Veikla A3: Arabiškas pasaulis

Trukmė: 45 minutės
Reikalingos priemonės Multimedijos įranga pristatymui Rašymo priemonės ir bloknotai dalyviams
Siūlomas žingsnis po žingsnio procesas 1. Lektoriaus, eksperto pranešimas 2. Klausimai ir atsakymai 3. Moderuojama diskusija
Arabų pasaulis yra patrauklus, įvairus regionas, besidriekiantis nuo pietvakarių Azijos iki šiaurės vakarų Afrikos. Jo kultūra ir istorija yra nepaprastai turtinga, tačiau ji dažnai klaidingai suvokiama, todėl atsiranda netikslumų ir stereotipų. Arabų ir britų supratimo tarybos (CAABU) darbe svarbiausia yra kova su išankstiniu nusistatymu ir kova su painiava. Du skyriai: Learning About the Arab World ir stereotipai ir islamofobija. Kiekvienoje dalyje yra pagrindinė informacija mokytojams, skaidrių demonstracija su išsamiais užrašais, klausimai, skirti moksleiviams susimąstyti ir pasikalbėti, bei klasės veiklos.
Mokymosi tikslai Šie Britų tarybos ir arabų-britų supratimo tarybos (CAABU) ištekliai padės tyrinėti arabų pasaulį su 11–16 metų moksleiviais, pateikiant tikslią informaciją ir kvestionuoti klaidingus įsitikinimus, kelti kritinius klausimus ir skatinti diskusijas. Šaltinis padės besimokantiems daugiau sužinoti apie arabų pasaulio istoriją, geografiją, kultūrą ir kalbą praeityje ir šiuolaikiniame pasaulyje. Resursai: Learning About the Arab World resource(Adobe PDF 8MB) Learning About the Arab World supporting slides(Microsoft Powerpoint 2MB) Šaltinis: Susipažinimas su arabų pasauliu https://www.britishcouncil.org/school-resources/find/classroom/learning-about-arab-world

Veikla A4: Naratyvo keitimas: pabėgėlių ir migrantų vaizdavimas Europos žiniasklaidoje

Trukmė: 45 minutės
Reikalingos priemonės Multimedijos įranga pristatymui Rašymo priemonės ir bloknotai dalyviams
Žiniasklaidos profesionalų ir pabėgėlių aktyvistų susitikimai parodė, kad šių grupių bendravimas gali pereiti nuo abipusio nepasitikėjimo prie produktyvaus bendravimo. Dar vieną padrąsinantį ženklą galima rasti tose vietose, kur žiniasklaida priėmė ataskaitų teikimo standartus, net jei tokių priemonių ne visada laikomasi. Žiniasklaidos stebėsenos rezultatai atspindi bendrus modelius, o ne regioninį reprezentatyvų vaizdą, atsižvelgiant į tai, kad šiame pradiniam tyrime bendra imtis yra palyginti nedidelė, o atskirų šalių rezultatai labai skiriasi. Šios ataskaitos tikslas - paskatinti diskusiją svarstomomis temomis, remtis teigiamomis tendencijomis ir įkvėpti daugiau tyrimų ir veiksmų šioje srityje.
Mokymosi tikslai Susipažinkite su padidėjusia svarba laikytis egzistuojančių žurnalistikos praktikos kodeksų, stiprinti pabėgėlių grupių ir žiniasklaidos specialistų pasitikėjimą ir gebėjimus, gerinti žiniasklaidos supratimą tarp NVO, dirbančių su pabėgėlių grupėmis, ir, svarbiausia, išreikšti savo nuomonę apie įvairovę, patirtį ir pačių pabėgėlių ir migrantų patirtis. Turime pakeisti naratyvą, kuris vis dar dažnai kalba apie „pabėgėlių krizę“ Europoje. Krizė nėra nei skaičius, nei pajėgumas. Krizė yra politinės valios ir supratimo priežastis.
Resursai https://www.refugeesreporting.eu/

Veikla A5: Atskleisti islamofobijos veidą: kritinis Vakarų feminizmo vertinimas

Trukmė: 45 minutės
Reikalingos priemonės Multimedijos įranga pristatymui Rašymo priemonės ir bloknotai dalyviams

Anotacija

Šiame straipsnyje mes apžvelgsime fariziejišką vyriausybę ir kultūrų požiūrį ir veiklas per tarpsektorinio feminizmo objektyvą. Visame pasaulyje kultūros formuoja tinkamos ir tikėtinos aprangos apibrėžimą, ypač moterims. Ankstesniais metais moters plaukų ir (arba) veido dengimas buvo sisteminė priespauda, kurią sukūrė patriarchalinė vyriausybė. Šios moterys stengėsi išreikauti pasirinkimo teisę: nešioti ar nenešioti tam tikrus drabužius. Tačiau Vakarų feminizmas vis dar mano, kad šios moterys yra spaudžiamos ir verčia jas nuimti jų apdangalus, pavyzdžiui, padaryti juos nelegaliais ar skatinti žiūrėti į juos, kaip į teroristų galvos apdangalą, todėl daugelis musulmonių bijo nešioti savo apdangalą viešai.

Baltųjų ir vakarietiškas feminizmas bus ypač vertinamas kaip tikrasis daugelio šalių ir jų moterų oponentas. Gelbėtojų kompleksas, kurio agresyviai laikosi JAV, sukuria pasaulį, kurį formuoja vienos šalies laisvės perspektyva. Tie, kurie nesutinka su šia perspektyva, yra arba priversti susitarti, arba į juos bus žiūrima kaip į priešą. Baltasis feminizmas prasideda tada, kai turtingos moterys sako „neturtingoms“ moterims, kad norėdamos būti tikrai laisvos, jos turi būti panašesnės į jas; jos turi nuimti galvos apdangalą, kad patirtų tikrą išsivadavimą iš „slegiančio“ gyvenimo. Kai baltos feministės reikalauja, kad moteris musulmonė nusivilkėtų savo slegiančią aprangą, ji tampa tikra priekabautoja, pasislėpusi po geranoriškumo kauke.

Resursai

<https://kb.gcsu.edu/thecorinthian/vol19/iss1/12/>

Veikla A6: Moterys musulmonės, feminizmas ir islamofobija

Trukmė: 45 minutės

Reikalingos priemonės

Multimedijos įranga pristatymui

Rašymo priemonės ir bloknotai dalyviams

Šis lankstinukas yra unikalaus feminizmo ir kovos su rasizmu Europoje bendradarbiavimo projekto „Pamirštos moterys: islamofobijos poveikis musulmonėms moterims“ dalis. Atsižvelgiant į besitęsiančias diskusijas ir klaidingas nuomones apie moteris ir musulmones bei jų feminizmą ir jų socialinį poveikį, Europos kovos su rasizmu tinklas kalba apie keletą įprastesnių stereotipų apie feminizmą ir musulmones moteris Europoje, siekdamas skatinti bendrą supratimą apie vienodą požiūrį į įvairialypę visuomenę. Šiame dokumente didžiausias dėmesys skiriamas musulmonėms moterims Europoje, kad būtų geriau kovojuama su tarpšakine diskriminacija, darančia įtaką musulmonėms moterims (lytis, religija, rasė ir klasė). Taip pat apžvelgiami apskritai mitai apie feministes, kuriuos reikia demaskuoti, taip pat ir antirasizmo judėjime. Mes tikime, kad bendras šių mitų kvestionavimas sustiprins abipusį pasitikėjimą ir tikimės, kad tai prisidės prie to, kad būtų

skatinamos daugiau koalicijų prieš tuos, kurie bando supriešinti vieną grupę prieš kitą. Feminizmo ir žmonių, kurie identifikuojasi kaip feministai, stigmatizavimas yra patriarchalinės socialinės sistemos (patriarchijos), bandančios kontroliuoti ir apibrėžti sąvokas, keliančias grėsmę jų privilegijuotai vietai visuomenėje, pavyzdys. Sutvirtinant neigiamą termino „feministė“ konotaciją, daromas neigiamas poveikis. Tai prisideda prie neteisingo judėjimo supratimo, sukuria susiskaldymą (vietoj susivienijimo siekiant bendrų tikslų) ir priverčia asmenis bijoti save vadinti feministais. Pačia pagrindine prasme feminizmas apibūdinamas kaip įsitikinimas, kad visuomenėje su moterimis ir vyrais turi būti elgiamasi vienodai. musulmonės moterys nesiskiria nuo kitų moterų: jos susiduria su tomis pačiomis kliūtimis ir priespauda. Tačiau juos gali dar papildyti tokie veiksniai kaip religija, tautybė ir (arba) etninė priklausomybė. Dėl islamofobijos - tam tikros rasizmo formos, susijusios su smurto ir diskriminacijos prieš musulmonus arba asmenis, kurie suvokiami kaip tokie, - musulmonės moterys kolektyvinėje sąmonėje vaizduojamos kaip prispaustos ar pavojingos, nuolankios ir kenčiančios smurtą. Jos yra studijų ir fantazijų subjektai, bet niekada nėra savo istorijų pasakotojos. Šie mitai yra giliai įsišakniję visuomenėje, įskaitant feministinį judėjimą, ir daro įtaką šių moterų kasdieniam gyvenimui.

Resursai

<https://kb.qcsu.edu/thecorinthian/vol19/iss1/12/>

Alternatyvi veikla B: Seminarai po filmų peržiūros

Veikla B1: Žmogaus teisės filmuose ar ekranuose yra diskusijų platforma

Trukmė: 1.5 val.

Diskusija su žmogaus teisių kino festivalių organizatoriais ir idėjos autoriais

Reikalingos priemonės

Multimedijos įranga pristatymui

Rašymo priemonės ir bloknotai dalyviams

Patogi erdvė, kuri įkvėptų kūrybiškas diskusijas

Pasirinkę filmą, galite nustatyti diskusijų bei klausimų temas. Kurios temos nusipelno daugiau dėmesio? Kai kuriuose filmuose nagrinėjamos problemos, nepakankamai iškeliamos visuomenėje, o kituose keliama klausimai ir dilemos. Visada naudinga rasti nuorodų į jūsų šalies ar regiono aktualijas ir problemas. Diskusijos gali būti skirtos:

- Informuoti ir gilinti auditorijos žinias. Kvietiniai pranešėjai gali suteikti daugiau informacijos konkrečia tema.

- Gerinti supratimą ir kelti diskusijas. Kviestiniai pranešėjai gali pateikti naujų įžvalgų ir perspektyvų.
- Išsakyti idėjas. Kai kurie filmai sukelia emocijas, kuriomis žmonės norėtų pasidalinti po peržiūros.
- Motyvuoti. Filmai gali paskatinti ar įkvėpti visuomenę imtis veiksmų, pakeisti savo elgesį, pasirašyti petiją, balsuoti ir pan.

Mokymosi tikslai

- Žmogaus teisių koncepcijos suvokimas menų versle
- Pagrindiniai patarimai
- Investuokite į gerą moderavimą/vedimą.
- Pritaikykite savo diskusijas prie vietos konteksto ir būkite pasirengę išvengti/išsklaidyti įtampą.
- Prieš diskusijas informuokite savo auditoriją ir būkite paruošę klausimus, kurie padės jums pralaužti ledus.
- Su svečiais ir moderatoriumi aptarkite turinį iš anksto.
- Visada turėkite planą B, jeigu seminario svečiai atšauks savo vizitą paskutinę minutę.

Resursai

- Straipsnis „Žmogaus teisių filmų, reprezentacijos ir etikos svarstymas: kieno veidas?“

Žmogaus teisių filmų festivalių skaičius visame pasaulyje didėja nuo devintojo dešimtmečio pabaigos ir jie yra įtraukti į naujausius kultūrinius pokyčius vizualiosios kultūros link, bet be proporcingo tokių filosofinių ir kultūrinių padarinių tyrinėjimo. Kreipdamas dėmesį į diskusijas, vykstančias žiniasklaidos, vaizdo ir kino disciplinose, susijusiose su atstovavimu, politika ir etika, šis straipsnis turi įvairių mokslininkų, įskaitant Cayatri Spivak, Bell Hooks ir Emmanuel Levin įžvalgas, kas padėtų pradėti labai reikalingų filmų žmogaus teisių temomis tyrinėjimą ir analizę.

<http://www.corteidh.or.cr/tablas/r29358.pdf>

Filmų festivaliai kaip diskusijų platforma

<https://www.movieshatmatter.nl/media/documenten/settingupahumanrightsfilmfestivalchapter5.pdf>

Resursų peržiūra:

<https://www.1905hrff.net/winners>

Veikla B2: Žmogaus teisės filmuose

Trukmė: 1.5 val. arba iki 10 žiūrėjimo sesijų
Jaunųjų režisierių projektas: Žmogaus teisių skatinimas per filmus Jaunieji režisieriai buvo paraginti nufilmuoti trumpą pasakojimą apie žmogaus teisių pažeidimus, kuriuos patiria moterys ir mergaitės. Daugiau nei 500 iš jų atsiliepė iš 70 ir daugiau šalių! Mūsų konkursas minėjo Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 70-ąsias metines, o apdovanojimų ceremonija buvo surengta jubiliejaus proga (2018 m. gruodžio 10 d.) Didžiosios Britanijos generaliniame konsulate Honkonge. Mūsų žiuri CIA NUGALĖTOJAI: PIRMOJI VIETA: “MEMORIALAS” režisuotas NATCHAPAT DRIVE JAMTAKSA ir NATTHAWAT DOS JAMTAKSA, TAILANDAS. Pasibaigus karui, paauglė mergina traukiniu grįžta į vaikystės miestą, kurį paliko karo metu. Šioje animacijoje kelionė sugrąžina prisiminimus apie jos tėvą. ANTROJI VIETA: “PENABER” režisierius RAMAZAN KILIC, TURKIJA. “PENABER” yra apie moterį, kuriai teko migruoti į Stambulą su savo maža mergaite, kai ji prarado vyrą Sirijos pilietiniame kare. Ji stengiasi išlaikyti savo prisiminimus fotoaparato pagalba, užpildytu praeities nuotraukomis. TREČIOJI VIETA: “MIDDLE PASSAGE” režisuotas CAITLIN BLACK „Vidurinis išėjimas“ pasakoja dviejų jaunų pabėgėlių, Fartuun ir jos jaunesnės sesutės Amal, istoriją pabėgėlių stovykloje, vadinamoje „Pit“, Europoje. Desperatiškai bandydama susisiekti su motina, Fartuun palieka balso pašto pranešimus, kuriuose atskleidžiama šokiruojanti tiesa. 10 KITŲ FINALISTŲ (ABĖCĖLĖS TVARKA): https://www.1905hrff.net/winners
Reikalingos priemonės Multimedijos įranga pristatymui Rašymo priemonės ir bloknotai dalyviams Patogi erdvė, kuri įkvėptų kūrybiškas diskusijas
Žiniasklaidos profesionalų ir pabėgėlių aktyvistų susitikimai parodė, kad šių grupių bendravimas gali pereiti nuo abipusio nepasitikėjimo prie produktyvaus bendravimo. Dar vieną padaršinantį ženklą galima rasti tose vietose, kur žiniasklaida priėmė ataskaitų teikimo standartus, net jei tokių priemonių ne visada laikomasi. Žiniasklaidos stebėsenos rezultatai atspindi bendrus modelius, o ne regioninį reprezentatyvų vaizdą, atsižvelgiant į tai, kad šiame pradiniam tyrime bendra imtis yra palyginti nedidelė, o atskirų šalių rezultatai labai skiriasi. Šios ataskaitos tikslas - paskatinti diskusiją svarstomomis temomis, remtis teigiamomis tendencijomis ir įkvėpti daugiau tyrimų ir veiksmų šiomis temomis.
Mokymosi tikslai

Žmogaus teisių koncepcijos supratimas menų versle
Resursai https://www.1905hrff.net/winners

Veikla B3: Moterys kino versle ir moterys režisierės

Trukmė: 1.5 val.
Pakvieskite savo vietinius žmogaus teisių aktyvistus į meno lauką. Aptarkite #MeeToo kampaniją, spręskite moterų kūrėjų atstovavimą jūsų šalyje ir ES. Organizuokite klausimų ir atsakymų sesiją ir diskusiją po filmo.
Reikalingos priemonės Multimedijos įranga pristatymui Rašymo priemonės ir bloknotai dalyviams Patogi erdvė, kuri įkvėptų kūrybiškas diskusijas
Moterys filmavimo aikštelėje: režisierių svekinimas jų darbo vietoje
Mokymosi tikslai Žmogaus teisių koncepcijos suvokimas kultūros versle
Resursai https://www.refugeesreporting.eu/

Veikla B4: Filmai, kurie pakeitė pasaulį

Trukmė: 1.5 val.
Apdovanotas debiutinis filmas „ Wadida “, apie moksleivę, norinčią važinėti dviračiu Geras filmas - tai ne tik pramoga, ar tai, kas užpildo vietas kinoteatre. Jis gali paliesti širdį ir mintis - o kartais ir platesnę visuomenę. Haifaa Al Mansour, pirmoji Saudo Arabijos filmų kūrėja, pabrėžė:

„Menas gali paliesti žmones ir priversti juos atsiverti“. Šie filmai padarė didžiulę įtaką, didindami supratimą ir skatindami pokyčius srityse nuo klimato pokyčių iki LGBT teisių.

Mergina upėje

Visame pasaulyje 5000 moterų nužudomos kasmet vykdant „garbės žudynes“. Mergina upėje režisuota Oskaro laureatės ir jaunosios pasaulinės lyderės Sharmeen Obaid-Chinoy pasakoja istoriją apie Saba Kaisera - jauną moterį, išgyvenusią pasikėsinimą nužudyti. Vienintelis jos nusikaltimas? Įsimylėjo netinkamą žmogų.

Reikalingos priemonės

Multimedijos įranga pristatymui

Rašymo priemonės ir bloknotai dalyviams

Patogi erdvė, kuri įkvėptų kūrybiškas diskusijas

Intervju su režisiere

Haifaa al-Mansour yra pirmoji Saudo Arabijos kino režisierė - dvigubas iššūkis šalyje, kurioje filmas vis dar yra labai nauja laikmena, o moterys kasdien susiduria su daugybe apribojimų. Tačiau al-Mansour pastebi ir pokyčius. Ji dalijasi savo nuomone apie moterų teises, meno galią ir apdovanojimus pelniusį debiutinį filmą „Wadjda“ apie moksleivę, kuri nori važinėti dviračiu.

KI: Su kokiais didžiausiais iššūkiais teko susidurti filmuojant „Wadjda“?

Saudo Arabija nėra įpratusi prie filmavimo, tai yra naujas dalykas karalystėje. Nebėra kitų režisierių moterų, o visuomenė yra segreguota. Kai filmavome lauke, aš turėjau būti mikroautobuse ir kalbėtis su aktoriais radijo imtuvais ar mobiliaisiais telefonais. Buvo sunku, nes kaip režisierė, norėjau būti ten dėl aktorių ir kontroliuoti procesą, duoti grįžtamąjį ryšį. Bet aplinkybės privertė mane labiau stengtis ir galų gale pavyko. Svarbu nesustoti.

KI: Kaip moterys aktorės susidorojo su šiais apribojimais?

Žinojau, kad susidursime su tam tikromis problemomis, todėl rašydama filmo scenarijų aš pasirinkau pasakojimą apie mergaitę. Ji vis dar turi tam tikrą laisvę ir gali būti gatvėje, tačiau tapusi moterimi ji turės gyventi kitokiame pasaulyje. Jei norite papasakoti istoriją Saudo Arabijoje, kartais priimtinau ją papasakoti vaiko- nekalto žmogaus akimis. Tai suteikia tam tikrą įtaką cenzūros atžvilgiu. Nufilmuoti būtų buvę suaugusią aktorę. Nufilmavome keletą scenų su suaugusia mergaitės mama, tačiau ji buvo mašinoje arba tiesiai priešais savo namą, tikrai ne gatvėje.

KI: Jūs apibūdinate filmą kaip naują dalyką Saudo Arabijoje. Ar matote klestinčios kino scenos potencialą karalystėje?

Taip ir ne. Daugybė jaunų saudiečių nori kalbėti apie savo šalį, apie kasdienį gyvenimą. Pavyzdžiui, jauni vyrai negali eiti į prekybos centrą, nebent jie yra su savo šeima, nors prekybos

centras yra socialinio gyvenimo centras. Skaitmeninio filmavimo ir interneto dėka jie dabar gali kurti savo filmus, turi auditoriją. Tačiau nėra aiškumo kalbant apie finansinę paramą, nėra jokios studijos, kuri galėtų duoti pinigų ar kitokią paramą. Nedaug žmonių tiki filmu. Kai mes kūrėme savo filmą, tai buvo Vokietijos ir Saudo Arabijos koprodukcija. Mes neturime Saudo Arabijoje besimokiusių kinematografininkų, garso technikų, todėl techninė parama ir bendradarbiavimas buvo svarbūs, taip pat ir finansavimas.

KI: Kaip jūsų vokiečių partneriai prisitaikė prie filmavimo sąlygų Saudo Arabijoje?

Vokiečiai buvo kartu su saudiečiais filmavimo aikštelėje, projektas buvo susijęs su kultūriniais mainais. Iš pradžių buvo keletas susirėmimų. Vokiečiai garsėja savo darbo etika, saudiečiai yra labiau atsipalaidavę. Bet po pirmosios savaitės vokiečiai išmoko atsipalaiduoti, o saudiečiai pasitempė ir laiku pasirodė. Labai svarbu, kad saudiečiai bendrautų su kitomis kultūromis, o kitos kultūros mokytųsi ir iš mūsų.

KI: Atrodo, kad kai kurie karalystės apribojimai palengvėja, o moterys, pavyzdžiui, nuo 2015 m. gali balsuoti tarybos rinkimuose. Ar matote kitų ženklų, rodančių, kad keičiasi Saudo Arabija?

Saudo Arabija yra šiek tiek atviresnė, taisyklės yra šiek tiek ramesnės. Daugelis konservatorių mano, kad filmai ir vaizdai yra uždrausti religijos. Tačiau kai kuriose apylinkėse, kur filmavome, žmonės buvo tikrai malonūs ir sujaudinti kamerų. Jie norėjo fotografuoti ir netgi padėti. Kitose apylinkėse žmonės supyko ir netgi norėjo mus išvyti, todėl negalėjome ilgai išbūti. Jei žmogus dėl kažko pyksta, jaučiu, kad ne aš turiu juos raminti. Aš leidžiu žmonėms daryti tai, ką jie nori daryti savo kaimynystėje, aš tai gerbiu ir galbūt jie taps tolerantiškesni pamatę filmą ir jo žinią.

Kalbant apie moteris, daug daugiau moterų studijuoja užsienyje. Šeimos dinamika pasikeitė, dabar žmonės didžiuojasi matydami savo dukterį JAV ar JK. Taigi įvyko tam tikra socialinė pažanga. Tačiau vis tiek negaliu išvykti iš šalies be savo vyro leidimo. Yra keletas įstatymų, kuriuos tikrai reikia reformuoti.

KI: Kokia jūsų, kaip menininkės, žinia „Davos 2015“ delegatams?

Norėčiau, kad delegatai pamatytų meno svarbą ir palaikytų jį bei suprastų, kad jis gali paliesti širdį ir mintis. Viduriniuose Rytuose kalbama ne tik apie politinius pokyčius. Tai taip pat susiję su kintančiomis vertybėmis, tokiomis kaip didesnė pagarba moterims. Tačiau sunku pakeisti vertybes, tai neįvyksta per naktį. Menas gali paliesti žmones ir priversti juos atsiverti.

KI: O koks jūsų dabartinis projektas?

Aš dirbu daug, daug dalykų! Kitas projektas, kurio labai laikiu, yra kitas mano filmas, kurį planuoju filmuoti Saudo Arabijoje. Aš dabar rašau jo scenarijų. Tai apie jauną sauditą, šiek tiek vyresnį už mano pirmojo filmo mergaitę, bandantį atrasti savo svajones ir balsą.

Interviu iš Sophie Hardach forumo darbotvarkės.

Autorius: Haifaa al-Mansour yra pirmoji Saudo Arabijos kino režisierė.

Vaizdas: Saudo Arabijos režisierė Haifaa al-Mansour (R) ir aktorė Waad Mohammed su dviračiu ant raudonojo kilimo pozuoja per „Wadjda“ premjerą per 69-ojo Venecijos kino festivalio Venecijoje premjerą. REUTERS / Max Rossi

Resursai

<https://www.weforum.org/agenda/2016/08/10-movies-that-changed-the-world/>

<https://www.weforum.org/agenda/2015/01/qa-saudis-first-female-film-maker-on-the-power-of-art/>

Veikla B5: Kova su ksenofobija ir islamofobija kino pagalba

Mokymų vedėjas gali pasirinkti filmų peržiūrą ir aptarti vietinėse bendruomenėse egzistuojančias islamofobijos, ksenofobijos ir rasizmo problemas. Keli filmai, siūlomi žiūrėti:

Dokumentika „Forever pure“ režisierė Maya Zinshtein, pasakojimas apie rasistinę kampaniją prieš 2 musulmonų futbolininkus Izraelio futbolo komandoje:

<https://www.youtube.com/watch?v=NU5Knh87PDU>

Dokumentika „93 Queen“, neįtikėtina visų moterų hasidų pagalbos tarnybos istorija:

https://www.youtube.com/watch?v=_XWSxGJ4aNA

Documentika „Silvana“ apie žinomą Lietuvos ir Sirijos kilmės reperę Švedijoje apie islamofobiją ir moterų migrantų gyvenimą Švedijoje: <https://www.youtube.com/watch?v=jrZztalcnUQ>

Alternatyvi veikla C: Seminarai apie dalyvavimą kituose renginiuose

Veikla C1: Saugios aplinkos kūrimas

Trukmė: 30 minučių

Mokymosi tikslai

Supažindinkite vienus su kitais dalyvius asmeniškai

Skatinkite suprasti, kad diskriminacija yra kažkas, ką gali patirti patys dalyviai

Reikalingos priemonės

Popieriaus lapas su rašikliu ir pieštuku visiems dalyviams Lenta (flip chart) ir popierius su markeriais lentai

Siūlomas procesas žingsnis po žingsnio

Paaiškinkite dalyviams, kad kiekvienam iš jų reikia nupiešti laikrodį, naudojant kuo daugiau vietas ant popieriaus, įrašyti valandas.

Po to, kai visi turi laikrodį su valandomis, pasakykite, kad dieną pradėsime planuodami savo susitikimus, todėl kiekvieną valandą prie tam tikro laiko reikia užpildyti mokymų dalyvių vardais. Skatinkite dalyvius eiti vienas prie kito ir užpildyti savo laikrodį kitų vardais. Paaiškinkite, kad jei jūs einate pas Aną ir ji turi laisvą langą 13 val., tada jūs rašote jos vardą šalia 13 val. į savo laikrodį, ir ji taip pat tiksliai nurodytu laiku įrašys jūsų vardą į savo laikrodį. Pasakykite dalyviams, kad tas, kuris finišuos pirmas, laimės prizą (tai gali būti nedidelis šokoladukas ar bet koks jūsų organizacijos atributas, pavyzdžiui, rašiklis ir pan.). Jei yra mažiau nei 12 dalyvių, galite nurodyti jiems užpildyti mažiau valandų arba pasirinkti kitą pratimą.

Kai dalyviai užpildys savo laikrodžius, jūs sakote, kad dabar bus pirmasis dienos susitikimas ir jis vyks 13 val. todėl jiems reikia susirasti savo partnerį pagal tai, ką jie įrašė į savo laikrodį šalia 13 val. Lektoriai pateikia klausimą diskusijai, o abi susitikimo šalys turėtų pasidalyti savo istorijomis. Pirmas klausimas galėtų būti toks: kaip jūs pasirinkote savo profesiją, užsiėmimą. Skirkite 4 - 5 minutes diskusijai.

Antrasis susitikimas vyksta 15 val. taigi paskatinkite dalyvius susirasti savo susitikimo bičiulį ir diskutuoti klausimu: su kokiais iššūkiais susidūrėte profesiniame kelyje, ar kada nors teko susidurti su bet kokios rūšies diskriminacija? Skirkite 4 - 5 minutes diskusijai.

Trečiasis susitikimas vyksta 16 val. o to susitikimo klausimas yra: kokie yra jūsų lūkesčiai ir baimės dėl šių mokymų, taip pat galite pateikti klausimą, kas, jūsų manymu, yra diskriminacija ir kodėl ji yra mūsų visuomenėje.

Po visų susitikimų paaiškinkite, kad diskriminaciją kartais sunku atpažinti, tačiau daugelis žmonių su ja susiduria dėl skirtingų priežasčių, todėl šiandien daugiau kalbėsime apie diskriminaciją dėl rasės, religijos, etninės priklausomybės ir paliesime neapykantos kalbų, islamofobijos ir ksenofobijos temas.

Veikla C2: Mano tapatumas

Daugiau informacijos apie veiklas, padedančias tyrinėti tapatumą galite rasti tinklalapyje:
www.thelinkingnetwork.org.uk

Trukmė: 60 minučių

Mokymosi tikslai

Parodyti, kad tapatumas yra sudėtingas ir labai individualus

Padidinti supratimą apie tapatybės takumą, parodant, kaip ji laikui bėgant gali kisti

Padidinti skirtingų diskriminacijos pagrindų supratimą ir dalyvių skatinimas nustatyti galimas diskriminacijos priežastis mūsų visuomenėje.

Reikalingos priemonės ir medžiaga:

Popierius ir tušinukai dalyviams, spalvoti markeriai (pasirinktinai)

Video “Nedėkite žmonių į dėžutes” <https://www.youtube.com/watch?v=zRwt25M5nGw>

Vietinė statistika apie diskriminaciją, atsižvelgiant į įvairias diskriminacijos priežastis, su kuriomis susiduria mūsų visuomenės atstovai.

Video “Kaip Jūs reaguosite pažvelgęs į akis karo pabėgeliui”

https://www.youtube.com/watch?v=By_BHbskg_E

Video “Eksperimento vertimas” <https://www.youtube.com/watch?v=qNX1256eVw8>

Siūlomas procesas žingsnis po žingsnio

Pradėkite nuo praktinio pratimo „tapatybės tyrinėjimas“. Savo tapatybės ištyrimas yra atskaitos taškas kovojant su išankstinėmis nuostatomis ir diskriminacija. Žmonės gali jausti, kad neturi nieko bendra su asmenimis, kurių religija, tautybė ar įvykių miestas, kuriame jie gyvena, nes linkę skirstyti žmones į „mus“ ir „juos“. Šis praktinis užsiėmimas suteiks galimybę dalyviams apmąstyti savo tapatybę, ištirti panašumus ir skirtumus su kitais, tai padės atverti priklausymo ir atskirties temą. Pirmiausia ant didžiojo popieriaus lapo, kurį mato visi dalyviai, nubrėžkite diagramą ir paprašykite visų padėti užpildyti ją.

Tai, kas matoma	Priklausomi kintamieji	Tai, kas nematoma
Ūgis	Amžius	Šeima
Drabužiai	Religija	Kas patinka/nepatinka
Akių spalva	Lytis	Gyvenamoji vieta
.....	Negalios	Pomėgiai
		Tautybė
		Interesai
		

Paaiškinkite, kad dauguma jūsų tapatybės dalykų yra nematomi. Kai turėsite pilną sąrašą, kiekvienam dalyviui išduokite popieriaus lapus (geriausia - didelius popieriaus lapus) ir paprašykite jų nupiešti save ir savo tapatybę pagal aukščiau pateiktoje diagramoje pateiktus dalykus. Po to, kai jie užpildys savo asmeninį profilį, paprašykite jų susisiekti su šalia esančiu asmeniu ir aptarti: 1) tai, ką rašėte apie save, kad jums patinka 2) ar yra kokių nors panašumų tarp mūsų lapų? 3) ar yra skirtumų? Tada pradėkite diskusiją apie tai, kaip kiekviena kategorija veikia mus ir mūsų gyvenimą visuomenėje, kokie stereotipai gali būti taikomi mums. Užbaikite diskusiją klausdami 1) Ar manote, kad ateityje pasikeis kokie nors jūsų tapatybės aspektai? 2) Ar kas nors iš jūsų sužinojo ką nors įdomaus apie žmones esančius šioje salėje/erdvėje?

Paaiškinkite, kad mūsų tapatybės veikia kaip dėžutės, kuriose mes esame ne todėl, kad norime, bet todėl, kad visuomenė nusprendžia mus ten patalpinti. Tada parodykite vaizdo įrašą „Nedėk žmonių į dėžutes“ ir paaiškinkite, kad gyvenime turime daug daugiau panašumų nei skirtumų, tačiau to nepamatome dėl stereotipų, kuriuos išmokome nuo mažų dienų ir pririnkome vėliau.

Parodykite nacionalinę diskriminacijos dėl įvairių priežasčių statistiką ir aptarkite, kokie tolerantiški esame su žmonėmis, kurie yra skirtingose dėžutėse kaip ir mes.

Pagrindiniai veiklos mokymosi akcentai:

Tapatybė susideda iš skirtingų elementų, todėl asmens negalima apibrėžti vienu dalyku

Laikui bėgant mūsų tapatybė keičiasi, kai kurie elementai tampa daugiau ar mažiau svarbūs

Didžioji mūsų tapatybės dalis yra nematoma, todėl negalime pasakyti, kokie yra žmonės, tiesiog žiūrėdami į juos ar į vieną jų tapatybės dalį

Veikla C3: Kova su stereotipais ir dezinformacija

Trukmė: 40 minučių

Mokymosi tikslai

Peržiūrėti stereotipus ir dezinformaciją apie musulmonus ir islamą.

Ištirti islamofobijos šaknis, atkreipiant dėmesį į žiniasklaidos vaidmenį formuojant požiūrį į musulmonus ir islamą

Reikalingos priemonės ir medžiaga:

Popierius ir tušinukai dalyviams, spalvoti markeriai (pasirinktinai)

Nuotraukos iš straipsnių nacionalinėje spaudoje apie musulmonus ir islamą

Video “Kaip Jūs reaguotumėte pažvelgę į akis karo pabėgėliui?”

https://www.youtube.com/watch?v=By_BHbskg_E

Siūlomas procesas

Suskirstykite dalyvius į grupes, sudarytas iš 4–6 žmonių, paprašykite jų padalyti popieriaus lapą ir užrašyti „Ką aš žinau apie islamą ir musulmonus“ vienoje pusėje ir „Tai, ką aš norėčiau sužinoti apie islamą ir musulmonus“ diskutuojant tarpusavyje. Tada paprašykite kiekvienos grupės pateikti savo lapus ir paaiškinti, kurie dalykai iš tų, kuriuos žinau apie islamą ir musulmonus, yra stereotipai, o kurie - tikri faktai. Po visų pristatymų greičiausiai pamatysite, kad kiekvienoje grupėje antras stulpelis „Tai, ką norėčiau sužinoti apie islamą ir musulmonus“ yra daug didesnis.

Tada pradėkite diskusiją apie tai, kur galėtume išmokyti dalykų, kuriuos norime sužinoti apie islamą ir musulmonus. Pabrėžkite, kad jei nežinome informacijos apie skirtingas žmonių grupes, bijome jų dėl nežinia ko. Jei mes nežinome informacijos, mes linkę pasitikėti skirtingais tarpininkais, kurie pateikia jų požiūrį į islamą ir musulmonus.

Norėdami paaiškinti, kaip žiniasklaida "sublogina" islamą ir musulmonus, parodykite nacionalinės žiniasklaidos nuotraukas, vaizduojančias su islamu ir musulmonais susijusius dalykus, ir paprašykite dalyvių pakomentuoti matomus dalykus ir suskaičiuoti, kiek teigiamų ir neigiamų pasakojimų jie mato. Taip pat žiniasklaidos stebėjimo centre galite naudoti JK atliktų tyrimų dėl islamofobijos duomenis „CfMM Report - State of Media Reporting on Islam and Muslims“.

Paklauskite, koks yra pirmasis dalyvių įspūdis. Paaiškinkite, kaip skirtingos žiniasklaidos priemonės "sublogina" islamą ir parodo, kad musulmonai yra potencialiai pavojingi ir kupini neapykantos, ir kad jie yra tokie patys tėvai, dukros, mokytojai ir pan.

Pateikite teigiamus pavyzdžius apie islamą ir musulmonus. Parodykite vaizdo įrašą „Kaip reaguotumėte pažiūrėjęs į karo pabėgėlio akis?“ Paklauskite, koks yra pirmas dalyvių įspūdis, ir atkreipkite dėmesį į tai, kad visada geriausia pažinti individualias tapatybes žmogiškojo ryšio pagalba, o ne pasitikint informacija iš skirting šaltinių ir visuomenės.

Veikla C5: Pasaulio virtuvė

Trukmė: 45 minutės susipažinimo vizitui

2 valandos maisto ruošimui ir vakarienei

Mokymosi tikslai

Susipažinti su pagrindiniais vietinių etninės mažumos klausimais

Susipažinti su vietinių etninių mažumų kultūra ir tradicijomis

Susipažinti su etninių mažumų kulinariiniu paveldu

Tobulinti bendravimo ir koalicijos formavimo įgūdžius

Reikalingos priemonės:

Kulinarijos dirbtuvių maisto gamintojų klasė ir įranga

Valgomasis kambarys besimokantiems ir svečiams

Siūlomas procesas žingsnis po žingsnio

Organizuokite pažintinį vizitą į alternatyvią erdvę, bendruomenės namus ar kitas organizacijas, susijusias su etninėmis mažumomis jūsų mieste, šalyje.

Po mokymosi sesijos aptarkite pasaulio virtuvę.

Pakvieskite geriausius bendruomenės virėjus ir kartu paruoškite geriausius patiekalus, simbolizuojančius jų virtuvę.

Pavakarieniaukite su bendruomenės aktyvistais.

Veikla C4: Kova su ksenofobija ir islamofobija žiniasklaidoje su pasakojimais

Trukmė: 90 minučių

Mokymosi tikslai

Kvestionuoti stereotipus ir dezinformaciją apie musulmonus ir islamą.

Ištirti islamofobijos šaknis, atkreipiant dėmesį į žiniasklaidos vaidmenį formuojant požiūrį į musulmonus ir islamą

Didinti informuotumą apie rasizmo ir islamofobijos poveikį aukoms ir bendruomenėms

Reikalingos priemonės ir medžiaga:

Poperius ir rašikliai dalyviams, spalvoti markeriai (nebūtinai)

Nuotraukos iš straipsnių nacionalinėje žiniasklaidoje apie musulmonus ir islamą

Virusinis antimusulmoniškas video kaip islamofobijos tapimo politinės kampanijos pavyzdys:
<https://www.youtube.com/watch?v=IVaHR9KCicA>

Amazon reklama "Amazon - Knee Pads reklama su kunigu ir imamu":
<https://www.youtube.com/watch?v=UGS4HMqoNqM>

Apple — Įtrauktis ir įvairovė: <https://www.youtube.com/watch?v=cvb49-Csq1o>

TED kalba "Islamofobija nužudė mano broil. Sustabdykime neapykantą":
<https://www.youtube.com/watch?v=XiEQmcZi8cM>

TED kalba Dalia Mogahed "Ką reiškia būti musulmonu Amerikoje":
<https://www.youtube.com/watch?v=wzkFoetp-M>

Video "Kaip Jūs reaguotumėte pažvelgę į karo pabėgėlio akis?"
https://www.youtube.com/watch?v=By_BHbskg_E

Procesas siūlomas žingsnis po žingsnio

Suskirstykite dalyvius į grupes, sudarytas iš 4–6 žmonių, paprašykite jų padalyti popieriaus lapelį, kurio vienoje pusėje parašykite „Ką aš žinau apie islamą ir musulmonus“, o kitame - „Aš norėčiau sužinoti apie islamą ir musulmonus“ diskutuojant tarpusavyje. Tada paprašykite kiekvienos grupės pateikti savo lapus ir paaiškinti, kurie dalykai iš dalykų, kuriuos žinau apie islamą ir musulmonus, yra stereotipai, o kurie - tikri faktai. Po visų pristatymų greičiausiai pamatysite, kad kiekvienoje grupėje antras stulpelis „Tai, ką norėčiau sužinoti apie islamą ir musulmonus“ yra daug didesnis. Tada pradėkite diskusiją apie tai, kur galėtume išmokti dalykų, kuriuos norite sužinoti apie islamą ir musulmonus. Pabrėžkite, kad jei nežinome informacijos apie skirtingas žmonių grupes, bijome jų dėl nežinia ko. Jei mes nežinome informacijos, mes linkę pasitikėti skirtingomis priemonėmis, kurios pateikia savo požiūrį į islamą ir musulmonus.

Paaiškinimui to, kaip žiniasklaida menkina islamą ir musulmonus, parodykite nacionalinės žiniasklaidos nuotraukas, kur yra su islamu ir musulmonais susijusę dalykai, ir paprašykite dalyvio pakomentuoti tai, ką mato ir suskaičiuoti, kiek teigiamų ir neigiamų pasakojimų jie mato. Žiniasklaidos stebėjimo centre taip pat galite naudoti JK atliktų tyrimų dėl islamofobijos duomenis „CfMM Report - State of Media Reporting on Islam and Muslims“. Kaip netinkamos komunikacijos apie musulmonus pavyzdį, mokymų vadovas gali pademonstruoti virusinį antimusulmonišką viedo, sukurtą Indijoje politinei kampanijai:

<https://www.youtube.com/watch?v=lVaHR9KCicA> ir aptarti su dalyviais, kaip politikai skatina islamofobiją ir paverčia ją savo kampanijos dalimi. Kaip prieštarinę socialinės atsakomybės tarpininko pavyzdį, „Amazon“ galėtų parodyti, draugystę tarp katalikų kunigo ir imamo, jie turi tą pačią sveikatos problemą: <https://www.youtube.com/watch?v=UGS4HMqoNqM>. „Apple“ yra už įvairovę, kompanijos viedo gali prisidėti prie diskusijos skatinimo apie įvairovės naudą: <https://www.youtube.com/watch?v=cvb49-Csq10>

Paklauskite, koks yra pirmasis dalyvių įspūdis. Paaiškinkite, kaip skirtingos terpės „sublogina“ islamą ir parodo, kad musulmonai yra potencialiai pavojingi ir kupini neapykantos, ir kad jie yra tokie patys tėvai, dukros, mokytojai ir pan.

Parodykite islamofobijos poveikį nukentėjusiems žmonėms ir visai visuomenei, pristatydami Suzanne Barakat TED kalbą: „Islamofobija nužudė mano brolių. Užkirskime kelią neapykantai“. Po to, kai peržiūrėsite vaizdo įrašą, mokymų vadovas gali suskirstyti dalyvius į mažas grupes ir paprašyti jų pasidalyti asmeninėmis nuomonėmis apie vaizdo įrašą: 1) Kaip jūs jaučiatės pamatę šį vaizdo įrašą? Kas jus labiausiai nustebino? 2) Kokias islamofobijos apraiškas matote savo visuomenėje, šalyje, pasaulyje. 3) Kokie yra pagrindiniai veiksniai, skatinantys neapykantos kupiną kalbą? 4) Ką jūs, kaip žmogus, galite padaryti, kad panaikintumėte islamofobiją ir prisidėtumėte prie to, kad tokios istorijos, kaip Suzanne, neįvyktų jūsų bendruomenėje?

Arba mokymų vadovas galėtų pasirinkti parodyti istoriją apie tai, ką reiškia būti musulmonu Amerikoje: https://www.youtube.com/watch?v=wzkFoetp-_M. Po to, kai vaizdo įrašas pademonstruotas mokymų vadovas gali dalyvius suskirstyti į mažas grupes ir paprašyti jų pasidalinti asmeninėmis nuomonėmis apie vaizdo įrašą: 1) Ką jūs supratote žiūrėdami šį vaizdo įrašą? Kas jus labiausiai nustebino? 2) Ar dažnai darome prielaidas apie tam tikrą žmonių grupę,

nepažindami nė vieno iš tos grupės žmonių? 3) Kaip mes asmeniškai galėtume padėti sumažinti neapykantos kalbas mūsų visuomenėje?

Pateikite teigiamų pasakojimų apie islamą ir musulmonus pavyzdžius. Parodykite vaizdo įrašą „Kaip reaguotumėte pažiūrėjęs į karo pabėgėlio akis?“ Paklauskite, koks yra pirmasis dalyvių įspūdis, ir atkreipkite dėmesį, kad visada geriausia pažinti žmonių individualias tapatybes pasitikint žmogiškuoju ryšiu, o ne informacija, vaizduojama skirtingose terpėse ir visuomenėje.

Alternatyvi veikla D: Seminarai apie pabėgėlių stovyklas ir centrus (2 – 3 puslapiai)

Veikla D: patybių tinklas

Daugiau informacijos apie veiklas, padedančias tyrinėti tapatumą galite rasti tinklalapyje::

www.thelinkingnetwork.org.uk

Trukmė: 20 minučių

Mokymosi tikslai

Supažindinkite vienus su kitais dalyvius asmeniškai

Skatinkite supratimą, kad diskriminacija tai yra tai, ką gali patirti patys dalyviai ir yra svarbu atrasti panašumus ir nesikoncentruoti į skirtumus tarp žmonių

Reikalingos priemonės:

Siūlų sriegis

Rekomenduojamas procesas žingsnis po žingsnio:

Paprašykite dalyvių atsistoti ratu. Mokymų vedėjas ateina į ratą, turėdamas siūlų sriegį, tada pasako savo vardą ir pavardę bei informaciją apie savo tapatybę, pvz. „Mano vardas Natty, o mano mėgstamiausias maistas yra pica“. Paprašykite dalyvių, kuriems taip pat patinka pica, pakelti rankas. Mokymų vedėjas išlaiko vieną siūlo dalį, o kitą dalį perduoda tiems, kurie pakėlė rankas. Tada asmuo dalijasi kažkuo apie savo tapatybę, pvz. „Aš esu Haninas ir gimiau Sirijoje“, vėlgi, jei kas nors gimsta toje pačioje vietoje, tada Haninas laikosi virvelę ir perduoda kamuoliuką tam asmeniui. Tęskite šį pratimą, kol visi dalyviai laikys virvę. Pabaigoje visi šie teiginiai sujungia dalyvius į tinklą. Tada pasilikite tinkle ir aptarkite: 1) Kaip jautėtės atlikdami šį pratimą? 2) Ar sužinojote, kad turite kažką bendro su kitais? Kas jus labiausiai nustebino? 3) Ar galėtumėte pasakyti, kas turėjo bendrų dalykų, tiesiog pažiūrėjus į juos?

Mokymų vedėjas paaiškina, kad pastaruoju metu atsirado anti-migrantų rasizmas, nukreiptas prieš asmenis, atsižvelgiant į jų migracijos statusą (įskaitant pabėgėlius, prieglobsčio prašytojus ir ekonominius migrantus), ir kad tai dažnai derinama su kitomis išankstinio nusistatymo formomis, tokius, kurie grindžiami asmens rase, religija ar tautybe. Todėl svarbu išryškinti mūsų panašumus

ir papasakoti savo naratyvus bei tikras istorijas, kad būtų pašalinta dezinformacija žiniasklaidoje ir visuomenėje.

Pagrindiniai mokymosi akcentai:

1. Visi turime panašumų ir skirtumų kiekvienoje grupėje ir visuomenėje, nesvarbu, kur esame.
2. Ryšiai, kuriais dalijamės, padeda mums susijungti ir padaro mus grupę ar vienetą.
3. Islamofobija ir ksenofobija yra draudžiami įstatymų, yra institucijų, ginančių diskriminuotų asmenų teises.

Galimos praktinės užduoties adaptacijos: atliekant šį pratimą galėtumėte naudoti 2 siūlų sriegius: vieną tam, kas man patinka, o kitą - tam, kas man nepatinka. Tokiu būdu grupė galėjo pamatyti, kad dalykai, kurie mums nepatinka ir mūsų skirtumai taip pat mus vienija kaip panašumai.

Veikla D2: Rasizmo, islamofobijos ir diskriminacijos, apimančios migrantus ir pabėgėlius, apraiškos

Trukmė: 45 minutės

Mokymosi tikslai

Gerinkite informuotumą apie rasizmo ir islamofobijos apraiškas, įskaitant tiesioginę ir netiesioginę diskriminaciją

Didinti informuotumą apie rasizmo ir islamofobijos poveikį aukoms ir bendruomenėms

Didinti informuotumą apie diskriminacijos aukų paramos mechanizmus

Supažindinti dalyvius su antirasizmo mokyklos idėja

Reikalingos priemonės ir medžiaga:

Power Point Prezentacija/skaidrės

Kompiuteris

Garso kolonėlės

Popieriaus lapai ir rašikliai dalyviams

Socialinis eksperimentas "Vertimas": <https://www.youtube.com/watch?v=qNX1256eVw8>

Siūlomas procesas žingsnis po žingsnio:

Mokymų vedėjas dalyviams rodo eksperimento vaizdo įrašą sukurtą Lietuvos žmogaus teisių centro: <https://www.youtube.com/watch?v=qNX1256eVw8>

Mokymų vedėjas paprašo dalyvių pasidalinti savo reakcija į vaizdo įrašą ir pradeda diskusiją apie tai, kaip jie būtų reagavę, jei jie būtų buvę panašioje situacijoje savo šalyje.

Mokymų vedėjas informuoja grupę, kad rasizmas ir ksenofobija pasireiškia įvairiais būdais, pradedant rasistiniais komentarais ar gestais ir baigiant smurtinėmis išraiškomis ir agresijos aktais.

Mokymų vedėjas pateikia tiesioginės ir netiesioginės diskriminacijos apibrėžimus ir pavyzdžius. Paaiškina, kad ribos tarp rasizmo, ksenofobijos ir diskriminacijos vis silpnėja, nes skirtingos kategorijos, tokios kaip „migrantas“, „musulmonas“ ar „pabėgėlis“, yra painiojamos. Mokymų vedėjas aiškina, kad moterys ypač kenčia nuo tokių apraiškų, kaip išpuoliai prieš religingas musulmonės moteris, kurias paprastai galima lengvai atpažinti pagal jų aprangą.

Mokymų vedėjas taip pat turėtų paminėti, kad yra daugybė tarptautinių teisės aktų, nustatančių pagrindinius tarptautinius standartus, susijusius su rasizmu ir ksenofobija, ir paaiškinti svarbiausius nacionalinius ir tarptautinius aktus, pvz. Visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo konvencija (CERD) buvo pasirašyta 1965 m. Ir buvo specialiai sukurta siekiant kovoti su rasizmu ir ksenofobija bei skatinti lygybės ir tolerancijos principus. Taip pat jis/ji turėtų nurodyti, kur kreiptis, jeigu asmuo buvo diskriminuojamas dėl įvairių priežasčių įvairiose institucijose ir darbo rinkoje.

Mokymų vedėjas pateikia kovos su islamofobija mokyklos, kaip kovos su diskriminacija ir neapykantos kalbos, idėją visuomenėje.

Pagrindiniai mokymosi punktai:

1. Islamofobija ir ksenofobija yra draudžiami įstatymų, diskriminuojamų žmonių teisės ginamos institucijų.
2. Antirasizmo mokyklų, kaip kovos su diskriminacija vietos bendruomenėse, koncepcija.

Veikla D3: Skaitmeninis pasakojimas kaip būdas kovoti su islamofobija

Remiantis DIGEM skaitmeniniu įgalinimu „Skaitmeninių pasakojimų vadovas“

Trukmė: 8 – 16 akadem. val.

Mokymosi tikslai

Skatinkite migrantus ir pabėgėlius dalytis asmeninėmis istorijomis, kad sukurtumėte pokyčius visuomenėje ir kovotumėte su islamofobija

Išmokykite dalyvius naudotis kompiuteriu ir paprastomis programomis trumpiems vaizdo įrašams kurti

Rekalingos priemonės ir medžiaga:

Skaitmeninio pasakojimo seminaro metodologija „Skaitmeninio pasakojimo vadovas“: <http://digi-tales.org.uk/wp-content/uploads/2018/02/DiGem-Methodology-Guide-final-version.pdf>

Kompiuteris su belaidžiu internetu ir ausinės kiekvienam dalyviui

Popierius, žymekliai, kelios kameros, garsiakalbiai, lenta su popieriumu

Siūlomas procesas žingsnis po žingsnio:

Patarimai vedančiajam paaiškinti „Skaitmeninio pasakojimo vadove“. Yra daugybė skaitmeninių pasakojimų projektų pavyzdžių, kuriuose procesas naudojamas dalyvių ir auditorijų kultūriniam sąmoningumui didinti. Kai „DigiTales“ pirmą kartą išbandė skaitmeninį pasakojimą, visi partneriai naudojo skaitmeninį pasakojimą su migrantais ir etninėmis mažumomis ne tik siekdami suteikti įgūdžių, bet ir kurdami asmenines istorijas, kurios padėtų kovoti su rasistiniu požiūriu ir užkirsti kelią neigiamiems stereotipams. Skaitmeninis pasakojimas sukuria erdvę žmonėms, atskirtiems nuo žiniasklaidos galios koridorių, būti matomiems ir girdimiems. Geriausias to iliustravimo būdas - remtis seminaro dalyvio patirtimi:

„Moterų centras mane išrinko prisijungti prie seminaro ir prieš dalyvaudamas turėjau labai mažai naudojimosi kompiuteriais patirties. Daugybė moterų, ypač islamo kilmės, bijo įsitraukti į veiklą, kurioje yra žiniasklaida. Maloniausias aspektas buvo klausytis kitų, papasakoti istoriją, kuri dega mano širdyje, ir paversti ją galingu trumpu tekstu.“ Malika Mehdaoui, seminaro dalyvė.

Ši metodika buvo sėkmingai taikoma dirbant su įvairiomis tikslinėmis grupėmis įvairiose šalyse, įskaitant ir Lietuvą, kur šia priemone buvo įgalinti socialinę atskirtį patiriantys žmonės bei NVO, dirbantys su jais.

TERMINŲ ŽODYNAS

Alevi	Tai reiškia, kad tas, kuris myli Ali, pasitraukia iš Ali kelio. Hz. Ali rėmėjai vadinami Alevi.
Alevizmas	Alevizmas buvo vartojamas kaip terminas XX amžiaus pradžioje. Iki tol jie buvo vadinami Bektashi arba Kizilbaş. Šio pokyčio priežastis yra ta, kad dominuojanti sunitų klasė šimtmečius nepagrįstai apšmeiždavo kitus. Miestiečiai buvo vadinami Bektashi, o valstiečiai - Kizilbaşu. Kizilbaşo pavadinimas yra vienas iš Šaho Ismailo ir jo kareivių kaklaraiščių, jie dar nešiojo raudoną juostelę ant galvos.
Antisemitizmas ir romafobija	Bendriausia prasme antisemitizmas ¹ – priešiškus žydų tautai, o atitinkamai romafobija – priešiškus, neigiamas išankstinis nusistatymas romų tautos ar romų tautybės asmenų atžvilgiu. Nors pačią brutaliausią, atviro genocido, formą antisemitizmas bei romafobija įgavo Antrojo pasaulinio karo metu, priešiškus šioms tautinėms grupėms fenomenas buvo žinomas nuo neatmenamų laikų. Įsišaknijęs buitinis antisemitizmas iš esmės yra tapęs lietuvių folkloro dalimi. Nors negatyvūs stereotipai tampa vis labiau archajiški Lietuvos visuomenėje, tam tikra atgyvena, kartas nuo karto jie išplaukia į viešumą vienu ar kitu pavidalu. Sunku kalbėti apie visišką antisemitizmo ar romafobijos fenomeno pažabojimą, tačiau verta vykdyti aktyvią prevenciją – Lietuvos švietimo sistemoje nėra tinkamai integruota Lietuvos žydų istorija, o taip pat tautiškai homogeniškoje Lietuvos visuomenėje per mažai skiriama dėmesio tolerancijos ugdymui, švietimui apie kitas Lietuvos tautines grupes. Tai suteikia sąlygas skliti pavojingam latentinės formos antisemitizmui bei romafobijai, kurie daugeliu atveju yra netinkamo ar nepakankamo ugdymo pasekmė. Vertinant antisemitizmo definicijos vystimąsi, svarbu pažymėti, jog 2016-ųjų gegužę, Tarptautinis Holokausto Atminties Alijansas (IHRA, toliau - Alijansas) plenarinėje sesijoje, 31 Alijanso narė priėmė darbinę antisemitizmo definiciją, kuri sako, jog „Antisemitizmas yra tam tikras požiūris į žydus, kuris gali pasireikšti kaip neapykanta žydams. Žodinės (retorinės) ir fizinės apraiškos yra nukreiptos prieš žydų ar nežydų tautybės asmenis ir/ ar jų turtą, žydų visuomenines institucijas, religinę infrastruktūrą. Atitinkamai, 2017 m. birželio 1 d. Europos Sąjungos Parlamentas priėmė rezoliuciją dėl kovos su antisemitizmu, kurios esminis elementas – kvietimas ES valstybėms narėms adaptuoti minėtą definiciją savo teisinėje sistemoje, kas sudarytų sąlygas efektyvesniai kovai su antisemitizmu.
Apartheidas	Rasinės segregacijos politika, vykdyta Pietų Afrikoje nuo 1948 m. iki 1991 m. Ši politika įtvirtino „atskiro vystymosi“ doktriną, pagal kurią Pietų Afrikos juodaodžiai buvo atskirti į rezervus, vadinamus „tėvyne“, ir jiems buvo taikomi gyvenamos vietos ir profesiniai apribojimai. Apartheidą palaikė daugybė įstatymų, kurie uždraudė lytinius santykius ar santuoką tarp rasių ir rasiškai integruotas politines ir socialines organizacijas. Baltųjų mažumų vyriausybė, susidūrusi su tarptautiniu spaudimu ir vidaus konfliktais, devintojo dešimtmečio pabaigoje pradėjo demontuoti apartheidą ir galiausiai išplėtė teisę balsuoti vienodomis sąlygomis visiems suaugusiems Pietų Afrikoje. Vėlesniuose rinkimuose 1994 m. buvo įsteigta pirmoji Pietų Afrikos juodosios daugumos vyriausybė, vadovaujama Nelsono Mandelos.
Apolitiškas	Apolitiškas: asmuo, nežinantis ar nesidominantis politiniais įvykiais ir mintimis. Apolitizmas yra apatija ar antipatija visų politinių pažiūrų atžvilgiu.
Asimiliacija	Kai etninė grupė praranda išskirtinumą ir įsitraukia į daugumos kultūrą. Kai kurie sociologai siūlo, kad procesas gali sukurti naują kultūrą, susidarančią susiliejus skirtingų etninių grupių kultūroms į naują mišinį, tačiau kiti sociologai siūlo šį skirtingų kultūrų susiliejimą vadinti „integracija“. Asimiliacijos sąvoka yra naudinga aptariant mažumų kultūrų išlikimą priimančiojoje visuomenėje. Pavyzdžiui, Kanadoje matomos mažumos patyrė lėtesnę ir ne tokia išsamią asimiliaciją nei daugelis Vakarų Europos etninių mažumų. Kanados vyriausybės vykdoma daugiakultūriškumo politika reiškia pasipriešinimą asimiliacijai ir

¹ <https://www.lzb.lt/2018/03/15/rekomendaciju-del-veiksmu-kovojant-su-antisemitizmu-ir-romafobija-lietuvoje/>

	paramą visuomenei, kurioje žmonės išsaugo savo kultūrinį išskirtinumą, tačiau kartu jungiasi bendriems tikslams ir susitaria dėl pagrindinių vertybių.
Ateizmas	Metafizinių įsitikinimų, religijų, visų dievų ir dvasinių būtybių atmetimas; tai filosofinės minties judėjimas, nesutinkantis aiškinti tikėtiną tiesą per tikėjimą. Dieviškumo nebuvimas, netikėjimas Dievu. Ateizmo ypatybės: - Jie netiki Dievu. - Jie teigia, kad nėra Dievo sampratos. - Jie netrukdo religijoms. - Jie netiki dvasinėmis būtybėmis. - Jie neaiškina nieko per tikėjimą. -Jų požiūris į juos filosofiškas.
Atskirtis	Neįtraukti, atstumti, nekreipti dėmesio į žmogų, mintį, situaciją ar panašų dalyką bendruomenėje ar visuomenėje. Socialinė atskirtis - kai kurių narių išstūmimas iš visuomenės, nes jų gyvenimo būdas neatitinka priimtų nuostatų arba jie neturi minimalaus pragyvenimo lygio ar išsilavinimo (benamiai, narkomanai, skurdžiai ir pan.).
Atskirtis	Atskirtis - tai yra mąstymo ir suvokimo forma, apimanti neigiamus sprendimus, kartais prietarus, stereotipus, o kartais ir stigmatizuojanti individą, grupę, klasę ar žmones: Kita yra keista, amoralu, įspūdinga, nes ji yra mažuma, silpna, o silpnumas taip pat yra atskiriamas. Supratimas apie kitoniškumą yra viena didžiausių kliūčių, trukdančių empatiškam požiūriui ir pradėti darnų socialinį gyvenimą.
Biologinė lytis	Biologinė lytis yra kūno, anatominio, reprodukcinio, hormoninio, morfologinio ir kitų griežtai fiziologinių komponentų kompleksas, kuris lemia lytį nėštumo metu ir gimus berniukui ar mergaitei, vyriškai ar moteriškai lyčiai paskiriant atitinkamuose dokumentuose - gimimo liudijime, pase ir mokesčių mokėtojas identifikaciniame numeryje. Tačiau žmonės išmoksta būti moterimis ar vyrais per savo išsilavinimą, visuomenės ir kitų žmonių reikalavimus. Lytis yra sociokultūrinis konstruktas, nurodantis asmens psichologines ir elgesio ypatybes, siejamas su vyriškumu, moteriškumu ar androginija (vyriškų ir moteriškų savybių derinys, nebūtinai lygiomis dalimis). Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) duomenimis, yra lyčių skirtumai, pagrįsti lyčių stereotipais/vaidmenimis. Lyties skirtumus apima: vidiniai ir išoriniai lytiniai organai; reprodukcinis potencialas; kūno sudėjimas ir kūno proporcijos; raumenų ir riebalų masės pasiskirstymas; gerklės anatomija - skydliaukės kremzlės (Adomo obuolio) išsikišimas vyrams; balso garsas; kūno plaukų pasiskirstymas ir kt. Tačiau daugelyje pasaulio šalių lyčių skirtumai yra šie: asmeninės išvaizdos ir elgesio kanonai moterims ir vyrams; motinystės ir tėvystės socialinė padėtis, už moterų priežiūrą pirmiausia atsakingos moterys; moterys ir mergaitės turi daugiau namų ruošos darbų nei vyrai ir berniukai; moterys uždirba daug mažiau nei vyrai, užimantys panašias pareigas ir susiduria su didelėmis kliūtimis karjere; berniukai fizinės bausmės patiria dažniau nei mergaitės; merginos ir moterys dažniau patiria seksualinę prievartą ir seksualinį priekabiavimą; įkalinimo bausmė už tuos pačius nusikaltimus paprastai skiriasi tarp moterų ir vyrų; skirtingas pensinis amžius; šaukimas į ginkluotąsias pajėgas; leidimas atlikti "sunkius" darbus ir pan.
Burka	Terminas burqa kartais siejamas su niqāb. Tiksliau tariant, niqabas yra veido šydas, paliekantis akis neuždengtas, o burka - tai visą kūną nuo galvos viršaus iki žemės dengiantis apdangalas, tik tinklelis ekrano formos leidžiama dėvėtojai matyti priešais save. Burka taip pat neturi būti painiojama su hidžabu - drabužiu, kuris paprastai dengia plaukus, kaklą ir visą krūtinės dalį ar jos dalį, bet ne veidą.

Čigonai	Čigonai yra klajokliai, kilę iš Šiaurės Indijos, o dabar gyvena daugiausia Europoje. Kitas vardas romams, klajokliams. Čigonas, kaip būdvardis, yra įžeidimas ir pažeminimas: Turime pasakyti, kad tai yra absoliutus rasizmas naudoti žmonių, priklausančių šiai tautai, vardą kaip būdvardį daugelyje neigiamų situacijų. „Čigonas“ tapo terminu, vartojamu kaip veržlumo sinonimas ir vietoj daugelio sunkesnių neigiamų apraiškų, ir išsiskiria kaip vienas aiškiausių rasizmo atspindžių kalboje. Daugelyje Europos valstybių ir kalbų ši tauta vadinama panašiai: Cygan –Rusijoje, Bulgarijoje; Czigany –Vengrijoje; Gitanes –Prancūzijoje; Zigeuner –Vokietijoje; Zingaro –Italijoje; Ciganos –Portugalijoje; Gitanos –Ispanijoje Gypsies –Anglijoje.
Daugialypė diskriminacija	Terminas „daugialypė diskriminacija“ vartojamas kaip visa apimanti, neutrali sąvoka, apibrėžianti visus atvejus, kai diskriminuojama dėl kelių pagrindų. Ji gali pasireikšti dviem būdais. Pirma, kaip „pridėtinė diskriminacija“, kai diskriminuojama dėl kelių pagrindų, kuriuos galima išskirti kaip atskirus. Antra, kaip „sąryšinė diskriminacija“, kai du arba daugiau pagrindų sąveikuoja tokiu būdu, kad jų neįmanoma atsieti. Tam tikroms nepalankioje padėtyje esančių asmenų grupėms priskiriamos moterys, susiduria su didesne rizika patirti nevienodą vertinimą dėl to, kad turi derinį ypatumų, galinčių lemti diskriminaciją, tad daugialypę diskriminaciją jos patiria kitaip arba skirtingu lygiu nei toms pačioms grupėms priklausantys vyrai (pvz., romų tautybės moterų sterilizavimas be jų sutikimo).
Diskriminacija	Žmonių socialiniame elgesyje diskriminacija yra pažeidžiantis elgesys arba atskyrimas atsižvelgiant į grupę, klasę ar kategoriją, kuriai diskriminuojamasis priklauso. Tai apima amžių, kastą, teistumą, ūgį, negalią, šeimyninę padėtį, lytinę tapatybę, lytį, genetines savybes, tautybę, spalvą, rasę ir etninę priklausomybę, religiją, seksualinę orientaciją, socialinę klasę ir kt. Diskriminaciją sudaro elgesys su asmeniu ar grupe, atsižvelgiant į faktinę ar numanomą narystę tam tikroje grupėje ar socialinėje kategorijoje, „blogesnis nei paprastai su žmonėmis“. Nevienodas požiūris į asmenis atsižvelgiant į jų asmenines savybes, kurios gali apimti amžių, lytį, seksualinę orientaciją, etninę ar fizinę tapatybę. Diskriminacija paprastai reiškia neigiamą elgesį, tačiau taip pat gali atsirasti diskriminacija tam tikrų grupių naudai. <u>Teisių</u> suvaržymas arba atėmimas asmeniui ar asmenų kategorijai dėl <u>rasinių</u> požymių, <u>tautybės</u>, <u>kalbos</u>, <u>religinių</u> ar politinių įsitikinimų, turtinės ar socialinės padėties, gimimo vietos ir kt. Tai taip pat priemonės, kuriomis valstybė ar kelios valstybės apriboja kurios nors valstybės, jos atstovų ar piliečių, juridinių ir fizinių asmenų teises.
Diskriminacija dėl lyties	Diskriminacija dėl lyties - tai diskriminaciją, grindžiamą tuo, kad individas yra moteris arba vyras. Daugiau: <u>diskriminacijos pagrindai</u>
Diskriminacija dėl odos spalvos	Diskriminacija dėl odos spalvos yra tokia diskriminacijos forma, kai žmonėms sukelia grėsmė dėl jų odos spalvos. Tai priklauso nuo įsitikinimo, kad pirmenybė teikiama baltai, o ne juodai odos spalvai.
Empatija	Empatija yra gebėjimas suprasti ar pajusti tai, ką kitas žmogus išgyvena iš savo atskaitos rėmų, tai yra gebėjimas atsistoti kito žmogaus pozicijoje. Empatijos apibrėžimai apima platų emocinių būsenų spektrą. Empatijos tipai apima kognityvinę empatiją, emocinę empatiją ir somatinę empatiją.
Etninė diskriminacija	Atskiras etninės grupės vertinimas išskiriant iš visos visuomenės, gali būti teigiamas ar neigiamas. Teigiama etninė diskriminacija – grupė turi būti vertinama palankiau nei kiti bendruomenės segmentai dėl etninės priklausomybės skirtumų; Neigiama etninė diskriminacija ragina atimti galimybes, kuriomis gali pasinaudoti kitokios socialinės grupės.
Etninis identitetas	Asmens supratimas apie narystę tam tikroje grupėje ir atsidavimas grupės kultūrinėms vertybėms. Tai yra subjektyvus etninės priklausomybės aspektas, tačiau daugeliui žmonių jų etnis paveldas turi mažai subjektyvios prasmės, nors jį galima objektyviai nustatyti.

Etniškumas	Etninė grupė arba etninė priklausomybė yra žmonių kategorija, besitapatinančių tarpusavyje, paprastai besiremiančių numanomais panašumais, tokiais kaip bendra kalba, protėviai, istorija, visuomenė, kultūra, tauta ar visuomenė vienoje gyvenamojoje vietoje.
Etnocentriškumas	Prielaida, kad savo grupės kultūra yra moralinė, teisinga ir racionali, o kitos kultūros yra menkesnės. Susidūrę su kita kultūra, individai vertina ją remdamiesi savo standartais ir nebando suprasti ir vertinti jos narių požiūrio. Kartais etnocentrizmas derinamas su rasizmu, įsitikinimu, kad individai gali būti suskirstyti į atskiras rasines grupes ir kad egzistuoja biologiškai pagrįsta šių rasių hierarchija. Tačiau iš principo galima atmesti kitą kultūrą, nesumenkinant jos narių.
Fašizmas	Fašizmas yra kraštutinių dešiniųjų autoritarinio ultranacionalizmo forma, kuriai būdinga diktatoriška galia, priverstinis opozicijos slopinimas ir stiprus visuomenės ir ekonomikos režimas, kuris išryškėjo XX amžiaus pradžioje Europoje. Pirmieji fašistiniai judėjimai atsirado Italijoje per Pirmąjį pasaulinį karą. Priešinamas liberalizmui, marksizmui ir anarchizmui, fašizmas yra laikomas kraštutinių dešiniųjų pažiūrų tradiciniame kairiųjų-dešiniųjų spektre. Kapitalistinės visuomenės forma, kurioje buržuazija vykdo atvirą teroristinį smurtą prieš žmones, o ne buržuazinę demokratiją. Kaip kraštutinė buržuazinio nacionalizmo valdymo forma, fašizmas taip pat dažnai apima siaubingas rasizmo formas, dažnai iki genocido. Žiauriausias ir liūdniausias pagarsėjęs pavyzdys buvo nacistinė Vokietija (1933–1945). Visos kapitalistinės šalys tam tikru ar kitoku laipsniu turi bent keletą fašizmo elementų ir tiek, kiek buržuazija mano, kad šie elementai yra „būtinai“ norint išlaikyti savo valdžią. Nepaisant to, mes vadiname tas šalis, kurios suteikia santykinai daugiau žodžio, spaudos ir asociacijų laisvių ir leidžia bent kai kurias masinio protesto buržuazines demokratijas, o tomis šalimis, kuriose tokių laisvių, kurias mes vadiname fašistinėmis, yra nedaug.
Giauras	Giauras (turkų kalba persų gâwr arba gôr, neištikimasis) - žodis, kuriuo turkų kalba apibūdinami visi, kas nėra mouhoamediečiai, dažniausiai tai krikščionys. Žodis, pirmą kartą buvo pavartotas kaip paniekos ir priekaištų terminas, tapo bendru, kad daugeliu atvejų jo vartojimas nėra skirtas pažeminti. Griežta analogija su giauru yra arabų kafyre - netikintis, kuris tapo tinkamu kitų tautų ir šalių pavadinimu.
Homofobija	Homofobija apima įvairius neigiamus požiūrius ir jausmus, susijusius su homoseksualumu arba žmonėmis, kurie yra identifikuojami ar suvokiami kaip lesbietės, gėjai, biseksualai ar transseksualai (LGBT).
Imigracija	Imigracija - tai žmonės, persikeliantys iš savo gimtųjų regionų gyventi į kitą šalį. Žmonės, kurie imigruoja, yra vadinami imigrantais. Kai kurie iš jų yra nelegalūs imigrantai. Kai kurie imigrantai yra pabėgėliai, kiti prašo politinio prieglobsčio.
Islamas	Musulmonų religija, monoteistinis tikėjimas, kuris buvo laikomas apreikštu per Muhammadą kaip Alacho pranašą.
Islamofobija	Yra daugybė kitų galimų terminų, kurie taip pat vartojami nurodant neigiamus jausmus ir požiūrį į islamą bei musulmonus, tokius kaip antimuslimizmas, nepakantumas musulmonams, anti-musulmoniški išankstiniai nusistatymai, anti-musulmonų fanatiškumas, neapykanta musulmonams, antiislamizmas, muslimofobija, islamo demonizavimas arba musulmonų demonizavimas. Vokiečių kalboje vartojami islamofobai (baimė) ir Islamfeindlichkeit (priešiškumas). Skandinaviskas terminas muslimhat pažodžiui reiškia „neapykanta musulmonams“.
Išankstinis nusistatymas	Išankstinis nusistatymas yra jausmas žmogaus atžvilgiu, remiantis jo suvokimu apie narystę grupėje. Šis žodis dažnai vartojamas reiškiant išankstinį, paprastai nepalankų kito asmens vertinimą, remiantis to asmens politine priklausomybe, lytimi, įsitikinimais, vertybėmis, socialine klase, amžiumi, negalia, religija, seksualine orientacija, etnine priklausomybe, kalba, tautybe, grožiu, užsiėmimu, išsilavinimu, nusikalstamumu, priklausymu sporto komandai ar kitomis asmeninėmis savybėmis. Tai yra socialinis požiūris, turintis iškreiptą (dažnai neigiamą) turinį, lemiantis tam tikrų socialinių objektų iškreiptą suvokimą. Tai yra nepagrįstas neigiamas požiūris, neleidžiantis tinkamai suvokti asmens, reiškinių, žinutės ar veiksmo. Gordonas Allportas (1897–1967), amerikiečių psichologas ir asmenybės bruožų teorijos „Išankstinio nusistatymo pobūdis“ (1954) autorius apibrėžė šias antipatijos apraiškas: neigiamos mintys, nemalonumo jausmas, nepagarba, pasibjaurėjimas, panieka, diskriminacija ar smurtiniai veiksmai. TIPINIAI IŠANKSTINIO NUSISTATYMO OBJEKTAI: etninės ar rasinės grupės; tikėjimu grįstos grupės; tam tikros lyties žmonės; tam tikro amžiaus žmonės; homoseksualūs, biseksualūs ir translyčiai žmonės; žmonės, turintys

	sveikatos problemų; žmonės, turintys „žemą“ profesiją; žmonės, sergantys ŽIV; tam tikrų ideologijų atstovai; kitos socialinės „mažumos“.
Izolacionizmas	Izolacionizmas yra užsienio politikos kategorija, institucionalizuota lyderių, kurie tvirtina, kad geriausi tautų interesai yra tenkinami laikantis atstumo nuo kitų šalių reikalų. Viena iš galimų motyvų apriboti tarptautinį dalyvavimą yra vengimas įsitraukti į pavojingus ir kitaip nepageidaujamus konfliktus.
Kategorizavimas	Skirstymas į kategorijas yra kognityvinis procesas, kurio metu žmonės suskirsto kažką pagal pasaulio objektus arba savo žinias.
Kitoniškumas	Terminas „kitoniškumas“ apibūdina redukuojantį ženklumą ir asmens apibūdinimą kaip asmenį, priklausantį kito pavaldumo kategorijai. Kitoniškumas apibūdina redukuojantį ženklumą ir asmens apibūdinimą kaip pakaitinės prigimties, kaip asmenį, priklausantį kito pavaldumo kategorijai. Kitoniškumo praktika pašalina asmenis, neatitinkančius socialinės grupės normos, kuri yra „Aš“ versija, taip pat žmogaus geografijoje kitų žmonių praktika reiškia atstumti ir išstumti juos iš socialinės grupės į visuomenės užkampius, kur pagrindinės socialinės normos jiems netaikomos, nes jie yra kiti.
Komunizmas	Komunizmas yra filosofinė, socialinė, politinė, ekonominė ideologija ir judėjimas, kurio pagrindinis tikslas yra komunistinės visuomenės sukūrimas, būtent socialinė ir ekonominė santvarka, paremta bendros gamybos, nuosavybės ir socialinių klasių, pinigų ir valstybės nebuvimo idėjomis.
Konservatizmas	Konservatizmas yra politinis, etinis ir kultūrinis požiūris, paremtas tradicijomis. Konservatizmo sąvoka kildinama iš lotyniško konservatyvumo, kuris reiškia saugoti, nepažeisti.
Ksenofobija	Ksenofobija, iš graikų kseno, reiškianti „nepažįstamąjį“ ar „užsienietį“, ir fobos, reiškianti „baimę“, yra baimė ar neapykanta tam, kas suvokiama kaip svetima ar keista. Tai yra suvokiamo konflikto tarp įsitraukimo į grupę ir išstūmimo išraiška ir gali pasireikšti įtariant vienas kito veiksmus, norą panaikinti jų buvimą ir baimę prarasti tautinę, etninę ar rasinę tapatybę. Ksenofobija ir rasizmas dažnai sutampa, tačiau skiriasi tuo, kad pastaroji grindžiama fizinėmis savybėmis, o pirmoji yra „pagrįsta suvokimu, kad kita yra svetima ar kilusi iš visuomenės ar tautos ribų“. Individo neracionali ir obsesinė neapykanta žmonėms, kurie suvokiami kaip kitokie ir svetimi. Susijęs su rasizmo ir etnocentrizmo sąvokomis. Visa tai galima įveikti studijuojant socialinius mokslus ir įvertinus kultūros ir socialinės struktūros idėjas kaip įrankius suprasti save ir kitus.
Lyčių lygybė	Lyčių lygybė, faktas, kad skirtingos lyčių grupės tam tikroje visuomenėje turi vienodas galimybes ir vienodas teises, pilietines ir politines teises, saviraiškos laisvę ir pagrindines teises bei laisves. Socialiniai skirtumai tai biologinių skirtumų socialinis įprasminimas: skiriami „moteriški“ ar „vyriški“ vaidmenys, darbai, profesijos, elgesys, charakterio savybės ir pan. Socialiai įprasminėti lyčių skirtumai lemia lyčių vaidmenis, kurie nusako, kaip moterys ir vyrai turi jausti, veikti. Jie yra išmokti ir įprasminėti socializacijos procese. Lyčių vaidmenys nuolat kinta ir gali skirtis įvairiose kultūrose.
Lyties tapatumas	Lyties tapatumas reiškia „kiekvieno žmogaus giliai jaučiamą vidinę ir individualią lyties patirtį, kuri gali atitikti ar neatitikti lyties gimimo metu, įskaitant asmeninį kūno pojūtį (kuris gali apimti kūno išvaizdos ar laisvo pasirinkimo pakeitimą ar funkciją medicininėmis, chirurginėmis ar kitomis priemonėmis) ir kitomis lyties išraiškomis, įskaitant aprangą, kalbą ir manierą“.
Mačo	„Mačo“ yra vardas, suteikiamas vyrams, kurie paprastai atspindi vyrų dominavimą prieš moteris savo elgesiu. „Mačismo“ yra judėjimas, paremtas idėja, kad vyrai dominuoja prieš moterimis socialine ar lyties prasme, todėl turėtų turėti pagrindines privilegijas. Žmonės, kurie gina ir realizuoja šį požiūrį, yra vadinami „mačo“. Tuo pat metu mačizmas yra labiau save normalizuojantis, lytį pabrėžiantis veiksnys, kurį suvokia individai, o ne visuma, kuri priimta vėliau.
Mažuma	Mažuma, kultūriškai, etniniu ar rasiniu požiūriu atskira grupė, egzistuojanti kartu, bet pavaldi labiau dominuojančiai grupei. Kadangi terminas vartojamas socialiniuose moksluose, šis pavaldumas yra pagrindinis mažumų grupės bruožas.

	Mažuma yra demografinė grupė tam tikroje teritorijoje (valstybėje, regione ir t. t.), kuri tam tikrais specifiniais bruožais skiriasi iš gyventojų daugumos. Tokie specifiniai bruožai gali būti kalba, rasė, religija, moralė, socialinis vaidmuo ir dar daug kitokių. Dėl visuomenėje paplitusių stereotipų mažumos dažnai kenčia nuo prievartos ir atskyrimo. Kalbant apie tautines mažumas, dažnai pabrėžiama, kad mažuma turi turėti savo kaip tautinės mažumos savimonę.
Mobingas	Mobingas, kaip sociologinis terminas, reiškia grupės patyčias iš asmens bet kokiame kontekste, pavyzdžiui, šeimoje, bendraamžių grupėje, mokykloje, darbo vietoje, kaimynystėje, bendruomenėje ar internete. Kai tai daroma kaip fizinė ir emocinė prievarta darbo vietoje, pvz., bendradarbių, pavaldinių ar vadovų „paaukštinimas“, norint priversti ką nors iš darbo išvyti gandais, bauginimu, pažeminimu, diskreditavimu ir izoliacija, jis taip pat vadinamas piktybišku, neseksualiu, ne rasiniu/ rasiniu, bendru priekabiavimu. tikslinis, sisteminis, ilgesnį laiką pasikartojantis elgesys kolektyvuose, kurio dažniausias tikslas – pažeminti, apjuokti kurį nors narį, sumažinti jo vertę, atitolinti arba net atskirti narį nuo kolektyvo; <u>patyčių</u> atmaina, psichologinis <u>teroras</u> .
Multikultūrinė visuomenė	Multikultūrinė visuomenė atsiranda, kai vienoje visuomenėje gyvena skirtingų kultūrų ir skirtingų tautybių žmonės. Skirtingos kultūros ir su jomis susiję įpročiai laikomi lygiaverčiais.
Musulmonas	Musulmonas - asmuo, kuris laikosi islamo religijos.
Nacionalizmas	Nacionalizmas yra ideologija ir judėjimas, propaguojantis tam tikros tautos (kaip ir žmonių grupės) interesus, ypač turint tikslą įgyti ir išlaikyti tautos suverenitetą (savivaldą) savo tėvynės atžvilgiu.
Narcisizmas	Narcisizmas yra pasitenkinimo siekimas iš tuštybės arba egoistiškas žavėjimasis idealizuotu savęs įvaizdžiu ir savybėmis. Tai apima savęs išaukštinimą, perfekcionizmą ir aroganciją.
Neapykanta	Neapykanta yra emocija. Ji gali sukelti priešiškuo, pykčio ar pasipiktinimo jausmus, kurie gali būti nukreipti prieš tam tikrus asmenis, grupes, objektus, objektus, elgesį, koncepcijas ar idėjas.
Neapykantos kalbos	Neapykantos kalba yra neapykantos gynimas, remiantis viena iš saugių grupių.
Neapykantos nusikaltimai	Nusikalstamos veikos, susijusios su išankstiniu nusistatymu, vadinamos neapykantos nusikaltimais ar šališkumo motyvuotais nusikaltimais, paveikia ne tik asmenis, į kuriuos nukreipti nusikaltimai, bet ir jų bendruomenes bei visą visuomenę. Neapykantos nusikaltimai yra veiksmai, kurie apibrėžiami kaip baudžiamojo įstatymo baudžiami nusikaltimai. Diskriminacija, priešingai nei neapykantos nusikaltimai, beveik niekada nėra nusikalstama veika ir dažniausiai slypi civilinių ar administracinių teisinių santykių srityje. Neapykantos nusikaltimą padaręs asmuo auką pasirenka pagal jos narystę ar tariamą narystę tam tikroje grupėje. Jei nusikaltimas susijęs su turto sugadinimu, toks turtas pasirenkamas, nes jis yra susijęs su grupe, prieš kurią padarytas nusikaltimas, ir gali apimti tokius objektus, kaip garbinimo vietos, bendruomenės centrai, transporto priemonės ar privatūs namai. Neapykantos nusikaltimai kenkia tiek asmens laisvėms, tiek visuomenės saugumui. Neapykantos atvejai yra veiksmai, kurie yra susiję su išankstiniu nusistatymu, bet nėra nusikalstamos veikos, nes nusikaltimas neįrodytas arba yra socialinio pobūdžio, pvz. viešas įžeidimas. Taigi jie turi tik antrąjį aukščiau pateikto apibrėžimo komponentą, bendrą su neapykantos nusikaltimais, o pirmojo komponento nėra. Duomenyse apie neapykantos atvejus ir neapykantos nusikaltimus yra svarbi informacija apie situaciją visuomenės saugumo srityje ir apie realų smurto prieš tam tikras grupes mastą. Kuo skiriasi neapykantos nusikaltimai nuo kitų nusikalstamų veikų? Neapykantos nusikaltimai padaro daug rimtesnę žalą, visų pirma atsižvelgiant į jų poveikį aukoms, jų bendruomenei ir visai visuomenei. Štai kodėl neapykantos nusikaltimai turėtų būti traktuojami kitaip nei panašūs nusikaltimai, nepagrįsti išankstinėmis nuostatomis. Poveikis aukai - neapykantos nusikaltimai ir įvykiai auką dažnai palieka bijančią panašių išpuolių ateityje ir tolesnio smurto. Be to, tokie nusikaltimai perduoda žinią, kad aukos nėra pripažįstamos visuomenės, kurioje jie gyvena, dalis. Policijos, socialinių darbuotojų, gydytojų ar teisėjų neveikimas, reaguojant į tokius nusikaltimus, gali padaryti papildomos žalos aukoms. Daugeliui žmonių, nukentėjusių nuo tokių nusikaltimų, tai reiškia dar didesnę pažeminimą, nepriežiūrą ir izoliaciją. Poveikis bendruomenei - neapykantos nusikaltimai turi praeitį poveikį nukentėjusiojo šeimos nariams ir draugams, taip pat tiems, kurie turi bendras su auka savybes, dėl kurių išpuolį sukėlė išankstiniai nusistatymai ir neapykanta.

	Taigi kiekvienas šios grupės narys gali ne tik pradėti bijoti būsimų išpuolių, bet ir patirti tą patį psichinį sukrėtimą, tarsi pats taptų tokių nusikaltimų auka. Poveikis visuomenei - nuodugnus neapykantos nusikaltimų tyrimas, o atsisakymas patraukti kaltininkus baudžiamojon atsakomybėn gali reikšti, kad niekas netrukdyt užpuolikams daryti tolesnes nusikalstamas veikas. Tai taip pat gali įkvėpti kitus padaryti panašius nusikaltimus. Smurtautojų nebaudžiamumas prisideda prie smurto augimo. Neužtikrinant apsaugos nuo neapykantos sukulto smurto, mažumos praranda pasitikėjimą teisės sauga ir vyriausybės organais, o tokių mažumų atskirtis didėja. Kraštutiniais atvejais neapykantos nusikaltimai gali sukelti grupės, prieš kurią jie buvo nukreipti, kontrpuolimus ir taip sukurti naują smurto ratą.
Nemusulmonai	Terminas, vartojamas ne musulmonams apibūdinti, islamo įstatymus ir ne musulmonus pasaulėžiūroje. Asmenys ir bendruomenės, gyvenantys valdant islamo vyriausybėms ir turintys kitokį tikėjimą nei islamas, taip pat klasifikuojami kaip netiesioginiai.
Nepotizmas	Nepotizmas yra valdžios institucijų ar kompanijų palankumas šeimos nariams ar draugams, skiriant juos į aukštesnes pareigas arba skiriant jiems postus. Nepotizmas taip pat gali pasireikšti globa. Nepotizmas ar favoritizmas yra korupcijos forma.
Netiesioginė diskriminacija	Netiesioginė diskriminacija yra tuomet, kai taikoma iš pažiūros neutrali taisyklė ar praktika, dėl kurios taikymo konkrečiai grupei priklausantys asmenys (pagal įstatymų saugomą asmens tapatybės bruožą) atsiduria nepalankesnėje situacijoje palyginus su kitais asmenimis. Netiesioginės diskriminacijos atveju nėra svarbu, ar darbdavys turėjo ketinimą diskriminuoti. Vertinamas taisyklės arba praktikos taikymo poveikis galimai diskriminuojamai grupei asmenų. Išsamią informaciją apie įvairias diskriminacijos formas rasite leidinyje „Lygių galimybių įgyvendinimo vadovas darbdaviams 2018“.² Netiesioginė diskriminacija: kai dėl akivaizdžiai neutralios nuostatos, kriterijaus ar praktikos asmenys, turintys ypatingą saugomą požymį (pvz., religija, įsitikinimai, negalia, amžius ar seksualinė orientacija), atsiduria nepalankioje padėtyje, palyginti su kitais. Pagrindiniai klausimai • Netiesioginė diskriminacija atsiranda tada, kai akivaizdžiai neutrali taisyklė yra nepalanki asmeniui ar grupei, turinčiai tas pačias savybes. • Turi būti parodyta, kad grupei sprendimas yra nepalankesnis, palyginti su lyginamąja grupe Netiesioginės diskriminacijos - neutrali taisyklė, kriterijus ar praktika daranti labiau neigiamą įtaką grupei, apibrėžtai kaip „saugi grupė“ palyginti su kitomis panašiomis situacijomis. Netiesioginė diskriminacija yra tie atvejai, kai visiems taikoma, regis, neautrali praktika, politika ar taisyklė, tačiau tai lemia blogesnę kai kurių asmenų padėtį palyginus su kitais dėl šių asmenų ypatingų savybių (taip pat vadinamų saugomomis savybėmis).
Nigger	Anglų kalboje žodis nigger yra etninis įžeidimas, paprastai nukreiptas į juodaodžius, ypač juodaodžius amerikiečius. Šis žodis kilo XVIII amžiuje kaip ispanų negra, lotyniško būdvardžio niger palikuonio, reiškiančio juodą, adaptacija. Jis buvo naudojamas žeminančiai, o XX amžiaus viduryje, ypač JAV, ne afrikiečių amerikiečių vartojimas juo tapo vienareikšmiškai rasistiniu įžeidimu. Daug kam užkliuvo tai, kad žodį „negras“ net LAT pripažino nediskriminuojančiu, o Klaipėdos administracinis teismas nusprendė, kad svastika yra tradicinis lietuviškas simbolis, todėl jį galima teisėtai skelbti publikai. Dar vienas teismas nepastebėjo neapykantos minios eitynių šūkyje „Lietuva lietuviams“.³
Pabėgėlis	Pabėgėlis paprastai kalbant yra perkeltas asmuo, kuris buvo priverstas kirsti valstybių sienas ir negali saugiai grįžti namo (išsamiau žr. Teisinį apibrėžimą). Toks asmuo gali būti vadinamas prieglobsčio prašytoju tol, kol susitariančioji valstybė arba JTVPK suteikia pabėgėlio statusą, jei jie oficialiai pateikia prašymą dėl prieglobsčio. Pagrindinė pabėgėlių

² <https://www.lygybesplanai.lt/file/manual/LygiuGalimybiuVadovas.pdf>

³ <http://valstietis.lt/naujienos/salyje/juodaodis-negras-klozetas-ir-bananai-sinonimai/>

	apsaugą koordinuojanti tarptautinė agentūra yra Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių komisaro biuras (JTVPK). Jungtinės Tautos turi antrąjį pabėgėlių biurą - UNRWA, kuris yra atsakingas tik už daugelio Palestinos pabėgėlių palaikymą. Pabėgėliai⁴ - asmenys, kurie dėl visiškai pagrįstos baimės būti persekiojami dėl rasės, religijos, pilietybės, priklausymo tam tikrai socialinei grupei ar politinių įsitikinimų yra už šalies, kurios piliečiai jie yra, ribų ir negali arba bijo naudotis tos šalies gynyba; arba neturėdami atitinkamos pilietybės ir būdami už šalies, kurioje anksčiau buvo jų nuolatinė gyvenamoji vieta, ribų dėl tokių įvykių negali ar bijo į ją grįžti. Egzistuoja skirtumas tarp terminų „pabėgėlis“ ir „migrantas“. Migrantai nusprendžia pakeisti gyvenamąją vietą ne dėl tiesioginės įkalinimo ar mirties grėsmės, bet daugiausia norėdami pagerinti savo ir savo šeimų gyvenimo sąlygas. Priešingai nei pabėgėliai, jie laikomi turinčiais galimybę saugiai grįžti namo, kur juos gintų ir globotų valstybė.
Populizmas	1. Tikėjimas paprastų žmonių masių teisėmis, išmintimi, dorybėmis ir (arba) galutine valdžia. 2. Politinė tendencija ar judėjimas, kuris teigia ar atrodo atstovaujantis paprastų žmonių masei ir kuris nekritiškai laikosi nuomonės ir politikos, kuri šiuo metu labiausiai patinka jo šalininkams. Populizmas. Kas tai?⁵ Nėra vieno populizmo apibrėžimo, kuris tiktų visiems populistams. Pasak Cas Mudde, Džordžijos universiteto profesoriaus, knygos „Populizmas: Labai trumpas įvadas“ bendraautorio, taip yra todėl, kad populizmas yra vadinamoji „mažoji ideologija“, kuri kalba tik apie tam tikrą siaurą sritį. Didžioji ideologija, pavyzdžiui, fašizmas, siūlo holistinį aiškinimą, kaip turėtų būti sutvarkyta politika, ekonomika ir visuomenė. Populizmas to nedaro. Jis siūlo sunaikinti tradicinį politinį elitą, tačiau nepasako, kuo reikėtų jį pakeisti. Dėl šios priežasties jis dažnai yra poruojamas su „didžiosiomis“ ideologijomis, tokiomis kaip socializmas ar nacionalizmas. Populistai yra skaldytojai, ne vienytojai. C. Mudde sako, jog jie dalina visuomenę į dvi homogeniškas tarpusavyje priešiškas grupes – tyrąją liaudį ir korumpuotą elitą. Teigia, kad vadovaujasi būtent liaudies valia.
Pozityvi diskriminacija	Pozityvi diskriminacija - tai tyčinis palankumas tam tikroms gyventojų grupėms priimant į mokymo ar darbo vietą, kur jie vienodai yra tinkami. Paprastai siekiama padidinti šių gyventojų grupių dalį ir taip sumažinti nelygybę. Pozityvi diskriminacija reiškia skirtingą teisės normų taikymą asmeniui ar jų grupei siekiant pozityvių, visuomenei reikšmingų tikslų. Tokia diskriminacija paspartina žmonių (vaikų, asmenų su negalia, tautiniu bendruomenių ir kt.) faktinės lygybės įtvirtinimą. Pasiekus realią lygybę, tokios priemonės turėtų būti atšaukiamos.
Priekabiavimas	Priekabiavimas yra ypatingas tiesioginės diskriminacijos pasireiškimas. Pagal nediskriminavimo direktyvas priekabiavimas laikomas diskriminacija. Tai nepageidaujamas elgesys arba elgesys tikslu pažeisti asmens orumą; ir (arba) bauginančios, priešiškos, žeminančios ar įžeidžiančios aplinkos kūrimas.
Rasė	Žmonių suskirstymas į skirtingas kategorijas pagal jų biologines savybes. Rasių klasifikavimui buvo sukurtos įvairios schemas, pagrįstos tokiomis fizinėmis savybėmis kaip odos spalva, galvos forma, akių spalva ir forma, nosies dydis ir forma ir kt. Įprastoje klasifikavimo sistemoje naudojamos keturios pagrindinės grupės: kaukazoidai, mongoloidai, negroidai ir australoidai. Šis terminas kadaise buvo populiarus antropologijoje, tačiau dabar tapo paniekiantis, nes rasės klasifikavimo idėja buvo susieta su rasizmu - teiginiu, kad egzistuoja rasių hierarchija. Rasių kategorijų idėja taip pat neatrodo moksliška, nes žmonės sugeba poruotis su visomis „rasėmis“ ir tai darė per visą istoriją, sukurdami didžiulę žmogaus genetinio paveldėjimo įvairovę. Be to, apibūdinančios „rasės“ savybės nėra būdingos kiekvienam vadinamosios rasės nariui, o pasireiškia tik tam tikru statistiniu dažniu. Jei kiekvienas „rasės“ bruožas nėra būdingas visiems kiekvienos „rasės“ nariams, tada aiškus apibrėžimas yra aiškiai nepakankamas. Žvelgiant iš biologinės (ar genetinės) perspektyvos, tokių dalykų kaip „rasė“ iš tikrųjų nėra, bent jau nieko panašaus į tai, kaip šis terminas yra populiariai suprantamas. Tačiau yra

⁴ <https://www.15min.lt/tema/pabegeliai-32873>

⁵ <https://www.bernardinai.lt/2017-03-13-kas-yra-populistai/>

	labai svarbios socialiai sukonstruotos rasės kategorijos, kurios suskirsto žmones į skirtingas „rasines“ kategorijas, daugiausia grindžiamas labai paviršutiniiais išvaizdos skirtumais (tokiais kaip odos spalva) arba remiantis paprastai nedideliais kultūriniais skirtumais (tokiais kaip kalba) ir šeimos tradicijos. Daugelyje šalių, o ypač JAV, šie biologiškai dirbtiniai rasiniai pavadinimai tampa nepaprastai svarbūs socialiniu požiūriu ir paprastai naudojami kaip pagrindas plačiai diskriminuoti ir netinkamai elgtis su ne baltos rasės atstovais ir etninėmis mažumomis. JAV valdančioji klasė yra nepaprastai balta, ir ši visuomenė tvirtai skatina puoselėti absoliučiai absurdiškas rasistines baltųjų pranašumų nuostatas. Deja, toks valdančiųjų klasės požiūris taip pat buvo plačiai propaguojamas ir priimamas net darbininkų klasėje, ir tai yra pagrindinė kliūtis stiprinti klasės sąmoningumą ir klasės vienybę proletariate.
Rasizmas	Rasizmas yra įsitikinimas, kad skirtingos žmonių grupės turi skirtingus elgesio bruožus, atitinkančius jų fizinę išvaizdą, ir jas galima suskirstyti pagal vienos rasės pranašumą prieš kitą. Ideologija, pagrįsta idėja, kad žmones galima suskirstyti į atskiras rasines grupes ir kad šias grupes galima suskirstyti į intelekto, sugebėjimų, moralės ir tt hierarchiją
Religija	Religija paprastai reiškia vieną iš daugelio prasmių formų arba paprastai prasmingų ryšių paiešką, kur svarbiausia yra aukštesnioji jėga, aukščiausioji būtybė ar dievas. Religija⁶ – savita istoriškai susiformavusi konkrečios socialinės grupės išpažįstamų ontologinių etinių pažiūrų ir su jomis susijusių ritualų sistema, kuriai paprastai būdingas tikėjimas anapusine realybe, pomirtiniu gyvenimu, antgamtinėmis jėgomis ir antgamtinėmis būtybėmis bei tokio pobūdžio tikėjimų suponuojamas antgamtinių jėgų, antgamtinių būtybių, vad. Šventųjų asmenybių, šventųjų vietų, šventųjų relikvijų ir fetišų garbinimas. Daugumos religijų išpažinėjai periodiškai meldžiasi, švenčia su savuoju tikėjimu susijusias šventes, skaito arba studijuoja šventuosius raštus, teikia dvasinę, psichologinę bei kitokią pagalbą savosios konfesinės grupės nariams.
Religingas	Asmuo, kuris visiškai laikosi savo religijos įsakymų ir taisyklių, kuris yra labai atsidavęs savo religijai (moteris ar vyras). Ką reiškia religingas? religingas, tikintis, persiėmęs religija, pamaldus, religinis, susijęs su religija, tikiybinis.⁷
Seksizmas	Seksizmas yra išankstinis nusistatymas ar diskriminacija dėl asmens lyties ar socialiai apibrėžtų lyties vaidmenų. Paprastai siejamas su bet koku asmens išskyrimu ar vertinimu, remiantis vien jo lytimi. Seksizmas gali paveikti bet ką, bet pirmiausia jis paveikia moteris ir mergaites. Tai siejama su stereotipais ir lyčių vaidmenimis ir gali apimti įsitikinimą, kad viena lytis iš esmės yra pranašesnė už kitą. Ypatingas seksizmas gali skatinti seksualinį priekabiavimą, prievartavimą ir kitas seksualinio smurto formas. Diskriminacija dėl lyties gali apimti seksizmą ir tai yra žmonių diskriminacija dėl jų lytinės tapatybės ar lyties ar lyčių skirtumų. Lyčių diskriminacija ypač pabrėžiama atsižvelgiant į nelygybę darbo vietoje. Tai gali kilti dėl socialinių ar kultūrinių papročių ir normų. Seksizmas, kaip dar viena kitoniškumo forma, taip pat gali būti vertinamas kaip gamybos, galios ir industrializacijos dalis.
Seksualinė orientacija	Seksualinė orientacija gali būti suprantama kaip reiškianti „kiekvieno asmens sugebėjimą giliai emociškai, emociškai ir seksualiai įsitraukti į santykius su priešinga lytimi, tos pačios lyties ar daugiau nei vienos lyties asmenimis“.
Seksualinė tapatybė	Seksualinė tapatybė yra tai, kaip žmogus galvoja apie save, kas jį romantiškai ar seksualiai traukia. Seksualinė tapatybė taip pat gali reikšti seksualinės orientacijos tapatumą, kai žmonės tapatinasi arba nesusitapatina su seksualine orientacija arba pasirenka nesusitapatinti su seksualine orientacija.
Socialinė poliarizacija	Socialinė poliarizacija yra susijusi su segregacija visuomenės viduje, kuri gali atsirasti dėl pajamų nelygybės, nekilnojamojo turto, ekonominių poslinkių ir pan., Lemianti tokią diferenciaciją, kurią sudarytų įvairios socialinės grupės - nuo didelių pajamų iki mažų pajamų. Tai būklė ir (arba) tendencija, reiškianti grupių augimą socialinės hierarchijos kraštuose ir lygiagretų grupių susitraukimą aplink jos vidurį.

⁶ <https://www.15min.lt/tema/religija-5545>

⁷ <https://www.zodziai.lt/reiksme&word=religingas&wid=16928>

	Daugiau: socialinė stratifikacija
Socialinė tolerancija	Socialinė tolerancija reiškia leistiną požiūrį į skirtingas pažiūras, gyvenimo būdą, elgesį ir papročius, religinius įsitikinimus, tautybes, sveikatos būklę ir kt. Socialinė tolerancija reiškia suprasti kitus ir leisti jiems gyventi savo gyvenimą pagal savo požiūrį ir vertinti savo kultūros vertybes. Socialinė tolerancija reiškia priėmimą ir pagarbą kitoms kultūroms, saviraiškos būdams ir asmeninėms apraiškoms, tapatybėms. Tolerantiškas požiūris laikomas socialine vertybe, ginančia žmogaus teises, laisves ir saugumą. Šios sąvokos formavimas dažnai siejamas su humanistiniais idealais. Pasak sociologų, tolerancija yra civilizuoto kompromiso tarp konkuruojančių kultūrų norma, užtikrinanti įvairovės išsaugojimą ir prigimtinę teisę į skirtumą ir kitoniškumą. Paildoma literatūra: Tolerancija ir multikultūrinis ugdymas bendrojo lavinimo mokyklose
Stereotipas	Stereotipas - tai nusistovėjęs, supaprastintas požiūris į ką nors. Žymus amerikiečių žurnalistas Walteris Lippmannas 1922 m. savo knygoje „Visuomenės nuomonė“ pirmą kartą panaudojo terminą „stereotipas“. Šiuo žodžiu jis mėgino apibūdinti visuomenės naudojamą metodą žmonėms klasifikuoti. Paprastai visuomenės nuomonė tiesiog pažymi žmogų „etikete“ pagal tam tikras savybes. Stereotipas, kaip suvokimo projektas, leidžia žmogui sutrumpinti laiką, reikalingą reaguoti į besikeičiančias aplinkinio pasaulio sąlygas. Stereotipai yra neatsiejama masinės kultūros dalis. Jie gali būti grindžiami amžiumi, lytimi, rase, profesija, tautybe ar kitomis savybėmis. Jei žmogus turi tam tikrų stereotipų, tai nėra jo kaltė. Visi mes turime stereotipus, jie yra natūralus būdas suprasti mus supantį pasaulį. Žmogaus smegenys veikia taip, kad jos nuolat klasifikuoja viską su kuo susiduria. Kai mums trūksta informacijos apie tam tikrą dalyką, mes jį vadiname tam tikra kategorija, automatiškai priskirdami tam tikras savybes. Stereotipai gali būti teigiami, neutralūs arba neigiami. Teigiamas stereotipas: „Puikus bet kurios moters draugas yra gėjus“. Neutralus stereotipas: „Visi gėjai yra kūrybingi“. Neigiamas stereotipas: „Homoseksualai platina ŽIV/AIDS“. Paprastai neigiami stereotipai formuoja neigiamą požiūrį į tam tikras socialines grupes. Neigiamas stereotipas vadinamas išankstiniu nusistatymu.
Stigma	Lotynų kalba stigma reiškia „dėmę, liūdesio ženklą, pradūrimą“ ir yra kilusi iš graikų kalbos „punkcija“, „perdegimas“, „ženklas“. Senovės Graikijoje terminas stigma buvo naudojamas žymėti fizinius ženklus, kurie parodydavo ką nors neįprasto ar neigiamo apie asmens moralinę būklę. Ant žmogaus kūno išpjaustyti ar išdeginti ženklai parodė, kad jų turintys asmuo buvo vergas, nusikaltėlis, išdavikas, t.y., kažkas, kuris save niekino ir kurio reikėtų vengti, ypač viešose vietose. Dabar šis terminas yra plačiai vartojamas, tačiau paprastai jis reiškia ne žymę ant žmogaus kūno, bet žmogaus būseną. Stigmos sąvoka egzistuoja skirtingose srityse: biologijoje, medicinoje, sociologijoje, religijoje ir istorijoje. Pirmiausia mus domins socialiniai stigmos aspektai. Mokslininkai stigmą apibūdina kaip neigiamai visuomenės vertinamą savybę, apibrėžiančią asmens statusą ir kitų žmonių elgesį su tokiu asmeniu. Pagal UNAIDS terminologijos gaires „stigma“ reiškia ženklą ar dėmę ir reiškia įsitikinimus ir (arba) požiūrį. Devalvacijos procesas, dėl kurio asmuo yra diskredituojamas kitų žmonių akyse, vadinamas stigmatizavimu. Ką jūs jaučiate pamatę neįgalų žmogų? (Gaila, kaltė, baimė, noras padėti ...) Šie jausmai yra neracionalūs, nes jūs nieko nežinote apie matomą žmogų, tačiau automatiškai pradedate elgtis su juo pagal tai, kaip jaučiatės. Taip veikia stigmatizacija - jūs automatiškai „paženklinate“ skirtingus žmones ir nematote tikro žmogaus už tos etiketės, o tik tam tikrą to asmens kokybę. Tas pats mechanizmas dažnai veikia ir teisės saugininkus, vairuotojas moteris ir kt. Stigma yra socialiai sukonstruotas reiškinys, kuris lemia asmens vertinimą ir daro neigiamą poveikį stigmatizuotiems žmonėms. Daugybė stigmatizacijos tyrimų rodo, kad tais atvejais, kai žmonės tam tikrus skirtumus laiko kritiškais ir dėl tokių savybių kitiems priskiria neigiamas savybes, tai gali paskatinti formuoti „mes“ ir „jie“ grupes.

	Stigma turi dvi puses kaip medalis. Tai gali būti išorinė ir vidinė priklausomai nuo to, ar ji skirta kitiems žmonėms, ar sau. Išorinė stigma nukreipta išorėje į stigmatizuojamą žmogų. Tai gali būti skirta asmeniui, priklausančiam tam tikrai grupei, arba gali būti griežtai individualizuota. Išorinės stigos atveju žmogus būna stigmatizuojamas kitų žmonių, o jo pasireiškimo formos gali skirtis: fizinis smurtas, pažeminimas, vengimas ir kt. Vidinė stigma pirmiausia reiškia gėdos, baimės, nerimo, depresijos, nepilnavertiškumo, asmeninės kaltės ir baimės būti stigmatizuotais ir diskriminuojamais jausmus. Vidinė stigma gali pasireikšti kaip asmeninio neadekvatumo, nepilnavertiškumo jausmas, bandymas įrodyti, kad esate geresnis už kitus grupės narius, kad nesate „kaip jie visi“, nesugebėjimas užmegzti ryšius su žmonėmis, baimė būti diskriminuojamam kitų žmonių, būti bejėgiu, nesuvaldyti situacijos, įsitikinti, kad jų nuomonė ir interesai yra nesvarbūs ir negali daryti jokios įtakos. Blogiausia situacija, kai žmogus susiduria tiek su išorine, tiek su vidine stigma. KAIP STIGMA pasireiškia? Visuomenė apibrėžia būdus, kaip suskirstyti žmones į kategorijas, pagal savybių rinkinį, kuris kiekvienai iš kategorijų laikomas normaliu ir natūraliu. Kai pirmą kartą susitinkame su žmogumi, mūsų pirmasis įspūdis apie jo išvaizdą leidžia priskirti jį prie kategorijos ir nustatyti jo savybes, t. t. „socialinę tapatybę“. STIGMOS RŪŠYS Kultūrinė stigma - socialinės normos ir standartai, pagal kuriuos tam tikrai grupei priklausantys žmonės turi tam tikras savybes. Kultūrinė stigma yra plačiai vaizduojama etniniame kontekste: „Žydai yra godūs“, „Rusai yra kvaili“, „Ukrainiečiai yra kvailiai“, „Vokiečiai yra fašistai“ ir t. t. Iš tikrųjų bet koks pokštas ar satyra paprastai yra pasityčiojimo iš tam tikro individo ar socialinės grupės stigos. Institucinė stigma - diskriminuojantis valdžios, sveikatos priežiūros įstaigų, bažnyčios, verslo ar kitų valstybės ar viešųjų institucijų atstovų požiūris į tam tikrą grupę žmonių. Asmeninė stigma - asmeniniai išankstiniai nusistatymai ir įsitikinimai apie tam tikrą žmonių grupę. Asmeninė stigma neatsiranda savaime, ji yra tiesioginė institucinės ir kultūrinės stigos pasekmė. Kasdieniniame žmogaus gyvenime tai gali neatsiskleisti, nebent jis arba ji susitinka su stigmatizuojamos grupės nariu. Tarpasmeninė stigma - neapykanta, panieka, baimė ar sumišimas, kurie atsiranda bendraujant su stigmatizuotu asmeniu ar grupe. Tarpasmeninė stigma gali būti įvairių formų: įžeidimai, stigmatiški žodžiai ar posakiai, diskriminaciniai veiksmai, smurtas ir kt. Tačiau dažnai tai būna labiau paslėptos, numanomos formos: santūrus ir šaltas bendravimo tonas, vengimas, pasitikėjimo stoka.
Susvetimėjimas	Susvetimėjimas yra sąvoka, išreiškianti jausmą palikti aplinką, darbą, produktą ar savo darbą.
Šovinizmas	1. fanatiškas patriotizmas [sinonimas: jingoizmas, superpatriotizmas, ultranacionalizmas] 2. veikla, rodanti tikėjimą vyrų pranašumu prieš moteris [sinonimas: vyrų šovinizmas, antifeminizmas]
Tiesioginė diskriminacija	Tiesioginė diskriminacija: kai su vienu asmeniu elgiamasi mažiau palankiai, nei su kitu yra, buvo ar bus elgiamasi panašioje situacijoje dėl bet kurios iš priežasčių, nurodytų įvairiose teisinėse nuostatose. • Tiesioginė diskriminacija yra tada, kai su asmeniu elgiamasi nepalankiau dėl „saugumo priežasčių“. • Nepalankesnis elgesys nustatomas palyginus tariamą auką su kitu asmeniu, neturinčiu saugomų požymių, panašioje situacijoje. Europos ir nacionaliniai teismai pripažino diskriminacijos dėl asociacijos sąvoką, kai su asmeniu elgiamasi mažiau palankiai, nes jis yra susijęs su kitu asmeniu, turinčiu „saugumo požymį“. Tiesioginės diskriminacijos atvejai gali pasireikšti visose gyvenimo srityse, pvz., užimtumo, vartotojų teisių apsaugos bei socialinių išmokų ir švietimo srityje.
Užsienietis	Užsienietis, pagal nacionalinę ir tarptautinę teisę, užsienyje gimęs rezidentas, kuris nėra pilietis dėl savo kilmės ar natūralizacijos ir kuris vis dar yra kitos šalies pilietis ar subjektas.
Viktimizacija	Viktimizacija reiškia, kad asmuo tampa kažkieno auka, viktimizacija gali įgyti tiek psichologinę, tiek fizinę formą, kurios abi daro žalą aukoms. [1] Viktimizacijos formos yra patyčios ar bendraamžių viktimizacija, fizinė prievarta, seksualinė prievarta, žodinė prievarta, plėšimas ir užpuolimas. Viktimizacija – socialinis procesas (arba procesai), formuojantys ir kuriantys auką (I. Michailovič, 2007). Viktimizacija atskleidžia, dėl kokių

	priežasčių tampama auka. Viktimizacija yra skirstoma į pirminę ir antrinę. Pirminė viktimizacija – tai tiesioginiai nuostoliai, žala, kurią auka patiria po viktiminio įvykio. Antrinė viktimizacija – neigiami padariniai, kuriuos patiria auka ir kurie nėra tiesioginiai viktiminio įvykio padariniai, pavyzdžiui, įvairūs neigiami išgyvenimai, nuotoliai, atsirandantys dėl netinkamo ikiteisminio ar teismo bylos nagrinėjimo, dėl žiniasklaidos įsikišimo, dėl netinkamos, asmenį žeminančios medicininės apžiūros, dėl nepagrįstų kaltinimų ir pan.⁸ Viktimizacija reiškia, kad asmuo tampa kažkieno auka, viktimizacija gali įgyti tiek psichologinę, tiek fizinę formą, kurios abi daro žalą aukoms. Viktimizacijos formos yra patyčios ar bendraamžių viktimizacija, fizinė prievarta, seksualinė prievarta, žodinė prievarta, plėšimas ir užpuolimas.
Žydai-Judaizmas	Žydai (kartais labiau žinomi kaip izraelitai) yra tauta ar etninė grupė. Žydai yra susiję su semitais. Šiais laikais egzistuoja antisemitizmas, dar žinomas kaip neapykanta žydams, rasizmo prieš žydus forma. Judaizmas yra žydų tautos religija ir seniausia arba viena iš seniausių monoteistinių religijų ir religinių tradicijų, tebeveikiančių iki šiol. Judaizmas lengvai nepriskiriamas tokioms Vakarų kategorijoms kaip religija, rasė, etninė priklausomybė ar kultūra.

Edukacinių užsiėmimų be rasizmo ir ksenofobijos vadovas paruoštas įgyvendinant projektą FemResist. Projekto „Moterys prieš islamofobiją“ trumpinys “FemResist” kyla iš didelio rasizmo, ksenofobijos ir diskriminacijos, nukreiptos prieš musulmones moteris, ypač pabėgėles, kaip vieną iš pažeidžiamiausių grupių – tai yra įvardijama kaip islamofobija.

Projektą „Moterys prieš islamofobiją“ iš dalies remia Europos Sąjungos Teisių, lygybės ir pilietiškumo programa (2014 – 2020) Sutarties Nr.:875185